

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut

Tiranë, më 21.03.2017

Dokument parlamentar

RAPORT

PËR PROJEKTLIGJIN “PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 7905, DATË 21.3.1995, “KODI I PROCEDURËS PENALE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, I NDRYSHUAR

Hyrje

Në bazë të Kalendarit të punimeve të Kuvendit dhe të kalendarit të punës së Komisionit “Për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, mori në shqyrtim projektligjin “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë i ndryshuar “për të cilin ky komision, është caktuar komision përgjegjës. Ky projektligj u prezantua në Komisionin e Posaçëm për Reformën në Sistemin e Drejtësisë në mbledhjen e datës 16 dhjetor 2016, si pjesë e paketës të 27 projektligjeve të hartuara nga grupi i ekspertëve të nivelit të lartë pranë këtij Komisioni. Bazuar në vendimin nr 97/2016 të Kuvendit, ky projektligj i kaloi për shqyrtim Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut” i cili e shqyrtoi këtë projektligj në mbledhjet e datë 13.03.2017 ku p dhe 21.03.2017, zbatim të neneve 32-38 të Rregullores së Kuvendit.

I. Baza kushtetuese e projektligjit

Projektligji është propozim i një grupi deputetësh, bazuar në nenin 81 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë Nga analiza e nenit 81, pika 2, shkronja d), të Kushtetutës dhe përmbajtjes konkrete të këtij projektligji rezulton se fusha që rregullon ky projektligj përfshihet në çështjet që trajton kjo dispozitë kushtetuese, e për pasojë miratimi i këtij projektligji i nënshtrohet rregullit të votimit me shumicë të cilësuar.

II. Qëllimi i projektligjit dhe objektivat që synohen të arrihen

Në Dokumentin Strategjia e Reformës në Sistemin e Drejtësisë, miratuar me vendimin nr.15, datë 30.07.2015 të Komisionit të Posaçëm, ndër objektivat e parashikuara në fushën e drejtësisë penale janë: (1) Rritja e efikasitetit dhe efektivitetit të drejtësisë penale nëpërmjet konsolidimit të misionit dhe funksioneve të prokurorisë, si dhe përmes riorganizimit të strukturave të saj dhe rishpërndarjes së përgjegjësive mes tyre (2) Forcimi i garancive procedurale në fazën e hetimeve paraprake dhe gjatë gjykimit në shkallë të parë dhe në apel; (3) Forcimi dhe përmirësimi i statusit dhe pozitës juridike të viktimës në procesin penal.

Këto objektiva u konkretizuan në Planin e Veprimit për zhvillimin e strategjisë, duke përcaktuar edhe ligjet të cilat do t'i nënshtroheshin ndërhyrjes në fazën e tretë të veprimtarisë së Komisionit të Posaçëm.

Ndër të tjerash, në Planin e Veprimit u parashikua edhe hartimi i projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995, “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

Projektligji i propozuar synon të realizojë tre qëllime kryesore:

- a) të pasqyrojë në Kodin e Procedurës Penale ndryshimet që vijnë si pasojë e mendimeve kushtetuese dhe paketës ligjore të reformës në drejtësi;
- b) harmonizimin e dispozitave të Kodit me standardet më të mira ndërkombëtare dhe jurisprudencën e GJEDNJ-së; si dhe
- c) adresimin e disa problemeve të rëndësishme të identifikuar nga Dokumenti Analitik i reformës në drejtësi, sikurse janë konstatuar gjatë praktikës gjyqësore të deritanishme.

Në përgjithësi, ndryshimet e propozuara në këtë projektligj synojnë:

- Prezantimin e konceptit të viktimës si palë në procesin penal;
- Garantimin e mbrojtjes së të drejtave të të miturit, duke trajtuar në mënyrë të veçantë çdo proces që lidhet me të;
- Rritjen e të drejtave dhe mbrojtjes së të pandehurit në proces në përputhje me standardet më të mira ndërkombëtare, duke futur konceptin e letrës së të drejtave, etj.;
- Fuqizimin e rolit dhe pozicionit të prokurorit në drejtimin, kontrollimin dhe zhvillimin e hetimeve paraprake;
- Kontrollin gjyqësor të veprimeve të prokurorit gjatë fazës së hetimeve paraprake;
- Garantimin e instrumenteve procedurale dhe afate të arsyeshme për zhvillimin e veprimeve hetimore, në pajtim me kompleksitetin e çështjes;
- Zhvillimin e gjykimit në mënyrë të pandërprerë;
- Rritjen e autoritetit të gjykatës në disiplinimin dhe zhvillimin normal të gjykimit penal;
- Përfshirjen e llojeve të reja të gjykimeve të posaçme që ndikojnë në gjykimin e shpejtë të çështjeve të thjeshta dhe ndihmojnë hetimin, si: urdhëri penal i dënimit dhe gjykimi me marrëveshje;
- Rregullimin e gjykimeve të posaçme aktuale;
- Parashikimin e mekanizmave të nevojshëm ligjorë që mundësojnë pjesëmarrjen e të pandehurit dhe/ose avokatit të tij mbrojtës në gjykim për të shmangur gjykimin në mungesë;
- Përmirësimin e rregullimeve për njoftimin e palëve;
- Përmirësimin e rregullimeve në lidhje me ankimet, që do të përshpejtojnë gjykimin dhe ulin ngarkesën e gjykatës së apelit;
- Rishikimin e kompetencave të Gjykatës së Lartë në procesin penal pas ndryshimeve kushtetuese.

Megjithëse ndryshohet një pjesë e konsiderueshme e dispozitave në fuqi projektligji i propozuar mbetet në kuadër të propozimit të rregullimeve që synojnë përmirësimin të legjislacionin procedural penal dhe jo projektligji të ri. Arsye është se sistemi i drejtësisë penale nuk ka ndryshuar, dhe rregullimet e dispozitave në këtë projektligj synojnë përmirësimin e tyre në përputhje me standartet ndërkombëtare me qëllimin e legjislacionit procedural penal të sigurojë një procedim të drejtë, të barabartë e të rregullt ligjor, duke

mbrojtur liritë dhe të drejtat e ligjshme të shtetasve , duke ndihmuar në forcimin e rendit juridik dhe zbatimin e Kushtetutës e të ligjeve të shtetit.

III. Procesi dhe metodologjia e punës së ndjekur për hartimin e projektligjit.

Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar,” është propozim i një grupi deputetësh mbështur dhe në një projektakt të depozituar nga Ministria e Drejtësisë në Komisionin e Posacëm Parlamentar të Reformës në Drejtësi . Bazuar në projektligjin e propozuar , grupi i ekspertëve të Nivelit të Lartë i përbërë nga pedagogë të Universitetit të Tiranës, prokurorë, përfaqësuesit e misioneve dhe organizatave e partnerëve ndërkombëtarë dhe sekretariati teknik i përbërë nga gjyqtare dhe pedagog të Universitetit të Tiranës , kanë zhvilluar mbi 70 takime , gjatë të cilave u shqyrtuan nen për nen dispozitat e Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar. Projektligji është punuar dhe me asistencën e misionit të EURALIUS.

3.1 Gjithpërfshirja

Procesi i hartimit të projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar “ si gjithë procesi i reformës në sistemin e drejtësisë është ndërtuar në mënyrë të tillë që të respektojë parimet e gjithëpërfshirjes, transparencës, profesionalizmit, pajtueshmërisë me standardet ndërkombëtare dhe konsultimit të gjerë midis gjithë aktorëve në këtë proces

Projektligji iu nënshtrua grupit think-tank dhe diskutimit publik, me pjesëmarrje të gjerë, nga radhët e profesionistëve, përfaqësuesve të institucioneve, përfaqësues të gjykatave të të gjitha niveleve, prokurorë, avokatë, përfaqësues të botës akademike, përfaqësues të shoqërisë civile, etj. Tryeza publike e organizuar për këtë qëllim në të tre fazat e veprimtarisë së Komisionit të Posacëm të Reformës në Drejtësi .

3.2. Transparenca dhe konsultimi publik

Pas depozitimit të projektligjit në Kuvend, Projektligji u përfshi në programin e punës së Kuvendi dhe Komisionin “Për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut” I cili zhvilloi një proces të gjerë konsultimi dhe marrjen e opinioneve dhe mendimeve te grupeve të interesit me pjesëmarrje të gjerë, nga radhët e profesionistëve, përfaqësuesve të institucioneve, përfaqësues të gjykatave të të gjitha niveleve, prokurorë , avokatë , përfaqësues të botës akademike, përfaqësues të shoqërisë civile, etj. Tryeza publike e organizuar për këtë qëllim në datë 8 Shkurt, sollti një diskutim të gjerë e mjaft të dobishëm mbi ndryshimet e propozuara në Kodin e Procedurës Penale. Gjithashtu nga institucione si Ministria e Drejtësisë , Ministria e Punëve të Brendshme, Prokuroria e Përgjithshme, ,gjyqtarë, prokurorë dhe nga organizata ndërkombëtarë OPDAT si dhe organizata të shoqërisë civile kanë dërguar komente dhe sugjerime për dispozita të ndryshme të projektligjit. Pas komenteve të ardhura u konstatua nevoja për të ripunuar draftin e përcjellë, për të reflektuar komentet e sugjerimet, dhe njëkohësisht për ta harmonizuar atë me legjislacionin në fuqi . Komentet e marra nga pjesëmarrësit si gjatë takimit konsultim me publikun dhe kontributet me shkrim janë shqyrtuar dhe vlerësuar në mbledhjet e grupit hartues dhe janë reflektuar në tekstin e projektligjit.

Është e rëndësishme të theksohet se nevoja për të përmirësuar projektligjin erdhi edhe për shkak të punës paralele për ndryshimin e një sërë ligjesh të tjera, pjesë të paketës së Reformës

në Drejtësi, të cilat rregullojnë dispozita që ndërthuren mes tyre, me ligjin” Organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor “ Ligjin “ Për statusin e gjyqtarit dhe prokurorit “si dhe me projektligjin “Kodi i Drejtësisë Penale për të Mitur “

Relatorët e projektligjit së bashku me grupin e punës për projektligjin organizuan takime të njëpasnjëshme ku diskutuan në mënyrë intensive dhe gjithëpërfshirëse projektligjin , në dritën e komenteve të reja. Gjatë këtyre diskutimeve nga grupi punës u vlerësuan komentet e ardhura dhe një pjesë e këtyre komenteve janë reflektuar në riformulimet e disa dispozitave të projektligjit

3.3 Nevoja për hartimin e projektligjit ““Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar

Me hyrjen në fuqi të Kodit të Procedurës Penale në vitin 1995 , procesi penal në Shqipëri ka pësuar transformime rrënjësore megjithatë gjatë zbatimit të tij u konstatua se Kodi i Procedurës Penale ende nuk i përgjigjet zhvillimeve të kriminalitetit në Shqipëri, si dhe standardeve të Bashkimit Europian.

Në dokumentin Analitik të Reformës u evidentuan probleme që lidhen :

- i) me rregullimin e kompetencave dhe raporteve të prokurorit, policisë gjyqësore dhe autoritetit të gjykatës në kontrollin e kësaj faze të procesit penal.
- ii) mosrespektimin e afateve të hetimit dhe problematikat e shfaqura në rastet kur gjykata, mbi bazën e ankimit, shfuqizon vendimin e prokurorit për zgjatjen e afatit, pa përcaktuar një afat brenda të cilit prokurori duhet të vendosë në lidhje me fatin e procedimit, duke e lënë në këtë mënyrë pa zgjidhje çështjen.
- iii) **Pozita e prokurorit në përfundimin e hetimeve dhe kontrolli i tyre.** Ligji nuk parashikon shprehimisht kontrollin nga gjykata të përmbajtjes së vendimit të prokurorit për pushimin e çështjes penale dhe në vlerësimin e mjaftueshmërisë së veprimeve hetimore për të kaluar në fazën e gjyqimit dhe kontrolli i cilësisë së akteve të hetimeve paraprake. Mungesa e parashikimit në ligj të kontrollit gjyqësor të mjaftueshmërisë së veprimeve hetimore dhe cilësisë së akteve, ka ndikuar në cilësinë e akuzave të paraqitura në gjykatë.
- iv) **Probleme që lidhen me mbrojtjen e viktimës nga vepra penale.** Pozita procedurale e të dëmtuarit nga vepra penale si dhe roli i prokurorit në garantimin e mbrojtjes së tyre nuk është e rregulluar në mënyrë garantuese dhe në përputhje me standardet e BE-së, si: parashikimi i mekanizmave për mbrojtjen fizike të të dëmtuarve dhe familjeve të tyre; respektimin e të drejtës së ndihmës ligjore kur legjitimohen si palë në proces; njohja me të drejtat, marrja e masave për shmangien e dëmtimit psikologjik dhe emocional të tyre; shmangia e përsëritjes së pyetjes së të dëmtuarit; ndihma fizike dhe psikologjike afatgjatë për të dëmtuarit; mbrojtja e dinjitetit të tyre gjatë pyetjes, shmangia e kontaktit të drejtpërdrejtë ndërmjet viktimës dhe të pandehurit; rimbursimit të shpenzimeve të kryera prej të dëmtuarve si rezultat i pjesëmarrjes aktive në proces; e drejta e ankimit ndaj vendimmarrjes së organit procedues; mbrojtja e jetës private; e drejta e dëmshpërblimit nëpërmjet drejtësisë restauruese etj.

- v) **Gjykimi në Shkallë të Parë ku një fazë e rëndësishme e gjykimit është realizimi i veprimeve përgatitore.** Në praktikën gjyqësore konstatohet se një prej shkaqeve kryesore të zvarritjeve të gjykimit është mungesa e palëve dhe veçanërisht e mbrojtësit të të pandehurit. Në K.Pr.Penale mungojnë mjetet ligjore efektive për marrjen e masave nga ana e gjyqtarit në rastet e mungesave, të heqjes dorë, të lënies së mbrojtjes pa arsye të ligjshme, mosmarrjes përsipër të mbrojtjes kryesisht, etj.
- vi) **Gjykimi në mungesë.** Dispozitat e K.Pr.Penale për gjykimin në mungesë nuk garantojnë sa duhet të drejtat procedurale të të pandehurit dhe nuk pasqyrojnë mjaftueshëm nëntë rregullat minimale të parashikuara në Rezolutën (75)11 të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Evropës “*Për kriteret e gjykimit në mungesë të të akuzuarit*”. Në K.Pr.Penale nuk i njihet të pandehurit asnjë mjet ligjor që bashkë me kërkesën për rivendosje në afat të kërkojë që të pezullohet edhe ekzekutimi i vendimit të dënimit
- vii) **Gjykimet e posaçme .** Në legjislacionin procedural penal njihen dhe rregullohen dy lloj gjykimesh të posaçme: gjykimi i drejtpërdrejtë dhe gjykimi i shkurtuar. Rregullimi aktual ka paqartësi lidhur me aplikimin e tij si një e drejtë procedurale për të pandehurin apo si diskrecion dhe vlerësim i gjykatës. Për sa i përket gjykimit të drejtpërdrejtë konstatohet se ai aplikohet shumë pak, pavarësisht aspekteve pozitive që e karakterizojnë si gjykim i posaçëm.
- viii) **Akuzat e reja dhe tërheqja e akteve.** Mënyra e formulimit të dispozitave për akuzat e reja ka sjellë probleme gjatë zbatimit të tyre në praktikën gjyqësore, probleme që nuk u është dhënë zgjidhje edhe nëpërmjet ndryshimeve ligjore të mëparshme¹. Gjykatat shqiptare nuk kanë mbajtur qëndrime të njëjta në këtë drejtim me gjithë ndërhyrjet unifikuese të Gjykatës së Lartë dhe vendimeve të Gjykatës Kushtetuese². Edhe mënyra e formulimit të dispozitave në K.Pr.Penale lidhur me **tërheqjen e akteve** nga prokurori, ka krijuar praktika të ndryshme gjyqësore, si dhe vështirësi në procedurën që ndiqet në këtë rast
- ix) **Shpallja dhe arsyetimi i vendimit.** Në praktikën gjyqësore tashmë është kthyer në rregull që shpallja e vendimit të mos bëhet i arsyetuar dhe depozitimi i vendimit të arsyetuar të bëhet në një moment të mëvonshëm. Nuk ka përcaktim ligjor të një afati kohor të arsyeshëm për shpalljen dhe depozitimin e arsyetimit të vendimit nga gjykata
- x) **Gjykimi në Apel konstatohet** se ajo e shqyrton çështjen në tërësi dhe nuk kufizohet vetëm me shkaqet e paraqitura në ankim. Gjithashtu ajo shqyrton edhe pjesën që u takon bashkëpandehurve që nuk kanë bërë ankim brenda kufijve që referojnë shkaqet e ngritura në ankim. Nuk është përcaktuar qartë e drejta që të afërmit e të pandehurit të mund të veprojnë në emër të tij dhe të ushtrojnë ankim vetëm në raste të jashtëzakonshme dhe kur i pandehuri ka shprehur vullnetin që të përfaqësohet prej tyre.
- xi) **Kthimi për rishqyrtim.** Nga praktika gjyqësore rezulton se shkaqet më të zakonshme që çojnë në kthimin për rishqyrtim të çështjes kanë të bëjnë kryesisht

me shkelje procedurale të gjykatave të faktit, si kompetenca, vlerësimi i provave, e drejta e mbrojtjes, njoftimi i të pandehurit etj., por ka dhe raste që janë konstatuar edhe shkelje në hetim, në mënyrën e mbledhjes dhe administrimit të provave materiale, caktimin e ekspertëve etj. Nuk ka kufizime për kthimin e çështjeve për rishqyrtim. Problematikë tjetër për sa i përket kthimit për rishqyrtim të çështjeve qëndron në faktin se nuk është e rregulluar qartë në K.Pr.Penale, çështja e zbatimit të parimit të mos rëndimit të pozitës së pandehurit, procedimit me gjykim të shkurtuar kur gjykimi i mëparshëm është realizuar me gjykim të zakonshëm dhe vlerës së provave të marra fillimisht gjatë gjykimit në shkallë të parë. Kjo mangësi ka sjellë vështirësi dhe praktika të ndryshme gjyqësore.

- xii) **Gjykimi në Gjykatë të Lartë** . Aplikimi i këtij juridiksioni ka rezultuar në mbingarkesë të Gjykatës së Lartë, ulje të efektivitetit të saj dhe përgjithësisht me mangësi në dhënien e gjykimit fillestar. Rezulton se ka një mbingarkesë të panevojshme në veprimtarinë e kësaj gjykate për shkak të këtij juridiksioni, gjë që ka dëmtuar funksionet primare të Gjykatës së Lartë, atë të verifikimit të zbatimit të ligjeve nga gjykatat më të ulta dhe unifikimit të praktikës gjyqësore.
- xiii) **Gjykimi mbi ankim dhe juridiksioni rishikues i Gjykatës së Lartë**. Në shumicën e vendeve evropiane, Gjykatat e Larta janë themeluar si gjykata kasacioni, të cilat kanë juridiksion të kufizuar vetëm në çështjet e ligjit apo ato të një rëndësie themelore. Komisioni i Venecias ka mbështetur mendimin e transformimit të Gjykatës së Lartë në një Gjykatë të mirëfilltë Kasacioni.³ Për sa i përket rishikimit për çështje të faktit praktika gjyqësore nuk ka gjetur pasqyrim në ligj për shtimin e rasteve të rishikimit të vendimeve gjyqësore penale të formës së prerë që ka ardhur si rezultat i: (i) vendimeve të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut që ka konstatuar shkelje të të drejtave themelore nga gjykatat shqiptare dhe (ii) së drejtës së rishikimit të vendimit penal për personat për të cilët kërkohet ose lejohet ekstradimi, në bazë të ligjit që rregullon marrëdhëniet juridiksionale me autoritetet e huaja.
- xiv) **Marrëdhëniet juridiksionale me autoritete e huaja dhe përshtatja me standardet e Bashkimit Evropian**. Dispozitat e K.Pr.Penale për ekstradimin, letërporositë dhe njohjen e vendimeve penale të huaja nuk janë plotësisht të harmonizuara me standardet e Bashkimit Evropian, për vetë faktin se Shqipëria e ka bazuar legjislacionin e saj në kuadrin e Konventave të Këshillit të Evropës. Po ashtu ka mospërputhje me ligjin “*Marrëdhëniet juridiksionale me autoritetet e huaja*”, veçanërisht për shkaqet e mospranimit të kërkesës për ekstradim, zbatimin e masave shtrënguese, arrestimit nga policia gjyqësore, dhe Konventën Evropiane “Për vlefshmërinë ndërkombëtare të vendimeve penale”. Në kuadrin e procesit të anëtarësimit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian, legjislacioni procedural dhe veçanërisht ajo pjesë që rregullon bashkëpunimin gjyqësor dhe policor në fushën penale, nuk është përshtatur me standardet e Bashkimit Evropian.

3.4 Harmonizimi i Kodit të Procedurës Penale me kushtetutën dhe ligjet e tjera në kuadër të reformës në drejtësi në penale.

Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, është hartuar në harmonizim me amendamentet Kushtetuese dhe ligjet e tjera të miratuara nga Kuvendi i Shqipërisë, në kuadër të Reformës në Drejtësi në fushën penale, si: Ligji “Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, Ligji “Për organizimin dhe funksionimin e institucioneve për të luftuar korrupsionin dhe krimin e organizuar”, si dhe ligjet e tjera që janë pjesë e paketës ligjore të reformës në drejtësi.

Në mënyrë të veçantë, janë reflektuar në Kodin e Procedurës Penale ndryshimet e reja kushtetuese dhe ligjore që lidhen me:

- a) Kompetencën lëndore të Prokurorisë së Posaçme dhe Gjykatës për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (neni 75/a) dhe rregullimin e marrëdhënieve mes Prokurorisë së Posaçme dhe prokurorisë së juridiksionit të përgjithshëm (neni 28 dhe 29 k.p.p.)
- b) Pavarësinë hierarkike të prokurorit të çështjes (shfuqizuar paragrafët 4 dhe 5 të nenit 24 dhe neni 305 k.p.p.. mbi marrjen përsipër të hetimeve)
- c) Parashikimi i figurës së gjyqtarit të seancës paraprake: decentralizimi i institucionit të prokurorisë, u shoqërua me nevojën e parashikimit të **figurës së gjyqtarit të seancës paraprake për garantimin e kontrollit të veprimtarisë së prokurorit gjatë fazës së hetimeve paraprake dhe forcimin e gjykimit**. Projektligji parashikon figurën e re të gjyqtarit të seancës paraprake, si gjyqtari që kontrollon veprimet dhe vendimmarrjen e prokurorit mbi fatin e çështjes. Përveç shqyrtimit të ankimit ndaj vendimit të prokurorit për pushimin e çështjes, për dënimet me kundravajtje, gjyqtari i seancës paraprake ka për detyrë të kontrollojë nëse kërkesa e prokurorit për dërgimin e çështjes në gjyq është e bazuar në prova dhe ligj si nga pikëpamja e mjaftueshmërisë së provave, ashtu edhe nga pikëpamja e përdorshmërisë së tyre dhe vlefshmërisë së akteve. Kjo figurë e re është vlerësuar e domosdoshme në kushtet e decentralizimit të institucionit të prokurorisë dhe, për pasojë, mungesën e një kontrolli hierarkik të punës së tij.
- d) Rishikimi i juridiksionit të Gjykatës së Lartë. Konkretisht: riformulimi i dispozitës mbi kufijtë e shqyrtimit të kësaj gjykate (neni 432 kpp); eliminimi i juridiksionit fillestar të juridiksionit të Gjykatës së Lartë; si dhe ndryshimi i dispozitave mbi institutin e rishikimit (nenet 449 e vijues të kpp).

3.5 Konformiteti me standardet më të mira ndërkombëtare të parashikuara nga instrumentet ndërkombëtare në të cilët Republika e Shqipërisë bën pjesë.

Ndryshimet e propozuara Konventa Europiane për të Drejtat e Njeriut, standardet e vendosura nga jurisprudenca e Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut dhe Gjykata e Drejtësisë, *acquis communautaire* të Bashkimit Europian, Konventa për Mbrojtjen e të Drejtave të Fëmijëve, etj., si dhe të mënjanojë problemet e hasura në praktikë. Konkretisht:

- a) *Rritjen e të drejtave dhe mbrojtjes së të pandehurit në proces në përputhje me standardet më të mira ndërkombëtare, duke futur konceptin e letrës së të drejtave, etj.:*
- e drejta e të pandehurit për t’u njohur me akuzën ndaj tij dhe të drejtat në procedimin penal kur ai ka pozitën e personit ndaj të cilit zhvillohen hetime, e ashtuquajtura letra e të

drejtave (neni neni 34/a kpp), në përputhje me Direktivën 2012-13-EU dhe juridprudencën e GJEDNJ mbi nenin 6 të Konventës së të Drejtave të Njeriut .

- të drejtën e të pandehurit të arrestuar ose të ndaluar për të aksesuar dokumentet që janë të nevojshme për të kundërshtuar arrestin ose ndalimin (neni 34/b), në përputhje me Direktivën 2012-13-EU

- zëvendësimin e figurës së “të dëmtuarit nga vepra penale” me termin “viktimë” dhe atë të “të dëmtuarit akuzues” me termin “viktima akuzuese, në përputhje me Vendimin Kuadër të 15 marsit 2001 mbi qëndrimin e viktimave në procedimet penale, si dhe Direktivën 2012/29 /BE që e ka zëvendësuar këtë vendim.

b) *Parashikimi i gjykimeve të reja, me qëllim: 1) Ekonominë gjyqësore nëpërmjet shkurtimeve të shpenzimeve gjyqësore; 2) uljen e ngarkesës në punë të gjykatave dhe prokurorive, që lidhet me veprat penale të një rrezikshmerie të ulët dhe 3) uljen e numrit të të burgosurve në burgjet shqiptare. Ky institut, ashtu si edhe urdhëri penal, është paraqitur në projektin e ministrisë duke synuar që nga njëra anë palët e gjejnë atë në interesin e tyre dhe shpenzimet në gjyqësor ulen, nga ana tjetër prokurori ka më shumë kohë për hetimin dhe ndjekjen penale të krimeve dhe autorëve të tjerë dhe së fundi, i pandehuri konstaton se ai është në një pozitë më të mirë, duke marrë një dënim më të butë në lidhje me dënimin që do të arrihet pas gjykimit.*

- parashikimi i urdhrit penal: urdhëri penal është një vendim i marrë prej prokurorit, pa u konsultuar më parë me të pandehurin, i cili ka të drejtën e kundërshtimit të tij në gjykatë. Në çdo rast kërkesa e prokurorit nuk mund të përmbajë një masë dënimi me gjobë më të lartë se gjysma e maksimumit të parashikuar nga neni 34 i Kodit Penal për dënimin me gjobë, kjo si shpërblim për të pandehurin, nëse nuk ka kundërshtim ndaj këtij lloji gjykimi.

- parashikimi marrëveshjes : marrëveshja e pranimit të fajësisë dhe caktimit të dënimit (*patteggiamento*).

c) *Garantimin e mbrojtjes së të drejtave të të miturit, duke trajtuar në mënyrë të veçantë çdo proces që lidhet me të;*

d) *Gjykimi në mungesë: rishikuar instituti i gjykimit në mungesë për ta sjellë atë në përputhje me jurisprudencën e GJEDNJ (ceshtja Colozza v. Italy) nenin 6 të Konventës së të Drejtave të Njeriut, që kërkon zhvillimin e gjykimit në mungesë vetëm në rast se i pandehuri, që ka marrë njoftim dhe heq dorë në mënyrë të paekuivokueshme të jetë i pranishëm në të. Në rastet e tjera, procesi pezullohet.*

dh) *Shtimi i dispozitës që rregullon dorëzimin e kontrolluar (neni 294/c), në përputhje me instrumentet ndërkombëtare për bashkëpunim në luftën kundër krimit.*

3.6 Ndryshime që vijnë si rezultat i problemeve të hasura në praktikë

Në përgjithësi, ndryshimet e propozuara në këtë projektligj synojnë:

- a) Garantimin e instrumenteve procedurale dhe afate të arsyeshme për zhvillimin e veprimeve hetimore, në pajtim me kompleksitetin e çështjes;
- b) Zhvillimin e gjykimit në mënyrë të pandërprerë;

- c) Rritjen e autoritetit të gjykatës në disiplinimin dhe zhvillimin normal të gjykimit penal;
- d) Rregullimin e gjykimeve të posaçme aktuale (gjykimi i shkurtuar dhe i drejtpërdrejtë);
- e) Parashikimin e mekanizmave të nevojshëm ligjorë që mundësojnë pjesëmarrjen e të pandehurit dhe/ose avokatit të tij mbrojtës në gjykim për të shmangur gjykimin në mungesë, si gjoba dhe zëvendësimi ex officio i avokatit nga gjykata;
- f) Përmirësimin e rregullimeve për njoftimin e palëve;
- g) Saktësimi i momentit kur vendimi merr formë të prerë, në përputhje me vendimet unifikuese të Gjykatës së Lartë;
- h) Rishikimi i afatit të ankimeve, që lidhet me momentin e arsytimit të vendimeve nga gjykata
- i) Përmirësimin e rregullimeve në lidhje me ankimet, që do të përshpejtojnë gjykimin dhe ulin ngarkesën e gjykatës së apelit.
- j) Rishikimi i dispozitave që rregullojnë marrëdhëniet juridiksionale me jashtë

V. Përmbajtja e projektligjit dhe çështjet të diskutuara në komision

Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, Varianti integral i projektligjit që i bashkëngjitet këtij raporti reflekton: a) çështjet e ngritura nga anëtarët e komisionit gjatë diskutimit në parim dhe nen për nen të projektligjit; b) vlerësimet dhe riformulimet të ekspertëve hartues në përgjigje të çështjeve të ngritura gjatë debatit në komision, përfshi edhe një pjesë të propozimet e bëra nga përfaqësuesit e Ministrisë së Drejtësisë dhe përfaqësuesit e OPDAT-tit.

- **Dispozitat e përgjithshme** - Në këtë pjesë të projektligjit janë parashikuar ndryshimet që lidhen me parimet e procesit penal, duke reflektuar standardet ndërkombëtare të pranuar edhe nga praktika gjyqësore mbi institutet e mëposhtme:
 - Në nenin 2 është shtuar paragrafi i dytë me qëllim që të përcaktohet zbatimi i parashikimeve të kodit për të miturit vetëm në masën që nuk zbatohen dispozitat specifike për të miturit;
 - dhënien e vendimit të fajësisë në rastet e provueshmërisë së saj tej çdo dyshimi të arsyeshëm, standard ky i evidentuar nga Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut në të gjithë jurisprudencën e saj, i cili është pranuar dhe aplikuar edhe nga gjykatat vendase. Ky parim garanton respektimin e parimit të prezumimit të pafajësisë dhe ngarkimin e akuzës me barrën e provës në procesin penal (pika 2 e nenit 4).

Kjo dispozitë është ndryshuar me qëllim që të jetë në pajtim me nenin 30 të Kushtetutës. Të kuptuarit dhe zbatimi i këtij parimi në praktikë është garancia kryesore që të drejtat e të pandehurit të mbrohen gjatë gjithë fazave të gjykimit. Parimi i prezumimit të pafajësisë e liron të pandehurin nga barra për të provuar pafajësinë e tij, i jep atij të drejtën për të mos iu përgjigjur akuzave dhe për të mos pasur përgjegjësi për deklaratimet e bëra. Paragrafi i parë i këtij Neni mishëron prezumimin e pafajësisë. Ky prezumim është tashmë pjesë e prezumimeve kushtetuese, si dhe pjesë e Nenit 6, par 2, i KEDNJ-së. Ky prezumim duhet të respektohet para gjykimit, gjatë gjykimit, dhe nëse i pandehuri merr pafajësi. (Vendimi i GJEDNJ / Minelli/CH 25.3.1983). Në lidhje me këtë parim universal Propozimi për Direktivë i Parlamentit Europian dhe i Këshillit COM(2013) 821 për një Direktivë“Mbi fuqizimin e aspekteve të caktuara të prezumimit të pafajësisë dhe të drejtës për të qenë i pranishëm në një gjykim në procedimet penale” në Nenin 5 të tij “Kërkohen barra e provës dhe standardi i provës”, paragrafi 3 parashikon si vijon: “Vendet anëtare duhet të garantojnë se në rastet kur gjykata bën

një gjykim mbi fajësinë e një të dyshuari ose të akuzuari dhe nëse ekziston një dyshim i arsyeshëm për fajësinë e atij personi, personi në fjalë duhet të lirohet”.

Paragrafi i dytë mishëron parimin *in dubio pro reo*. Ky paragraf paraqet gjithashtu një shkak për pafajësi. Kjo do të thotë që gjyqtari jep pafajësi jo vetëm kur nuk ka prova kundër të pandehurit, por edhe në rastet kur nuk ka prova të mjaftueshme. Në këtë këndvështrim, është e rëndësishme të theksohet edhe memorandumimi shpjegues i propozimit të sipërpërmendur, në lidhje me argumentet e parashtruara në Nenin 5 “Kërkohej barra e provës dhe standardi i provës”. Në këtë dispozitë përcaktohet se: “Prezumimi i pafajësisë presupozon se barra e provës është në ndjekje penale dhe të dyshuarit ose të akuzuarit duhet të përfitojnë ndaj çdo dyshimi mbi fajësinë (*in dubio pro reo*). Kjo presupozon se vendimi i një gjykate duhet të bazohet në të dhënat që paraqiten përpara saj dhe jo thjeshtë në deklaratat ose supozime. Kjo mbetet pa paragjykim në pavarësinë e gjyqësorit gjatë gjykimit të fajësisë së të dyshuarit ose të akuzuarit. Për më tepër, GJEDNJ ka pranuar se në çështje specifike dhe të limituara barra e provës mund të zhvendoset tek mbrojtja. Kjo Direktivë nuk çënon mundësitë e mbrojtjes për të paraqitur të dhëna në përputhje me rregullat kombëtare të zbatueshme;

- Njohja e parimit të lirisë së provave dhe detyrimi i akuzës për të mbledhur si provat në favor të saj, ashtu edhe ato në favor të mbrojtjes, duke reflektuar detyrimin e prokurorisë për të zbuluar të vërtetën. Njohja e këtij detyrimi shmang çdo sjellje arbitrare të prokurorit apo policisë gjyqësore gjatë hetimit në shmangien e provave në favor të mbrojtjes, duke e ngarkuar atë me përgjegjësi disiplinore sipas ligjit përkatës (neni 8/a);
- Ripërkufizimi i parimit të mosdënimit dy herë për të njëjtën vepër penale (parimi *ne bis in idem*), duke reflektuar përkufizimin kushtetues, si dhe standardin e pranuar nga praktika gjyqësore vendase dhe ndërkombëtare mbi aplikimin e këtij parimi jo vetëm në rastet kur personi është dënuar më parë për të njëjtën vepër penale, por kur fakti penal është gjykuar më parë (neni 7).
- Është riformuluar garantimi i përkthimit dhe interpretimit të shenjave, apo alfabetit braille me shpenzimet e shtetit në rastet e të pandehurve që nuk njohin gjuhën shqipe, ose që kanë aftësi të kufizuar, duke rritur kështu aksesin e tyre në procesin penal dhe duke garantuar një proces të rregullt ligjor (pika 2 e nenit 8). Konkretisht, paragrafi i parë përsërit deklarin kushtetues të përdorimit të gjuhës shqipe. Paragrafi i dytë mishëron vetë objektin kryesor të Direktivës 2010/64/BE. Sipas kësaj direktive, e drejta e interpretimit duhet t’u sigurohet të gjithë pjesëmarrësve në gjykim, veçanërisht duke theksuar pjesëmarrësit me vështirësi në të dëgjuar ose në të folur. Përdorimi i gjuhëve të tjera që ata dinë përfshin jo vetëm gjuhën e folur por edhe alfabetin braille, nëse është e nevojshme. Viktimat, sipas Direktivës 2012/29/BE (që përsërit Vendimin Kuadër të Këshillit 2001/220/JHA) duhet të kenë të drejtë të jenë dëshmitarë në gjuhën e tyre. Paragrafi i tretë i këtij Neni parashikon të drejtën e të pandehurit dhe pjesëmarrësve në gjykim për t’u informuar, nëse është e nevojshme nëpërmjet një interpreti, në lidhje me provat që janë marrë. Paragrafi i fundit siguron që shpenzimet në lidhje me përkthimet dhe interpretimin e gjuhës së shenjave duhet të mbuloen nga shteti në pajtim me standardet europiane dhe ndërkombëtare;
- Neni 9/a është formuluar sipas **Vendimit Kuadër mbi statusin e viktimave në gjykimin penal të datës 15/03/2001**. Mënyra e njoftimit të pjesëmarrësve në lidhje me të drejta e

tyre janë parashikuar me hollësi në Kapitullin IV, si dhe në kapituj të tjerë të KPP-së. Siç përmendet edhe në Vendimin Kuadër, të drejtat në gjykimin penal si dhe të drejtat për të mos u ri-dëmtuar janë të parashikuara në **Konventën evropiane mbi Kompensimin e Viktimave të Krimeve të Dhunshme** që Shqipëria e ka ratifikuar më 26/11/2004. Të drejtat e viktimës janë parashikuar në **Direktivën 2012/29/BE**. Paragrafi 1 i këtij Neni parashikon të drejtat e viktimës dhe të drejtat e personave të dënuar sipas dispozitave të këtij Kodi. Fjala ‘dëmtuar’ duhet të konsiderohet sikur përfshin të drejtat e paditësit civil. Paragrafi i dytë i këtij neni garanton që të gjitha organet publike që janë përfshirë në procedimin penal trajtohen me respekt në lidhje me dinjitetin e tyre njerëzor dhe mbrohen nga ri-dëmtimi, të cilat janë edhe të drejta të parashikuara nga dokumentet ndërkombëtare të sipër-përmendura.

- **Subjektet** - Shtesa dhe ndryshime janë reflektuar në projektligj për subjektet procedurale. Në kreun I të Kodit janë reflektuar ndryshimet e nevojshme mbi përbërjen e trupit gjykues, kompetencat përkatëse të gjykatave, si dhe rregullimi i procedurave për përjashtimin e gjyqtarit, duke shmangur çdo zvarritje të nevojshme të procesit.
- **Për Gjykatën** - Neni 13 i Kodit është riformuluar pjesërisht, duke u rritur numri i çështjeve që shqyrtohen nga gjyqtari i vetëm, për të garantuar shpejtësinë në gjykim. Gjithashtu, është parashikuar që Gjykata kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar të shqyrtojë, në të dy shkallët e saj, me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, pasi mënyra e përzgjedhjes së gjyqtarëve dhe specializimi i tyre garantojnë synimin e ligjvënësisë për një vendimmartje të drejtë. Parashikimi i një numri më të madh gjyqtarësh mund të shkaktojë jo vetëm zvarritje të procesit në kohëzgjatje, por eventualisht edhe bllokimin e tij në rast të konsumit të gjyqtarëve;
 - Është ndryshuar juridiksioni i Gjykatës së Lartë, duke reflektuar parashikimin kushtetues për këtë gjykatë. Gjithashtu, është parashikuar shqyrtimi në trup gjykues me 3 gjyqtarë për çështjet kur Gjykata e Lartë vendos në Dhomë Këshillimi, me 5 gjyqtarë për çështjet e shqyrtuara nga Kolegji Penal në seancë për njësimin dhe zhvillimin e praktikës gjyqësore dhe në kolegje të bashkuara për ndryshimin e praktikës gjyqësore (neni 14/a);
 - Në projekt-ligj janë rregulluar rastet e papajtueshmërisë së gjyqtarit në shqyrtimin e çështjes, duke reflektuar edhe zhvillimet e legjislacionit në fushën familjare (figura e bashkëjetuesit p.sh.). Me riformulimin e paragrafit të 2 të nenit 15 është parashikuar (të shtohet neni).
 - Po kështu, është ndryshuar procedura e shqyrtimit të kërkesës për përjashtimin e gjyqtarit, duke parashikuar që kjo procedurë të zhvillohet brenda ditës së nesërme të punës nga një gjyqtar tjetër, në Dhomë Këshillimi. Një parashikim i tillë nga njëra anë shmang paraqitjen e kërkesave abuzive që synojnë vetëm zvarritjen e procesit, nga ana tjetër disiplinon palët në paraqitjen me shkrim të pretendimeve të tyre eventuale, duke i shoqëruar ato me provat përkatëse që në momentin e parë. Gjithashtu, është vendosur detyrimi për arsyetimin e vendimit që miraton apo rrëzon kërkesën për heqjen dorë, ose kërkesën për përjashtimin e gjyqtarit, detyrim i cili nuk respektohet aktualisht (nenet 15-22).
- **Për Prokurorinë** - Në kreun e II të projektligjit, mbështetur në përcaktimin kushtetues të funksionit të prokurorit, në nenin 16 të projektligjit gjen pasqyrim më të qartë ky

funksion si dhe pavarësia në ushtrimin e tij .pika 2 e nenit 17 të projektligjit thuhet se “Në ushtrimin e funksioneve të tij prokurori është i pavarur”.

- Në projekt janë shtuar kompetencat e prokurorit sa i përket të drejtës së tij për të arritur marrëveshje me të pandehurin dhe për t’ia propozuar atë gjykatës, si dhe për të vendosur mbi urdhrin penal të dënimit, institute këto të reja të parashikuara në Kod (nenit 406/a) .
- Është parashikuar kompetenca e Prokurorisë së Posaçme sipas rregullimeve kushtetuese, si dhe janë rregulluar rastet e konfliktit të kompetencave mes kësaj prokurorie dhe prokurorisë së zakonshme (nenet);
- **Për policinë gjyqësore** - Janë reflektuar ndryshimet e parashikuara në parashikimet e projektligjit për policinë gjyqësore.
- **Për të pandehurin** - Projekti ka reflektuar standardet europiane mbi të drejtën e të pandehurit për t’u njohur me akuzën ndaj tij dhe të drejtat në procedimin penal kur ai ka pozitën e personit ndaj të cilit zhvillohen hetime. Për këtë qëllim është parashikuar neni 34/a, në të cilin listohen të drejtat e personit nën hetim. Mënyra e njohjes së tij me të drejtat në proces përpara marrjes në pyetje është nëpërmjet “letrës së të drejtave”.

Konkretisht, në paragrafin 1, të drejtat e të pandehurit janë përcaktuar sipas Direktivës 2012-13-BE mbi të drejtën e informimit në procedimin penal, sipas direktivës 2013-48-BE mbi të drejtën e aksesit tek një avokat mbrojtës në procedimin penal dhe sipas Direktivës 2010-64-BE mbi të drejtën e përkthimit në procedimin penal, si dhe rezolutës së Këshillit mbi Itinerarin për fuqizimin e të drejtave procedurale të personave të dyshuar ose të akuzuar në procedimin penal dhe Konventës së GJEDNJ-së dhe vendimeve të saj.

E drejta e parë që i jepet të pandehurit në shkronjën a) të paragrafit të parë të këtij neni është parashikuar e drejta e tij për t’u informuar sa më shpejt të jetë e mundur në lidhje me akuzat ndaj tij në gjuhën që ai e kupton. Kjo e drejtë e dhënë nga direktiva e sipërmendur bazohet në të drejtat e dhëna nga neni 6 i KEDNJ-së.

Në shkronjën b) të paragrafit të parë të këtij neni, parashikohet asistenca e duhur për personat me vështirësi në të folur ose të dëgjuar si dhe (i përsëritur nga dispozita e përgjithshme) e drejta e të pandehurit për të patur një përkthyes nëse ai nuk flet gjuhën shqipe. Kjo e drejtë themelore e të pandehurit parashikohet gjithashtu në përputhje me nenin 6 të KEDNJ-së dhe Direktivës 2010-64-BE.

Shkronja c) e paragrafit të parë të dispozitës parashikon të drejtën e të pandehurit të parashikuar në Direktivën 2012/13, ndërkohë shkronjat ç) dhe d) parashikojnë të drejtat e të pandehurit dhe rregullat minimale në lidhje me të drejtën e aksesit tek një avokat në procedimin penal të parashikuar në Direktivën 2013-48 dhe Direktivën 2012-13.

E drejta e të pandehurit e parashikuar në germën e) për të patur kohën e mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e tij reflekton të drejtën e parashikuar në shkronjën a) paragrafi 3, i Nenit 6 të KEDNJ-së.

E drejta e aksesit në dosjen e çështjes, paraqitur prova në mbështetje të mbrojtjes së tij dhe të marrë në pyetje dëshmitarët, ekspertët dhe të pandehurit e tjerë janë të drejta që të pandehurit duhet të gazojnë sipas praktikës gjyqësore ekzistuese sipas Nenit 6 të KEDNJ-së, siç parashikohet në germat ë), f) dhe g) të këtij Neni. Germa h) e këtij Neni

i jep të pandehurit të drejta të tjera të parashikuara në këtë Kod, si e drejta për të nënshkruar një vendim sipas marrëveshjes ose të lidhë një marrëveshje bashkëpunimi ose të bëjë një ankim ndaj vendimit gjyqësor etj.

Paragrafi 2 i këtij Neni parashikon të drejtën e të pandehurit për të marrë një letër me shkrim mbi të drejtat. Letra e të Drejtave me shkrim si dhe përmbajtja e saj parashikohet në Direktivën 2012/13. Kjo Direktivë përmban modelin për letrën e të drejtave me shkrim. Është tepër e rëndësishme që i pandehuri para marrjes së tij të parë në pyetje të jetë në dijeni të të drejtave që ai ka;

- Në vijim të garancive të të pandehurit është shtuar edhe neni 34/b, në të cilin janë parashikuar të drejtat e posaçme të të pandehurit të arrestuar ose të ndaluar. Të drejtat e personit të arrestuar ose ndaluar për t'u informuar në lidhje me shkaqet e arrestit ose ndalimit të parashikuara në germën a) të këtij neni është e drejta e parashikuar nga Direktiva 2012/13/BE dhe është në pajtim me standardin e vendosur nga direktiva 2010/64/BE.

E drejta e aksesit tek një avokat i garantohet një personi të ndaluar ose të arrestuar për t'u takuar privatisht dhe për të komunikuar me të para marrjes në pyetje nga policia ose autoriteti gjyqësor. Kjo e drejtë që i jepet personit të arrestuar ose të ndaluar shprehet në vendimin

Shkronja b) e kësaj dispozite parashikon të drejtën për një të pandehur të arrestuar ose të ndaluar për të aksesuar dokumentet që janë të nevojshme për të kundërshtuar arrestin ose ndalimin. Njohja e kësaj të drejte vjen në përputhje me parashikimet e Direktivës dhe me praktikën gjyqësore.

Shkronja c) e këtij neni garanton të drejtën e parashikuar shprehimisht në Rezolutën e Këshillit të datës 30 nëntor 2009. I pandehuri i cili arrestohet ka të drejtë të ketë të paktën një person të njoftuar për privimin e lirisë së tij. Përveç kësaj të drejte, personi i dyshuar ose të cilit i është privuar liria në një Shtet të ndryshëm nga i veti, ka të drejtë të njoftojë autoritet kompetente konsullore. Ky ndryshim është gjithashtu në pajtim me Direktivën 2012/13 /BE.

E drejta për kujdes të veçantë mjekësor është një e drejtë e parashikuar shprehimisht në Direktivën 2012/13/EU dhe të parashikuar në germën ç) të këtij neni.

Paragrafi 2 parashikon të drejtën për të marrë menjëherë letrën e të drejtave për personat e arrestuar ose të ndaluar. Kjo do të thotë që kjo letër e të drejtave me shkrim duhet të jepet në të njëjtën kohë me arrestin, sipas rastit, ose sa më shpejt të jetë e mundur pasi dikush të jetë në pozitën e të arrestuarit ost ë ndaluarit.

Garancia e ligjit është se mosnjohja e të pandehurit me “letrën e të drejtave” ose moskuptimi nga ana e tij e të drejtave ligjore passjell papërdorshmërinë e deklarimeve të marra prej tij (pika 3 e nenit 38).

- Është parashikuar figura e të pandehurit si dëshmitar në rastet kur ai është bashkëpunëtor i drejtësisë, duke e ngarkuar me përgjegjësi penale në rast deklarimi të rremë. Është rregulluar në mënyrë të detajuar rasti i bashkëpunëtorit të drejtësisë, përgjegjësia dhe përfitimi i tij, duke shmangur problemet e hasura nga praktika (nenet 36/a, 37, 37/a dhe 37/b k.p.p.);

- Në projektligj është parashikuar ndryshimi i të drejtës së mbrojtjes kryesisht nga një e drejtë universale për çdo rast, në një të drejtë e cila përfitohet nga i pandehuri vetëm në rastet e parashikuara në ligj. Kjo synon si uljen e kostove të panevojshme të përballuara nga buxheti i shtetit nga njëra anë, ashtu edhe disiplinimin e procesit gjyqësor nga ana tjetër.

GJEDNJ në vendimet e saj, si dhe Direktiva 2013/48/BE mbi të drejtën për të patur akses për mbrojtësin në gjykimet penale, parashikojnë detyrimin e shteteve anëtare për të siguruar mbrojtës për të pandehurin nëse kjo kërkohet “në interes të drejtësisë”. Interesi i drejtësisë përkufizohet nga rëndësia e veprës penale ose gjendja apo statusi i të pandehurit. Kështu kjo e drejtë u jepet të pandehurve të caktuar, më të cenueshëm, të cilët nuk mund të heqin dot dorë nga kjo e drejtë.

Për këtë arsye neni 49 i Kodit është riformuluar, duke parashikuar si raste të mbrojtjes së detyrueshme vetëm ato në të cilat garancia e të pandehurit është e domosdoshme. Gjithashtu, në nenin 49/a të shtuar të Kodit, është rregulluar rasti kur i pandehuri nuk ka mundësi financiare për të pasur mbrojtës, duke u parashikuar ndjekja e procedurave përkatëse pranë Komisionit Shtetëror për Ndihmë Juridike;

- Në nenin 52 të Kodit, janë rregulluar parashikimet për garantimin e paprekshmërisë së mbrojtësit nga kontrollet apo sekuestrot.
- **Për viktimën dhe viktimën akuzuese** - Projekti ka parashikuar zëvendësimin e figurës së “të dëmtuarit nga vepra penale” me termin “viktimë” dhe atë të “të dëmtuarit akuzues” me termin “viktima akuzuese”, duke dhënë edhe përkufizimet e rregullimet përkatëse për këto subjekte në përputhje me Vendimin Kuadër të 15 marsit 2001 mbi qëndrimin e viktimave në procedimet penale, si dhe Direktivën 2012/29 /BE që e ka zëvendësuar këtë vendim.

Për këtë arsye neni 58 është riformuluar tërësisht dhe pas tij janë shtuar nenet 58/a dhe 58/b, të Kodit, në të cilët janë parashikuar si figura të posaçme viktimë e mitur dhe viktima e abuzuar seksualisht apo subjekt i trafikimit. Në këto dy raste është parashikuar që viktima të ketë edhe disa të drejta të posaçme që lidhen me vetë cilësitë e saj të veçanta;

- Është shtuar neni 59/a, i kodit i cili parashikon rastin e viktimave të shumta nga vepra penale, me qëllim shmangien e zvarritjes së procesit për këtë shkak, duke garantuar përfaqësimin e tyre nga i njëjti mbrojtës në rastet kur nuk ka pengesë;
- Në nenin 60 të Kodit, është parashikuar në mënyrë të detajuar përmbajtja e kërkesës së viktimës akuzuese, me qëllim mundësimin e zhvillimit të një procesi gjyqësor normal;
- Gjithashtu, është parashikuar se padinë civile në procesin penal mund ta ngrejë vetëm viktima ose trashëgimtarët e saj
- **Kompetencat** - Në Kreun II të Pjesës I të Kodit janë reflektuar kryesisht ndryshimet kushtetuese mbi juridiksionin e gjykatave. Konkretisht:

- Neni 75/a është riformuluar në përputhje me nenin 135 të Kushtetutës dhe nenet 9 dhe 10 të Ligjit “Për organizimin dhe funksionimin e institucioneve për të luftuar korrupsionin dhe krimin e organizuar”, duke parashikuar juridiksionin e kësaj gjykate për: a) çdo subjekt që kryen në vepër penale të parashikuar nga nenet 244, 244/a, 245, 245/1, 257, 258, 259, 259/a, 260, 319, 319/a, 319/b, 319/c, 319/ç, 319/d, 319/dh, 319/e (dispozitat në fushën e korrupsionit dhe krimin të organizuar); b) çdo vepër penale e kryer nga grupi i strukturuar kriminal, organizata kriminale, organizata terroriste dhe banda e armatosur, në përcaktimin e të cilave referimi bëhet në parashikimet e Kodit Penal; c) akuzat penale kundër Presidentit të Republikës, Kryetarit të Kuvendit, Kryeministrit, anëtarit të Këshillit të Ministrave, gjyqtarit të Gjykatës Kushtetuese dhe të Gjykatës së Lartë, Prokurorit të Përgjithshëm, Inspektorit të Lartë të Drejtësisë, Kryetarit të Bashkisë, deputetit, zëvendësministrit, anëtarit të Këshillit të Lartë Gjyqësor dhe të Këshillit të Lartë të Prokurorisë, dhe drejtuesve të institucioneve qendrore ose të pavarura të përcaktuara në Kushtetutë ose në ligj, si dhe d) çdo akuzë ndaj ish-funksionarëve të mësipërm, për vepra të kryera gjatë detyrës;
- Neni 75/b i Kodit, mbi juridiksionin e Gjykatës së Lartë ka reflektuar gjithashtu parashikimin e ri kushtetues për këtë gjykatë, duke mbetur në juridiksion të saj vetëm njësimi i praktikës gjyqësore nga Kolegji Penal dhe ndryshimi i saj nga Kolegjet e Bashkuara. Ndërkohë, mosmarrëveshjet mbi kompetencat janë parashikuar të zgjidhen nga Kolegji Penal në Dhomë Këshillimi, si kompetencë që nuk cënon funksionin e kësaj gjykate dhe garanton zgjidhje të njëjtë për gjykatat më të ulëta;
- Është bërë një ndryshim i rregullit aktual mbi juridiksionin e Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar, duke parashikuar se në rastet kur një prej të pandehurve është i mitur, procedimi për të do të shqyrtohet në çdo rast nga seksioni përkatës i gjykatës së zakonshme, pavarësisht se kompetenca lëndore mund t’i takojë Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar (neni 80 k.p.p.);
- **Aktet** - Ndryshimet kryesore në këtë pjesë lidhen me mënyrën e mbajtjes së proces-verbalit të seancës gjyqësore, duke u riformuluar nenet 115 dhe 116 të Kodit, për t’iu përshtatur zhvillimit aktual të teknologjisë dhe parimit mbi regjistrimin e seancës gjyqësore apo veprimeve procedurale të kryera jashtë saj në format audio apo audiovizive, duke parashikuar si përjashtim mbajtjen me shtypshkrim apo dorëshkrim të proces-verbaleve.
- Gjithashtu, janë riformuluar nenet 123 dhe 124 të Kodit, mbi të drejtat e personave që nuk shohin apo nuk flasin, duke parashikuar detyrimin për zhvillimin e gjykimit në këto raste në prani të interpretit apo përkthyesit të alfabetit Braille.
- Rëndësi paraqesin ndryshimet në Seksionin V mbi pavlefshmërinë e akteve. Kështu, neni 128i i Kodit, është riformuluar duke parashikuar parimin e takstativitetit, se aktet procedurale janë të pavlefshme vetëm në rastet e parashikuara shprehimisht nga kodi. Synimi i përfshirjes së këtij Neni në Kod është gjithashtu mënjanimi i praktikave të ndryshme gjyqësore të lidhura me vlerësimin e pavlefshmërisë së akteve procedurale.
- Në nenet 129 dhe 130 të Kodit, është parashikuar momenti procedural në të cilin mund të paraqiten nga palët kërkesat për pavlefshmërinë relative të akteve, duke u përmendur seanca paraprake;

- **Njoftimet** - Në këtë kre ndryshimet kryesore konsistojnë në me këto aspekte:i) rregullimi i njoftimit me mënyra të tjera teknike, si posta elektronike dhe telefoni (neni 133) me kusht që të dokumentohet marrja e njoftimit;ii) njoftimi i viktimës kur adresa e saj nuk njihet, ose kur numri i viktimave është i madh dhe shkakton zvarritjen e gjykimit, duke u proceduar nëpërmjet njoftimit me shpallje (neni 138);iii)
- njoftimi i parë i të pandehurit të lirë, ku risi e dispozitës është shtimi i paragrafit 7 në nenin 140, i cili detyron të pandehurin të deklarojë një adresë banimi, në të cilin të kryhen të gjitha komunikimet e mëpasshme të procedimit, duke u konsideruar të njoftuara. Ky parashikim do të çojë në rregullimin e procesit penal sa i takon komunikimit të akteve procedurale;iv) parashikimi i procedurës së njoftimit të të pandehurit person juridik, duke pasur parasysh problematikën e deritanishme në këtë aspekt (neni 140/a);v) njoftimi i personave të huaj që gëzojnë imunitet, i cili kryhet nëpërmjet ministrisë së punëve të jashtme (neni 142/a k.p.p.).
- **Afatet** - Ndryshimi thelbësor në këtë kre është ndryshimi i paragrafit 5 të nenit 147,i Kodit, duke parashikuar pushimin e gjykimit në rast të mosparaqitjes së kërkuarit, si dhe i shtimi i paragrafit 7 të dispozitës, duke parashikuar shqyrtimin e ankimit nga gjykata e apelit në Dhomë Këshillimi brenda 10 ditëve. Të dy këto ndryshime çojnë në rregullimin e procesit gjyqësor në shqyrtimin e kërkesës për rivendosjen në afat, referuar problematikave aktuale të evidentuara.
- **Provat** - Në Kreun I të Titullit IV të Pjesës I të Kodit, projektligji ka reflektuar disa ndryshime që lidhen me lirinë e provave dhe çmuarjen e tyre. Konkretisht,
 - Në nenin 149 i Kodit, është shtuar paragrafi i dytë, i cili njeh lirinë e provave dhe marrjen e provave atipike, duke parashikuar se gjykata mund ta marrë një provë që nuk rregullohet me ligj në qoftë se ajo vlen për të vërtetuar faktet dhe nuk cënon lirinë e vullnetit të personit, pasi dëgjon palët mbi mënyrën e marrjes së saj
 - Paragrafi i parë i nenit 152 i Kodit, është riformuluar, duke përcaktuar se asnjë provë nuk ka vlerë të paracaktuar nga ligji dhe se gjykata, pas shqyrtimit të provave në tërësi, çmon vërtetësinë dhe fuqinë provuese të tyre, duke argumentuar arsyet ku është mbështetur për të krijuar bindjen e saj. Ky parashikim thekson detyrimin e gjykatës për të analizuar në vendim provat ku ka mbështetur vendimmarrjen e saj.

Më tej, në llojet e provave, janë parashikuar ndryshimet e mëposhtme:

- **Dëshmia** - Në lidhje me këtë lloj prove janë parashikuar këto ndryshime:
 - Në nenin 158 të Kodit, ndalohet përjashtimi nga dëshmia për rastet e veprave penale kundër të miturve;
 - Është shtuar paragrafi 6 në nenin 160 të Kodit, për marrjen e dëshmisë së personave të infiltuar;
 - Në nenin 164 të Kodit është shtuar drejta e gjykatës për të vendosur gjobë ndaj dëshmitarit që nuk paraqitet pa shkaqe të arsyeshme;
 - Është shtuar neni 165/a, të Kodit, në të cilin parashikohen rastet e dëshmitarëve me identitet të fshehur, duke parashikuar rastet dhe procedurën e ndjekur për situatat kur dëshmitari ose një i afërm i tij mund të jenë në rrezik serioz për jetën a shëndetin e tyre për shkak të dëshmisë.

- **Ballafaqimet** - Në nenin 169 të Kodit, është shtuar paragrafi i dytë për garantimin e mbrojtjes së të miturit, duke parashikuar se ndalohet ballafaqimi i të pandehurit të rritur me viktimën ose dëshmitarin e mitur.
- **Njoftimet** - Në nenin 171 të Kodit, është parashikuar njohja në praninë e psikologut në rastet e personit të mitur, si dhe zhvillimi i njohjes në praninë e mbrojtësit;
 - Është shtuar neni 172/a që rregullon detyrimin për t'u paraqitur në procesin e njohjes dhe shoqërimin e detyrueshëm të personit, me përjashtim të rastit kur ai është i mitur, duke shmangur kështu dështimin e procedurës.
- **Ekspertimi** – në nenin 179 të Kodit është shtuar pika 3 duke parashikuar mundësinë e caktimit të ekspertëve të huaj në rastet e çështjeve komplekse, të cilat kërkojnë njohuri të posaçme, kur nuk ka ekspertë vendas të fushës.
- **Dokumentet** – në nenin 193 të Kodit, janë kryer ndryshimet e nevojshme për rregullimin e rasteve të përdorimit të deklarimeve të dhëna gjatë fazës së hetimeve paraprake edhe nga i pandehuri, duke u lejuar përdorimi i tyre vetëm kur këto deklarime janë marrë në praninë e mbrojtësit, ose në rastin kur i pandehuri jep pëlqimin e tij. Këto ndryshime garantojnë mbrojtjen e të drejtave të të pandehurit në proces, duke rregulluar problematikën aktuale mbi përdorimin e deklarimeve të dhëna gjatë fazës së hetimeve paraprake.
- **Mjetet e kërkimit të provës** – Në Kreun III të Titullit IV të Pjesës I , projektligji ka reflektuar disa ndryshime që lidhen me mjetet e kërkimit të provës dhe konkretisht,
- **Këqyrjet** – këqyrja si mjet i kërkimit të provës ka shfaqur problematikë sa i takon mënyrës së zhvillimit të saj dhe marrjes së provave veçanërisht në rastet e këqyrjes së personave, në raport me të drejtat dhe liritë e tyre personale. Për këtë arsye në projektligj janë parashikuar dispozita të veçanta për këqyrjen e personave të mitur dhe marrjen e materialeve biologjike.
 - Në nenin 199 të Kodit, është parashikuar këqyrja e personit me pëlqimin e tij dhe në rastet e të miturve, sipas parashikimeve të nenit 201/a të shtuar ;
 - Është shtuar neni 201/a, të Kodit, i cili ka parashikuar në mënyrë të detajuar këqyrjen e personit me qëllim marrjen e kampionëve biologjikë ose kryerjen e procedurave mjekësore të detyruara, si dhe veprimet e zhvilluara me të miturit në këto procedura.

Kjo dispozitë zëvendëson plotësisht nenin 199 të Kodit, paragrafin 4, i cili ishte shumë i paqartë për të vendosur mbi një çështje kaq të ndjeshme si kjo, që lidhet me procedurat mjekësore të cilat mund të ndikojnë në liritë themelore si liria personale, e drejta për jetën dhe integriteti fizik.

Në mënyrë që të mbrohen në mënyrë adekuate këto të drejta dhe liri themelore, ndryshimet e bëra në projektligj kanë parashikuar një procedurë e detajuar.
- Është shtuar neni 201/b, i cili përcakton procedurën e asgjësimit të kampionëve biologjikë të marrë në përputhje me parashikimet e vendimit kuadër 2008-977 për mbrojtjen e të dhënave personale të përpunuara në kuadër të bashkëpunimit policor dhe gjyqësor në çështjet penale dhe Direktivën e BE-së 95/46 / KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të 24 tetorit 1995 mbi mbrojtjen e individëve në lidhje me përpunimin e të dhënave personale dhe lëvizjen e lirë të këtyre të dhënave.

- **Kontrollet** – Ky seksion është ndryshuar me synimin e përgjithshëm për të parashikuar dispozita më të qarta në kryerjen e kontrolleve të tilla si; parashikimi i qartë dhe i saktë i përmbajtjes së urdhërit të kontrollit, mundësinë për avokatin që të jetë i pranishëm në rastin e këqyrjes së vendit, dispozitë të qartë për kontroll në rast fragrance (të cilat kryhen pa urdhër të gjykatës) dhe dispozitë të qartë për kryerjen e kontrollit kur është lëshuar vendimi i gjykatës, por nuk është e nevojshme apo nuk ka mundësi për tu paraqitur për shkak të rrethanave të veçanta. Kjo e fundit do të ndihmonte në shmangien e debatit aktual publik kur kontrolli në publik mund të kryhet pa e paraqitur urdhër kontrollin. Është e rëndësishme të theksohet opinionin e Komisionit të Venecias (CDL-AD 2010) 040) në lidhje me kontrollet: *"... Në çdo rast, veprimet e prokurorit të cilat ndikojnë në të drejtat e njeriut, si kontrolli apo ndalimi, duhet të mbeten nën kontrollin e gjyqtarëve. Në disa vende një "veprim i njëanshëm prokurorial" duket se të çon në një aprovim kuazi-automatik të të gjitha kërkesave të tilla prej prokurorëve. Ky është një rrezik jo vetëm për të drejtat e njeriut të personave në fjalë, por për pavarësinë e gjyqësorit në tërësi ... "*
Janë bërë përmirësime për përmbajtjen e vendimit të kontrollit kohës së kryerjes, rastet e pranisë së mbrojtësit etj.

- Neni 207i Kodit, është riformuluar, për të qenë në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe praktikën e GJEDNJ-së. Konkretisht kjo dispozitë parashikon sekuestrimin e sendeve të gjetura gjatë kontrollit në 3 situata të ndryshme:
 - a) Sekuestrimin e sendeve të gjetura gjatë kontrollit, me kushtin që ato të jenë sende të përcaktuara në vendimin për lejimin e kontrollit;
 - b) Lejimin e sekuestrimit edhe të sendeve të tjera të gjetura gjatë kontrollit, që nuk përfshihen në vendimin përkatës, por që lidhen me të njëjtën vepër penale vetëm duke respektuar dispozitat për sekuestrimet;
 - c) Lejimin e sekuestrimit edhe të sendeve të gjetura gjatë kontrollit, të cilat as nuk janë të përcaktuara në vendimin për lejimin e kontrollit dhe as nuk lidhen me veprën penale, por që lidhen me një vepër tjetër penale që ndiqet kryesisht.

Në dy rastet e fundit kriteret që zbatohen për kryerjen e sekuestrimit janë ato të parashikuara nga neni 301 i Kodit.

- **Sekuestrimet** – ndryshimet në këtë seksion lidhen me rregullimin e veprimeve të prokurorit në rastet e sekuestrimit të dokumenteve apo akteve me karakter sekret, afatit e kundërshtimit të vendimit të sekuestrimit, si dhe mënyrën e ruajtjes së kampioneve të sendeve të sekuestruara. Konkretisht:
 - Në nenin 211 të Kodit, projektligji ka riformuluar paragrafët 2 dhe 3 duke parashikuar kërkimin e konfirmimit mbi karakterin sekret të dokumenteve po akteve të kërkua për t'u sekuestruar dhe procedimin e organit për sekuestrimin vetëm pas dhënies së konfirmimit, ose moskthimit të përgjigjes nga organi kompetent;
 - Është shtuar neni 211/a, i cili rregullon rastin e sekuestrimeve në zyrat e shërbimeve informative, procedurë kjo e nevojshme për t'u parashikuar në mënyrë të detajuar nga kodi;
 - Në nenin 212 është parashikuar kundërshtimi i vendimit të sekuestrimit brenda afatit 10 ditor në gjykatën e apelit dhe afati i shqyrtimit të ankimit nga kjo gjykatë po brenda 10 ditësh, duke u parashikuar pezullimi i procedurës në çdo rast deri në marrjen e këtij vendimi;

- Në paragrafët 4, 5 dhe 6 të nenit 215 të Kodit, projektligji ka parashikuar për herë të parë mënyrën e marrjes dhe ruajtjes së kampionëve të sendeve të sekuestruara, për të shmangur mbajtjen e të gjithë materialit të sekuestruar, veçanërisht në rastet kur sendet apo lëndët janë të rrezikshme, duke u autorizuar Ministria përkatëse për nxjerrjen e akteve nënligjore për miratimin e detajuar të procedurës.

- **Përgjimet** – ndryshimet e projektligjit në këtë seksion lidhen me rregullimin e veprimeve të prokurorit në rastet e sekuestrimit të dokumenteve apo akteve me karakter sekret, afatet e kundërshtimit të vendimit të sekuestrimit, si dhe mënyrën e ruajtjes së kampionëve të sendeve të sekuestruara. Konkretisht:

- Në nenin 221 të Kodit, janë ndryshuar shkronjat a) dhe b) të pikës 1, si dhe pika 2. Risia kryesore e këtij neni është zgjerimi i objektit të zbatimit me qëllim që të lejohet kryerja e përgjimeve për veprat penale të parashikuara nga neni 75/a të Kodit të Procedurës Penale

Në nenin 222 të Kodit, projektligji ka parashikuar detyrimi i gjykatës për të lejuar përgjimin me vendim të arsyetuar vetëm në rastet kur në ngarkim të personit ekziston një dyshim i arsyeshëm dhe i bazuar në prova se ka kryer një vepër penale (pika 1), shqyrtimin e kërkesës së prokurorit në Dhomë Këshillimi brenda 24 orëve, si dhe e drejta e ankimit dhe shqyrtimi nga gjykata e apelit brenda 48 orëve (pika 3). Këto rregullime synojnë të shmangin çdo procedurë abuzive të përgjimit, si dhe shqyrtimin e këtyre kërkesave në një afat sa më të shkurtër nga gjykata mbi bazën e shkaqeve të paraqitura në mënyrë të shkruar nga prokurori;

- **Titulli V. Masat e sigurimit – projektligji ka parashikuar** ndryshimet e dispozitave që lidhen me kushtet dhe kriteret e caktimit dhe zbatimit të masave të sigurimit synojnë përcaktimin e rregullave që qarta për rastet e kufizimit të lirisë personale, si dhe rregullimin më të saktë në legjislacion të llojeve të masave të tjera të sigurimit pasuror, si garancia pasurore, me qëllim shtimin e aplikimit të tyre në praktikë. Për këtë arsye janë parashikuar ndryshimet e mëposhtme:

- Në nenin 228 të Kodit, është shtuar paragrafi 1/1, në të cilin janë parashikuar kriteret që duhet të mbajë në vëmendje gjykata për vlerësimin e ekzistencës së “dyshimit të arsyeshëm të bazuar në prova”. Ky paragraf është shtuar për të orientuar gjykatën mbi dispozitat konkrete ku duhet të bazohet në vendimmarrjen e saj, duke shmangur çdo vendimmarrje të pabazuar dhe të paarsyetuar në përcaktimin e standardit të dyshimit të arsyeshëm të bazuar në prova;

- Në paragrafin e dytë është shtuar ndalimi për vendosjen e masave të sigurimit edhe në rastet kur ka shkaqe të shuarjes së dënimit, për të shmangur marrjen arbitrare të masave të sigurimit;

- Në vijim të paragrafit 1/1, në paragrafin 3 shkronja a) është riformuluar, duke parashikuar detyrimin e gjykatës për të arsyetuar rrethanat konkrete të faktit për të cilat ekzistojnë shkaqet që vënë në rrezik marrjen ose vërtetësinë e provës;

- Në paragrafin 3 të nenit 229 të Kodit, është reflektuar respektimi i parimit të “interetit më të lartë të fëmijës”, si standard i detyrueshëm për t’u respektuar nga të gjitha organet proceduese;

- Në neni 230 të Kodit, projektligji ka ndryshuar termi “fëmijë në gj”, duke u ndaluar vendosja e masave të sigurimit për nënat që ushtrojnë përgjegjësinë prindërore për fëmijë deri

në 3 vjeç, duke u nisur nga parimi i mbrojtjes së interesit më të lartë të fëmijës, si dhe nga parimi i humanizmit, me përjashtim të veprave për krime të rënda që dënohen më maksimum me jo më pak se 10 vjet, ose në rastet e veprave penale të dhunës në familje apo ndaj të miturit;

- Neni 236 të Kodit, ka ndryshuar tërësisht në formulim, duke parashikuar aplikimin e garancisë pasurore si masë sigurimi si në rastet kur masa e sigurimit arrest në burg është caktuar dhe kërkohet zëvendësimi i saj, ashtu edhe në rastet kur kërkohet caktimi i masës së sigurimit arrest në burg. Në çdo rast, për aplikimin e garancisë pasurore masa e sigurimit arrest në burg duhet të jetë vendosur apo të kërkohet të vendoset vetëm në rastin e rrezikut të ikjes.

Dispozita i ka parashikuar të dy rastet e mësipërme, për të mundësuar aplikimin e garancisë pasurore si masë sigurimi apo mënyrë alternative e masës së sigurimit arrest në burg të vendosur në rastet e rrezikut të ikjes, duke parashikuar një procedurë të thjeshtë dhe efektive, e cila ka munguar në dispozitën aktuale;

- në pikën 2 të nenit 237 të Kodit, është parashikuar që në rastet e caktimit të masës së sigurimit arrest në shtëpi gjykata të përcaktojë edhe mënyrën e ekzekutimit dhe mbikëqyrjes së saj, duke lënë hapësirën që në këto raste gjykata të aplikojë eventualisht edhe legjislacionin aktual mbi mbikëqyrjen elektronike apo mbikëqyrjen nëpërmjet forcave të rendit në rastet që e konsideron të nevojshme;

- Në paragrafin 1 të nenit 244 të Kodit, është shtuar parashikimi që gjykata vendos mbi kërkesën e prokurorit për caktimin e masës së sigurimit në dhomë këshillimi, duke i dhënë kështu kuptim parashikimit aktual të nenit 248 mbi marrjen në pyetje të personit të arrestuar, parashikim i cili është keqkuptuar dhe zbatuar gabim në praktikë, duke u konsideruar kjo seancë thjesht si seancë verifikimi e identitetit të personit të arrestuar.

Në të kundërt nga aplikimi në praktikë, ligji ka si synim caktimin e masës së sigurimit arrest në burg në mungesë në rastet e ngutshmërisë dhe seanca e marrjes në pyetje të të pandehurit është një seancë reale, në të cilën gjykata duhet t'i nënshtrojë debatit gjyqësor ekzistencën e kushteve dhe kriterëve për caktimin e masës së sigurimit, duke marrë edhe provat eventuale të mbrojtjes;

- Në nenin 247 të Kodit, është shtuar paragrafët 3/2 dhe 3/3 në të cilët është dhënë kuptimi i personit të ikur, duke pasur kjo dispozitë efekt më pas edhe në rastet e gjykimit në mungesë për të përcaktuar se cili do të konsiderohet person që i fshihet drejtësisë;

- Në nenet 255 dhe 256 të Kodit, janë shtuar parashikimet mbi veprimet e policisë gjyqësore në zbatimin e masave të sigurimit, duke reflektuar edhe ndryshimet mbi letrën e të drejtave dhe pyetjen e të pandehurit;

- Kreu V në të cilin parashikohen rastet e revokimit, zëvendësimit apo shuarjes së masave të sigurimit ka pësuar disa shtesa dhe ndryshime që lidhen kryesisht me garantimin e lirisë së personit dhe shqyrtimin sa më të shpejtë të kërkesave që lidhen me të, si dhe me rregullimin e procedurave të shqyrtimit të këtyre kërkesave, e cila në praktikë ka paraqitur probleme.

- Kështu, është futur koncepti i caktimit të një ose më shumë masave ndaluese në rastet e mosrespektimit të masës së caktuar, ose zëvendësimi i masës me një masë më të rëndë gjithnjë mbi bazën e kërkesës së prokurorit (neni 260);

- Në nenin 261 të Kodit, është shtuar paragrafi 2, i cili ka parashikuar detyrimin e palës që paraqet kërkesën për ta shoqëruar atë me provat e nevojshme shkresore dhe detyrimin e gjykatës për të shqyrtuar kërkesën brenda 24 orëve nga momenti i paraqitjes së saj, pasi të njoftojë palët. Për të shmangur situatat absurde të ndodhura në praktikë ku prokurorët nuk paraqiten në shqyrtimin e kërkesave me objekt zëvendësimin e masave të sigurimit, duke shkaktuar kështu zvarritje të gjykimit, është parashikuar se mosparaqitja e palëve nuk pengon shqyrtimin nga ana e gjykatës;

- Në nenin 261 të Kodit është shtuar paragrafi i fundit që përcakton si gjykatë kompetente për shqyrtimin e kërkesave të paraqitura në periudhat e ndërmjetme të gjykimit (pra kur çështja nuk është në gjykim në gjykatën e themelit) nga gjykata ku ndodhen fizikisht aktet, e cila ka edhe mundësinë reale më të lartë për të shqyrtuar këto kërkesë, duke qenë se dosja ndodhet fizikisht në këtë gjykatë;

- Në nenin 263 të Kodit janë kryer ndryshimet e nevojshme të fjalës “minimum” me atë “maksimum”, të cilat kanë qenë gabim i dispozitës aktuale.

➤ **Hetimet paraprake, Pozita dhe roli i prokurorit në fazën e hetimit paraprak** - Prokurori mbetet figura qendrore gjatë fazës së hetimeve paraprake dhe në projekt janë mbajtur në vëmendje edhe parashikimet e ligjit të ri për prokurorinë, duke u parashikuar mënyra e kontrollit të veprimeve të kryera nga prokurori gjatë hetimeve paraprake dhe në përfundim të tyre.

- Në nenet 288 dhe 289 të Kodit janë reflektuar dispozitat kushtetuese për kufizimin e imunitetit të deputetit dhe procedurën e ndjekur në rastin e kërkimit të autorizimit nga Kuvendi për caktimin e masës së sigurimit arrest në burg, apo mundësinë e caktimit të një mase tjetër sigurimi pa nevojën e një autorizimi;

- Duke qenë se çdo kërkesë e palëve gjatë fazës së hetimeve paraprake shqyrtohet nga i njëjti gjyqtar, në nenin 279 fjala “aktet” është zëvendësuar me fjalën “veprimet”, duke reflektuar kështu rregullimin e saktë ligjor;

- Në nenin 291 paragrafi 2 të Kodit, ka ndryshuar sa i takon njoftimit të prokurorit për mosfillimin e procedimit penal personave që kanë bërë kallëzim ose ankim, viktimës ose trashëgimtarëve të saj, të cilëve u njihet e drejta e ankimit brenda 10 ditëve nga njoftimi i vendimit;

- Në nenin 291 të Kodit, është shtuar parashikimi në rastet e veprave që ndiqen me ankim ku në ankimin kundër vendimit të mosfillimit të kërkohen specifikisht dhe veprimet konkrete që duhet të ndërmerret prokurori, siç janë regjistrimi i procedimit, objektin e hetimeve si dhe burimet e nevojshme të provave;

- Në nenin 291 të Kodit, parashikuar procedura e ndjekur për shqyrtimin e ankimit, e cila do jetë brenda 30 ditëve si rregull në prani të palëve, por në rast se palët nuk paraqiten, mbi aktet, si dhe afati 30 ditor për shqyrtimin e ankimit nga gjykata e apelit në rast të ushtrimit të kësaj të drejte nga palët;

- Në nenin 292 (Rifillimi i hetimeve) është bërë një riformulim më i saktë i rasteve të rifillimit të hetimeve, për të garantuar të drejtat e të pandehurit;

- Në nenin 293 të Kodit, gjithashtu është vendosur një afat konkret në lidhje me referimin që policia gjyqësore duhet të bëjë tek prokurori, duke mbartur dhe detyrimin për të përcaktuar provat që janë mbledhur, si dhe veprimet e kryera;
- Në nenin 294 të Kodit, është shtuar paragrafi i fundit, duke parashikuar mundësinë e oficerit të policisë gjyqësore për të caktuar ekspertë, duke bërë kështu më efektiv hetimin;
- Në nenet 294/b – 298 të Kodit, janë kryer riformulime të dispozitave për t'i bërë ato më efektive dhe janë shtuar elementë të paraqitur si problematikë nga praktika mbi infiltrimin në përbërjen e grupi kriminal apo kontrollet;
- Neni 305 (marrja përsipër e hetimeve) është riformuluar në përputhje me parashikimet mbi pavarësinë e prokurorit në hetim, duke parashikuar mundësinë e drejtuesit të prokurorisë për të marrë përsipër hetimet vetë vetëm në rastet kur ka një ankesë për mosveprimin e prokurorit për ushtrimin e ndjekjes penale apo pushimin e çështjes. Në këtë rast drejtuesi i prokurorisë duhet të arsyetojë vendimin e tij dhe abuzimi me këtë të drejtë përbën shkak procedimi disiplinor për të sipas ligjit të posaçëm.

- **Sigurimi i provës – Projektligji ka riformuluar pjesërisht** Kreun VI të Kodit, dispozitat mbi institutin e sigurimit të provës, duke u bërë procedura më efektive në kohë, si dhe duke reflektuar seancën paraprake. E rëndësishme është të theksohet se në ligj është parashikuar shprehimisht se gjyqtari që zhvillon seancën për marrjen e provës është i njëjti gjyqtar që do të shqyrtojë çështjen në themel, duke shmangur kështu çdo keqkuptim të praktikës gjyqësore mbi papajtueshmërinë e gjyqtarit që merr provën për të gjykuar çështjen në themel.
- **Afatet e hetimeve paraprake** - Kodi i Procedurës Penale ka normuar afatet përkatëse brenda të cilëve duhet të përfundojnë hetimet paraprake, por nuk ka parashikuar në mënyrë të qartë se cilat janë pasojat që vijnë në rast të përfundimit të tyre. Kjo ka bërë që në praktikën gjyqësore të mbahet edhe qëndrimi se pas përfundimit të afatit të hetimeve nuk mund të kryhet më asnjë veprim procedural, përfshirë njoftimin e akuzës, marrjen si të pandehur dhe paraqitjen e kërkesës për gjykim. E njëjta problematikë konstatohet edhe në rastet e shfuqizimit nga gjykata të vendimit të prokurorit për zgjatjen e afatit të hetimit, ku prokurorit nuk i përcaktohet një afat brenda të cilit të vendosë në lidhje me fatin e procedimit, duke e lënë në këtë mënyrë pa zgjidhje çështjen. Kodi i Procedurës Penale nuk përcakton qartësisht pasojat dhe veçanërisht nëse termi “veprime hetimore”, lidhet vetëm me marrjen e provave.

Për këtë arsye projektligji në këto dispozita ka parashikuar ndryshimet e mëposhtme:

- Paragrafi i parë i nenit 323 të Kodit, është riformuluar, duke parashikuar se brenda tre muajve nga data në të cilën emir i personit që i atribuohet vepra penale është shënuar në regjistrin e njoftimit të veprave penale, prokurori kërkon dërgimin e çështjes në gjyq ose vendos pushimin e saj. Periudha e zgjatjes së afatit është parashikuar gjashtë mujor në rastin e Prokurorisë së Posaçme (neni 324);
- Për të rregulluar pasojën në rastin e pranimit të ankimit ndaj vendimit të zgjatjes së afatit në nenin 325 të Kodit, është parashikuar se në këto raste prokurori ka 15 ditë kohë për të përfunduar hetimet, duke qenë të vlefshme të gjitha veprimet e kryera prej tij. Ky parashikim ka si qëllim dhënien e mundësisë së përfundimit të çështjes nga prokurori, vendimi i të cilit për zgjatjen e afatit të hetimit nuk është miratuar nga gjykata;

- Ky rregullim është reflektuar edhe në ndryshimet e parashikuara në nenin 327 të Kodit, në të cilat është parashikuar procedura e ndjekur nga prokurori në përfundim të hetimeve. Për të garantuar marrjen edhe të provave të kërkuara nga mbrojtja, është parashikuar detyrimi i prokurorit për njoftimin e vendimit të tij për përfundimin e hetimeve mbrojtjes, e cila ka të drejtë të kërkojë marrjen e provave shtesë, apo pyetjen e të pandehurit. Në rastin e parë prokurori ka një periudhë 30 ditore apo maksimalisht 2 muajore për të marrë provat e kërkuara nga mbrojtja, ndërsa pyetjen e të pandehurit ka detyrimin ta bëjë në çdo rast. Pas përfundimit, prokurori ka detyrimin të vendosë për të kërkuar dërgimin e çështjes për gjykim ose pushimin e saj;

- Shkronja dh) e nenit 328 të Kodit, është riformuluar duke parashikuar si rast pushimi një rast mjaft të hasur në praktikë. Gjithashtu, është shtuar paragrafi i dytë, duke rregulluar veprimet e prokurorit në rastin e marrjes së vendimit të pushimit;

- Neni 329 i Kodit, është riformuluar për t'iu përshtatur figurës së re të parashikuar në kod, gjyqtarit të seancës paraprake, i cili është gjyqtari kompetent për shqyrtimin e ankimit ndaj vendimit të prokurorit për pushimin e çështjes.

Gjyqtari i seancës paraprake shfaqet për herë të parë në kod, si figura që kontrollon veprimet e prokurorit gjatë fazës së hetimeve paraprake mbi fatin e çështjes.

Kështu, ndërsa gjyqtari që shqyrton kërkesat e palëve me karakter të ngutshëm gjatë hetimeve paraprake është figurë e parashikuar në kodin aktual, veprimet e kryera nga prokurori në përfundim të hetimeve mbeteshin të pakontrolluara, duke marrë në konsideratë këtu edhe decentralizimin e institucionit të prokurorisë dhe pavarësinë totale të prokurorit mbi çështjen.

Për të rregulluar këtë situatë, është parë e domosdoshme përfshirja në kod e figurës së gjyqtarit të seancës paraprake, i cili është gjyqtari që do të kontrollojë veprimet dhe vendimmarrjen e prokurorit mbi fatin e çështjes.

Ndërsa vendimi për pushimin e çështjes i është lënë prokurorit, ankimi ndaj këtij vendimi do të shqyrtohet nga gjyqtari i seancës paraprake, i cili është i ndryshëm si nga gjyqtari që shqyrton kërkesat e palëve gjatë fazës së hetimeve paraprake, ashtu edhe nga gjyqtari i themelit të çështjes dhe ka për detyrë të verifikojë veprimet e kryera nga prokurori dhe vendimmarrjen e tij.

Në dispozitë janë parashikuar veprimet që duhet të kryhen nga prokurori pa vonesë në një rast të tillë, si dhe vendimmarrja e gjykatës. Është rregulluar edhe rasti i mosparaqitjes së ankuesit në gjykim pa shkaqe të arsyeshme, i cili aktualisht është i parregulluar dhe shkakton bllokimin e proceseve gjyqësore;

- Nenet 329/a, 329/b dhe 329/c të Kodit, janë shtuar për të rregulluar rastin e daljes së provave të reja pas vendimit të prokurorit për pushimin e hetimit. Në këtë rast, për të garantuar të drejtat e të pandehurit, vendimmarrja i është lënë gjyqtarit të seancës paraprake, pranë të cilit prokurori ka të drejtë të paraqesë kërkesën për rifillimin e hetimeve, duke treguar të dhënat dhe provat e reja, të cilat bashkë me ato që janë vlerësuar, tregojnë se çështja duhet të dërgohet në gjykim. Janë parashikuar rastet e vendimmarrjes së gjykatës dhe mënyra e vijimit të hetimit apo dërgimi i çështjes në gjyq;

- Neni 321 të Kodit, është riformuluar, duke parashikuar faktin se dërgimi i çështjes për gjykim nuk është më kompetencë e prokurorit, por është kërkesë e këtij të fundit, e cila verifikohet nga gjyqtari i seancës paraprake.

➤ **Projektligj , shton në K.P.Penale KREU X , duke parashikuar kompetencat dhe veprimet që kryen gjyqtari i seancës paraprake.**

Qëllimi kryesor i parashikimit të kësaj figure për kontrollin e veprimeve të prokurorit gjatë fazës së hetimeve paraprake dhe forcimi i fazës së hetimit, si faza më e dobët e procesit penal edhe përpara decentralizimit të prokurorisë, realizohet nëpërmjet kompetencave konkrete që i janë lënë këtij gjyqtari.

Kështu, përveç rastit të shqyrtimit të ankimit ndaj vendimit të prokurorit për pushimin e çështjes, gjyqtari i seancës paraprake ka për detyrë të kontrollojë nëse kërkesa e prokurorit për dërgimin e çështjes në gjyq është e bazuar në prova dhe ligj si nga pikëpamja e mjaftueshmërisë së provave, ashtu edhe nga pikëpamja e përdorshmërisë së tyre dhe vlefshmërisë së akteve.

Për këtë arsye është parashikuar që seanca paraprake të zhvillohet me dyer të mbyllura dhe në të të jenë të pranishëm vetëm prokurori, i pandehuri dhe/ose mbrojtësi i tij i detyrueshëm, viktima dhe nëse ka, palët private.

Gjyqtari ka detyrimin të njoftojë palët për datën dhe orën e seancës paraprake të paktën 10 ditë përpara zhvillimit të saj, në mënyrë që t'u japë mundësinë të njihen me të gjitha aktet e hetimit paraprak dhe të përgatisin pretendimet e tyre. Në rast se i pandehuri, viktima apo palët private nuk paraqiten pa ndonjë shkak të arsyeshëm në gjykim, gjykimi vijon, në praninë e detyrueshme të mbrojtësit të të pandehurit.

Në këtë seancë palët kanë të drejtë të parashirojnë të gjitha pretendimet e tyre lidhur me pavlefshmërinë e akteve të hetimit paraprak apo papërdorshmërinë e provave, pretendime këto të cilat i nënshtrohen debatit gjyqësor.

Në përfundim të debatit, i pandehuri ka të drejtë të paraqesë vetëm në këtë seancë kërkesë për gjykim të shkurtuar dhe në një rast të tillë gjyqtari i seancës paraprake nuk vijon më me gjykimin por i dërgon fashikullin e gjykimit pasi e krijon atë, gjyqtarit të themelit, i cili do të caktohet sipas rregullave të përgjithshme nëpërmjet shortit elektronik.

E njëjta procedurë ndiqet edhe në rastin e paraqitjes së kërkesës për miratimin e marrëveshjes, pasi i pandehuri ka pranuar fajësinë dhe ka arritur një marrëveshje të tillë me prokurorin.

Në rast të paraqitjes së kërkesës për sigurimin e provës në seancën paraprake, gjyqtari nuk e shqyrton atë, por ia kalon gjyqtarit që shqyrton kërkesat me karakter urgjent gjatë fazës së hetimeve paraprake.

Në rast se gjyqtari i seancës paraprake çmon se çështja mund të kalojë për gjykim, pranon kërkesën e prokurorit, duke e kaluar atë për gjykim.

Ndërkaq, kur çmon se hetimet paraprake janë të paplota, gjykata nuk e deklaron të mbyllur diskutimin dhe urdhëron plotësimin e tyre, duke përcaktuar drejtimit e hetimeve shtesë dhe kur është rasti, edhe aktet që duhet të kryhen. Gjykata cakton gjithashtu, afatin brenda të cilit hetimet duhet të përfundojnë dhe datën e seancës së re.

Në nenin 332/d të Kodit, është parashikuar rasti kur gjatë seancës paraprake del se fakti është ndryshe nga si është përshkruar në kërkesën për dërgimin e çështjes në gjykim, ose zbulohet një vepër tjetër për të cilën akuzohet i pandehuri, apo një rrethanë rënduese e cila nuk ka qenë përmendur në kërkesë. Në rast të ndryshimit të akuzës prokurori ia komunikon atë në seancë

të pandehurit ose mbrojtësit të tij, ndërsa në rastin e akuzës së re ajo lejohet t'i komunikohet në seancën paraprake të pandehurit ose mbrojtësit vetëm nëse ai jep pëlqimin, në të kundërt prokurori urdhëron regjistrimin e një procedimi të ri.

Nga ana tjetër, e drejta e gjyqtarit të seancës paraprake për kontrollin e cilësimit juridik të faktit, si dhe formulimin e qartë dhe të saktë të akuzës është parashikuar në paragrafin 3 të nenit 332/d të Kodit. Në këto raste gjyqtari fton prokurorin që të bëjë korrigjimet ose saktësimet e nevojshme. Në rast se prokurori nuk vepron, gjykata vendos kthimin e akteve në prokurori, duke i njoftuar këtë vendim drejtuesit të prokurorisë, i cili ka të drejtë të vlerësojë më pas nëse ndodhet në kushtet e parashikuara nga neni 305 për marrjen përsipër të hetimeve.

Nenet 332/dh dhe 332/e të Kodit, përcaktojnë llojet vendimit të gjyqtarit të seancës paraprake, si dhe elementët e këtij vendimi.

➤ **Gjykimi në shkallë të parë** – ndryshimet e kryera në dispozitat për gjykimin në shkallë të parë janë bërë duke pasur në vëmendje ndryshimet që rrjedhin si rezultat i parashikimit të figurës së gjyqtarit të seancës paraprake, si dhe problematikat aktuale mbi disiplinimin e procesit dhe vendimmarrjen e gjykatës. Konkretisht,

- Në nenin 340 të Kodit, janë shtuar disa nga rastet kur gjykimi zhvillohet me dyer të mbyllura, e veçanërisht të gjitha rastet e çështjeve që lidhen me të pandehur apo të dëmtuar të mitur, si dhe rastet kur viktima e abuzimit seksual apo e trafikimit të qenieve njerëzore kërkon një gjë të tillë;

- Neni 341 të Kodit, është riformuluar duke parashikuar të drejtën e gjykatës për të vendosur gjobë në rastin e mosrespektimit të urdhërave të saj nga ana e të pandehurit ose pjesëmarrësve të tjerë në proces (përfshirë mbrojtësin, viktimën, dëshmitarin, ekspertin apo përkthyesi), si dhe e drejta për të urdhëruar largimin e tyre nga salla. Largimi i të pandehurit nga salla e gjyqimit për një pjesë të tij apo për të gjithë gjykimin në rastet kur sjellja është e përsëritur rregullohet edhe nga neni 344 të Kodit;

- Në nenin 350 të Kodit është parashikuar e drejta e gjykatës për të vendosur gjobë ndaj mbrojtësit që nuk paraqitet pa asnjë shkak të ligjshëm në gjykim, ose që largohet nga gjykimi;

- Nenet 351 dhe 352, të Kodit, të cilët rregullojnë gjykimin në mungesë të të pandehurit janë paraqitur me dy variante: një të propozuar nga Ministria dhe njërin të punuar nga ekspertët.

Në thelb të dy variantet mbajnë në vëmendje nevojën e ndryshimit të dispozitave aktuale mbi gjykimin në mungesë, në kuadër të respektimit të së drejtës kushtetuese të aksesit në gjykatë, si dhe të praktikës së mbajtur nga GJEDNJ në këtë drejtim.

- Në paragrafin 3 të nenit 354 është shtuar detyrimi i gjykatës për t'u shprehur mbi kërkesat paraprake të palëve për pavlefshmërinë e akteve apo papërdorshmërinë e provave në seancë, ose mundësinë për të shtyrë seancën nëse e çmon të nevojshme, por kurrësi të mos rezervojë të drejtën për t'u shprehur për këto kërkesa më vonë gjatë gjyqimit apo në vendimin përfundimtar, praktikë kjo e hasur rëndom;

- Në nenet 361/a dhe 361/b të Kodit, janë parashikuar rastet dhe procedura e veçantë e ndjekjes për marrjen e dëshmisë së të miturit, parashikim në përputhje me projekt-ligjin për Kodi i Drejtësisë Penale për të Mitur.

- Neni 375 të Kodit, ka pësuar një ndryshim rrënjësor mbi të drejtën e gjykatës për t'i dhënë faktit një cilësim juridik më të rëndë se ai i propozuar nga prokurori, kjo për të garantuar të drejtën e të pandehurit për t'u mbrojtur ndaj akuzave ndaj tij, e cila nuk realizohet nga mënyra e formulimit të dispozitës aktuale.

Për këtë qëllim në nenin 375 të Kodit, janë shtuar paragrafët 2 dhe 3 në të cilët është parashikuar se kur në përfundim të shqyrtimit gjyqësor gjykata çmon se fakti për të cilin akuzohet i pandehuri mund të ketë cilësim juridik më të rëndë si ai që ka bërë prokurori ose viktima akuzuese, njofton palët dhe u jep kohën e nevojshme për t'u mbrojtur. Ky detyrim i gjykatës ekziston edhe në rastet kur gjykimi zhvillohet në mungesë të të pandehurit sipas nenit 351 të këtij kodi, rast në të cilin gjykata procedon me njoftimin e të pandehurit si për seancën e parë gjyqësore.

Detyrimi i gjykatës për t'u dhënë mundësinë palëve të mbrohen mbi cilësimin juridik më të rëndë të veprës penale nuk do të thotë detyrimisht se gjykata në përfundim të gjykimit duhet të mbërrijë në atë konkluzion. Përkundrazi, pikërisht për këtë arsye u jepet mundësi palëve të paraqesin edhe pretendimet e tyre mbi mundësinë e parashtruar nga gjykata, në mënyrë që në përfundim të shqyrtimit gjyqësor gjykata të jetë e mundur të marrë vendim përfundimtar mbi çështjen, pasi të ketë dëgjuar edhe argumentet përkatës.

- Neni 378i Kodit është riformuluar me qëllim rregullimin e dispozitës, duke parashikuar deklarin e mbyllur të shqyrtimit gjyqësor pas përfundimit të shqyrtimit të provave dhe jo pas dëgjimit të diskutimeve përfundimtare të palëve. Po kështu, janë shtuar nenet 378/a dhe 378/b, të cilët rregullojnë rastet e kërkimit të marrjes së provave të reja pas mbylljes së shqyrtimit gjyqësor vetëm nëse ato janë të dala rishtazi apo kanë qenë të pamundura të merren nga palët dhe janë të rëndësishme për gjykimin;

- Në nenin 379 të Kodit, është shtuar paragrafi i dytë, duke u parashikuar mundësia e shtyrjes së shpalljes së vendimit nga gjykata deri në një afat 30 ditor, për t'i dhënë mundësi gjykatës të japë një vendim të bazuar në provat e shqyrtuara në gjykim, në rastet e çështjeve të komplikuar;

- Në nenin 380të Kodit, është shtuar paragrafi i dytë, me qëllim garantimin me ligj të parimit të rëndësishëm se fajësia e të pandehurit nuk mund të provohet mbi bazën e deklarimeve të bëra nga personi, i cili me vullnetin e tij, nuk ka pranuar, në asnjërin nga fazat e procedimit, të pyetet nga i pandehuri ose nga mbrojtësi i tij;

- Nenet 381 dhe 382 të Kodit janë riformuluar pjesërisht duke parashikuar rregullat mbi afatin e arsyetimit të vendimit dhe nënshkrimit të tij;

- Në paragrafin e parë të nenit 390 të Kodit është ritheksuar parimi i dhënies së dënimit të fajësisë vetëm në rastet e vërtetimit të fajësisë së të pandehurit tej çdo dyshimi të arsyeshëm.

- **Gjykimet e posaçme** - Në legjislacionin procedural penal aktual njihen dhe rregullohen dy lloj gjykimesh të posaçme: gjykimi i drejtpërdrejtë dhe gjykimi i shkurtuar. Ndërsa gjykimi i drejtpërdrejtë aplikohet në raste shumë të rralla, pjesa më e madhe e gjykimeve zhvillohet me procedurën e gjykimit të shkurtuar.

Në ndryshimet dhe shtesat e parashikuara në projektligj për këtë Kre të kodit është synuar rregullimi dhe bërja efektive e gjykimit të drejtpërdrejtë, rregullimi i procedurës së gjykimit të

shkurtuar, si dhe janë parashikuar dy lloje gjykimesh të posaçme të reja: **gjkimi me marrëveshje dhe urdhëri penal i dënimit.**

- Në gjykimin e drejtpërdrejtë janë parashikuar dy raste:

Së pari, kur i pandehuri është arrestuar në flagrancë dhe dyshohet se ka kryer një veprë penale e cila gjykohet nga një gjyqtar i vetëm sipas parashikimeve të nenit 13 të kodit, nëse e vlerëson të përshtatshme, prokurori mund të paraqesë brenda 48 orëve së bashku me kërkesën për vleftësimin e ligjshëm të arrestit edhe kërkesën për gjykimin e njëkohshëm të të pandehurit.

Në këtë rast, nëse arrestimi vleftësohet i ligjshëm dhe gjykata çmon se nuk ka nevojë për hetime të mëtejshme, mund të vendosë vazhdimin e gjykimit, ndërsa në të kundërt aktet i kthehen prokurorit. Megjithatë, edhe nëse arrestimi vleftësohet i paligjshëm nga gjykata, nëse i pandehuri jep pëlqimin e tij, mund të vijohet me gjykimin e çështjes.

Së dyti, është parashikuar detyrimi i prokurorit për të paraqitur kërkesë për gjykim të drejtpërdrejtë brenda 30 ditëve nga data e arrestimit në të gjitha rastet kur i pandehuri është arrestuar në flagrancë dhe ai vleftësohet i ligjshëm, si dhe kur gjykata vendos njërën nga masat e sigurimit të parashikuara nga nenet 237, 238 ose 239 të Kodit, me kushte që mos jetë e nevojshme të kryhen të mëtejshme.

Përfitimi i palëve në këtë rast është shmangia e seancës paraprake, pasi kërkesa shqyrtohet nga gjyqtari që shqyrton kërkesën për vleftësimin e arrestit dhe caktimin e masës së sigurimit. I pandehuri ka në çdo rast të drejtë të paraqesë kërkesë për gjykim të shkurtuar edhe në këtë seancë dhe mbi këtë kërkesë vendos sërish i njëjti gjyqtar.

- Në nenin 401 të Kodit është rregulluar procedura e njoftimit të palëve në rastin e kërkesës për gjykim të shkurtuar, duke parashikuar urdhrin që nxjerr prokurori në këtë rast;

- Në nenin 402 të Kodit është parashikuar mundësia e njoftimit verbal të dëshmitarëve nga ana e prokurorit, si dhe detyrimi i gjykatës për ta njohur të pandehurin me të drejtën për të kërkuar gjykim të shkurtuar dhe për t'i dhënë kohë deri në 5 ditë për të përgatitur mbrojtjen nëse e kërkon një gjë të tillë;

- Për gjykimin e shkurtuar ndryshimet lidhen me momentin procedural të paraqitjes së kërkesës dhe vendimmarrjen e gjykatës. Kështu, neni 403 është riformuluar, duke parashikuar se kërkesa për gjykim të shkurtuar mund të paraqitet nga i pandehuri ose mbrojtësi i posaçëm vetëm në seancën paraprake, ose në seancë gjyqësore në rastin e procedimit me kërkesë për gjykim të drejtpërdrejtë. Nëse kërkesa do të paraqitet në një moment të mëvonshëm procedural, ajo do të jetë e papranueshme nga gjykata;

- Neni 405 i Kodit është riformuluar duke parashikuar detyrimin e gjykatës për të rikonfirmuar vullnetin e shprehur nga i pandehuri në seancën paraprake mbi gjykimin e shkurtuar dhe për të vendosur mbi kërkesën për gjykim të shkurtuar në të njëjtën seancë. Kjo pasi gjykata është njohur paraprakisht si me kërkesën e të pandehurit, ashtu edhe me fashikullin e gjykimit të kaluar nga gjyqtari i seancës paraprake.

- Në nenin 406 të Kodit është diskutuar ulja e përfitimit nga gjykimi i shkurtuar në ¼ ose parashikimi për aplikimin e këtij riti gjykimi vetëm për një kategori të caktuar veprash penale, duke u përjashtuar veprat e rënda, për të cilat është i nevojshëm zhvillimi i një gjykimi të zakonshëm, veçanërisht kjo në situatën aktuale dhe besimin e ulët të publikut tek drejtësia.

Kjo çështje i është lënë për vendimmarrje Komisionit të Ligjeve përse kohë ka qëndrime të ndryshme.

- **Urdhri penal** - shtuar në kod është tërësisht i ri dhe parashikon gjykimin e ri të posaçëm, atë të kërkesës për udhërin penal të dënimit. Urdhri penal është parashikuar për arritjen e këtyre qëllimeve: 1) Ekonominë gjyqësore nëpërmjet shkurtimit të shpenzimeve gjyqësore; 2) uljen e ngarkesës në punë të gjykatave dhe prokurorive, që lidhet me veprat penale të një rrezikshmërie të ulët dhe 3) uljen e numrit të të burgosurve në burgjet shqiptare.

- Për aplikimin e urdhrit penal duhet të plotësohen njëkohësisht këto kushte: a) i pandehuri të akuzohet për një kundërvajtje penale; b) prokurori të çmojë se dënimi ndaj të pandehurit duhet të jetë me gjobë; c) ky përcaktim i prokurorit të kryhet brenda 3 muajve nga data e regjistrimit të emrit të personit që i atribuohet vepra penale. Në këtë rast prokurori nxjerr urdhërin penal të arsyetuar për caktimin e dënimit dhe i kërkon gjykatës miratimin e tij.

Në urdhrin penal prokurori mund të caktojë edhe një ose më shumë dënime plotësuese veç dënimit kryesor me gjobë, si dhe mund të kërkojë pagimin e gjobës me këste në rastet kur ka informacion se i pandehuri mund të ketë vështirësi ekonomike në pagimin e saj. Në çdo rast kërkesa e prokurorit nuk mund të përmbajë një masë dënimi me gjobë më të lartë se gjysma e maksimumit të parashikuar nga neni 34 i Kodit Penal për dënimin me gjobë, kjo si shpërblim për të pandehurin nëse nuk ka kundërshtim ndaj këtij lloji gjykimi.

Urdhëri penal i prokurorit është një vendim i marrë prej tij, pa u konsultuar më parë me të pandehurin. Për këtë arsye në nenin 406/b është parashikuar se shqyrtimi i kësaj kërkesë bëhet nga gjykata në dhomë këshillimi dhe nëse miraton urdhërin penal, vendimi i gjykatës përmban vetëm elementët e përcaktuar në nenin 406/e. Gjykata mund të refuzojë miratimin e urdhërit penal në rastet e parashikuara nga neni 406/ë. i Kodit të Procedurës Penale .

Vendimi i gjykatës për miratimin e urdhërit penal të dënimit u njoftohet të pandehurit dhe personit civilisht përgjegjës për dëmin e shkaktuar prej tij në adresat e deklaruara prej tyre, të cilët kanë të drejtë ta kundërshtojnë atë tek e njëjta gjykatë, brenda dhjetë ditëve nga marrja dijani. Kundërshtimi nuk pranohet kur ai është bërë nga një person i palegjitimuar ose kur paraqitet jashtë afatit. Kur gjykata e pranon kundërshtimin, cakton datën e gjykimit dhe njofton palët e mbrojtësit e tyre. Gjykata procedon me gjykim të zakonshëm, nëse i pandehuri nuk paraqet kërkesë për gjykim të shkurtuar.

- **Gjykimi në marrëveshje** - Nenet 406/d e vijues të Kodit të Procedurës Penale të shtuar në projektligj, parashikojnë llojin e dytë të ri të gjykimit të posaçëm, marrëveshjen e pranimit të fajësisë dhe caktimit të dënimit.

Ky institut, ashtu si edhe urdhëri penal, është paraqitur në projektin e ministrisë duke synuar që nga njëra anë palët e gjejnë atë në interesin e tyre dhe shpenzimet në gjyqësor ulen, nga ana tjetër prokurori ka më shumë kohë për hetimin dhe ndjekjen penale të krimeve dhe autorëve të tjerë dhe së fundi, i pandehuri konstaton se ai është në një pozitë më të mirë, duke marrë një dënim më të butë në lidhje me dënimin që do të arrihet pas gjykimit.

- Në nenin 406/d të Kodit është parashikuar se marrëveshja për pranimin e fajësisë dhe caktimin e dënimit mund të propozohet nga prokurori, i pandehuri ose përfaqësuesi i posaçëm i tij deri sat ë mos ketë filluar shqyrtimi gjyqësor. Rastet për të cilat lejohet ky lloj gjykimi janë veprat penale për të cilat ligji parashikon një dënim në maksimum jo më të lartë se 15 vjet

burgim, me përjashtim të rastit të bashkëpunëtorëve të drejtësisë për të cilët nuk ka kufizim. Marrëveshja bëhet me shkrim dhe që të jetë e vlefshme duhet të përmbajë të gjithë elementët e parashikuar nga dispozita. Ajo nuk mund të jetë me kusht për pranimin e pjesës së akuzave;

- Gjykata e shqyrtton kërkesën brenda 30 ditëve nga paraqitja e saj dhe e miraton atë nëse nuk ndodhet në kushtet e parashikuara nga neni 406/ë. Ndaj vendimit të gjykatës për miratimin e marrëveshjes nuk lejohet ankim.

- Nenet 406/dh, 406/e, 406/ë dhe 407 të Kodit, parashikojnë procedurën që ndjek gjykata në shqyrtimin e kërkesës dhe vendimmarrjen mbi të.

- **Gjykimi në apel** – me gjithë diskutimet dhe sugjerimet në dokumentin strategjik për kufizimin e rasteve të shqyrtimit nga gjykata e apelit, me kufizimin e juridiksionit të Gjykatës së Lartë vetëm në njësimin dhe ndryshimin e praktikës gjyqësore, u pa e arsyeshme moskufizimi i juridiksionit të gjykatës së apelit, duke mbetur kjo gjykatë një gjykatë ligji dhe fakti, që kontrollon vendimmarrjet e gjykatës së shkallës së parë.

E rëndësishme është të theksohet se kufijtë e shqyrtimit të kësaj gjykate janë vetëm mbi bazën e shkaqeve të ngritura në ankim, me përjashtim të rasteve kur konstaton çështje ligji të cilat shqyrtohen kryesisht, si shkelje të rënda të ligjit procedural apo material nga gjykata e shkallës së parë.

Nga ana tjetër, efekti i vendimit të gjykatës së apelit është parashikuar të shtrihet edhe tek të pandehurit që nuk kanë ushtruar ankim në rastet kur shkaqet e ankimit nuk lidhen me të pandehurin që ka ushtruar ankimin, por janë procedurale apo ligjore.

- Në vijim të sa mësipër, rregullimet që projektligji ka parashikuar në këtë Kre lidhen me riformulimin e paragrafit të parë të nenit 425 të kodit mbi kufijtë e shqyrtimit nga gjykata e apelit, duke parashikuar se gjykata e apelit e shqyrtton çështjen brenda shkaqeve të ngritura në ankim, por për çështje të ligjit që duhet të shqyrtohen kryesisht, si dhe për shkaqet e ngritura në ankim që nuk bazohen në motive personale, gjykata e apelit shqyrtton edhe pjesën që u takon bashkëpandehurve që nuk kanë bërë apel. Po kështu, në të njëjtën dispozitë është parashikuar procedura që ndjek gjykata e apelit në rast të vlerësimit se cilësimi juridik i veprës penale mund të jetë më i rëndë se ai i bërë nga gjykata e shkallës së parë apo prokurori, duke u parashikuar detyrimi për të ndjekur rregullin e përcaktuar në nenin 375/2 të kodit.

- Në nenin 427, paragrafi i dytë është parashikuar ndalimi i rëndësishëm për mosdeklarimin fajtor nga gjykata e apelit e të pandehurit të shpallur të pafajshëm në gjykimin në shkallë të parë vetëm mbi bazën e vlerësimit të ndryshëm të provave të marra në gjykimin në shkallë të parë, por në një rast të tillë gjykata e apelit përsërit shqyrtimin gjyqësor.

- **Gjykimi në Gjykatën e Lartë – projektligji** në këtë Kre ka reflektuar ndryshimet që lidhen me ndryshimin kushtetues të juridiksionit të Gjykatës së Lartë. Kështu, mënyra se si janë rregulluar këto dispozita janë mbi bazën e parimit që Gjykata e Lartë jo vetëm nuk do të ketë më juridiksion fillestar, por tashmë do të ketë vetëm qëllim njësimin, zhvillimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore. Sipas përcaktimit kushtetues njësimi dhe zhvillimi i praktikës gjyqësore do të bëhet nga vetë Kolegjet, ndërsa Kolegjet e Bashkuara do të tërheqin dhe shqyrtojnë vetëm rastet e ndryshimit të praktikës gjyqësore të vendosur nga Kolegjet.

Duke qenë i tillë juridiksioni i Gjykatës së Lartë kufizimi i mëtejshëm në ligjin procedural i rasteve në të cilat palët mund të paraqesin rekurs nuk do t'i jepte mundësi gjykatës për të

evidentuar rastet për të cilat është e nevojshme që praktika gjyqësore të njësohet, zhvillohet apo ndryshojë.

Për këtë arsye, kufizimi i kufijve të shqyrtimit në këtë gjykatë nuk ka qenë drastik, por i është lënë vetë gjykatës e drejta për të përzgjedhur rastet që do të kalojnë në seancë vetëm nëse çmon se rasti në fjalë i shërben njësimi, zhvillimit apo ndryshimit të praktikës gjyqësore.

Duke pasur në vëmendje sa më sipër,

- Në shkaqet e rekursit janë riformuluar shkronjat b) dhe c) të nenit 432 të Kodit, duke parashikuar si shkak mosrespektimin ose zbatimin e gabuar të ligjit procedural me pasojë pavlefshmërinë e akteve, pa përdorshmërinë e provave, mospranimin e kërkesave të palëve ose humbjen e një të drejte të ligjshme. Kolegji penal ka të drejtë që kur e çmon të nevojshme, t'u kërkojë palëve memorie me shkrim në lidhje me çështje ligji që çmon se duhet të sqarohen nga to në funksion të verifikimit nëse rasti është i rëndësishëm në njësimin apo zhvillimin e praktikës gjyqësore.

Është e rëndësishme të theksohet se Gjykata e Lartë pranon për shqyrtim vetëm ato çështje që vlerëson se janë të rëndësishme për njësimin, zhvillimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore, çka do të thotë se në vendimmarrjen për kalimin e çështjes për gjykim Kolegji duhet të argumentojë edhe pse çështja në fjalë i shërben praktikës gjyqësore.

- Neni 433 i Kodit është riformuluar duke parashikuar në mënyrë taksative rastin kur rekursi nuk pranohet dhe konkretisht Rekursi nuk pranohet në qoftë se bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që lejon ligji, si dhe kur Gjykata e Lartë çmon se çështja nuk duhet të shqyrtohet prej saj sipas përcaktimeve të paragrafit 3 të nenit 432 të këtij kodi. Mospranimi i rekursit është parashikuar të kryhet në dhomë këshillimi nga një trup gjykues i përbërë nga 3 gjyqtarë, nga njëra anë për të pasur të njëjtin standard me procesin civil, nga ana tjetër për të garantuar shpejtësi në shqyrtimin e rekurseve dhe moszvarritje të gjykimi;

- Në nenin 434 i kodit është parashikuar se kufijtë e shqyrtimit nga Kolegji Penal janë vetëm brenda shkaqeve të ngritura në rekurs dhe vetëm nëse pranon për shqyrtim rekursin ka të drejtë të vendosë edhe për çështje të ligjit që konstatohen kryesisht.

- Mënyra e tërheqjes së çështjes në kolegje të bashkuara përcaktohet në nenin 438, duke iu lënë e drejta kolegjit që kryesisht ose me kërkesë të palëve të vendosë mbi kalimin për shqyrtim në kolegje të bashkuara të një çështjeje të caktuar. Kjo kompetencë i është lënë edhe Kryetarit të Gjykatës së Lartë.

-

Për të garantuar vendimmarrje thelbësore të Kolegjeve të bashkuara dhe shmangien e vendimeve me diferencë të një vote të vetme, në paragrafin e dytë të nenit 438 është parashikuar se kolegjet e bashkuara gjykojnë sipas rregullave të caktuara për kolegjin kur marrin pjesë jo më pak se dy të tretat e të gjithë anëtarëve të Gjykatës së Lartë.

- Në nenin 441 i Kodit është riformuluar shkronja b), duke parashikuar se në rastin që Kolegji penal arrin në përfundimin se cilësimi ligjor i veprës ka qenë i gabuar, ai ndryshon cilësimin juridik, por duke qenë se nuk mund të silllet si gjykatë fakti, përcaktimi i llojit dhe masës së dënimit nuk mund të kryhet nga kjo gjykatë. Për këtë shkak në një rast të tillë çështja prishet dhe kthehet për rigjykim në gjykatën e apelit, e cila tashmë ka si detyrë vetëm caktimin e llojit dhe masës së dënimit.

- **Rishikimi** – instituti i rishikimit është një ndër institutet që është riparë në projektligj si sa i takon shkaqeve, duke reflektuar nevojën e rrjedhur nga praktika gjyqësore, ashtu edhe sa i takon procedurës, për shkak të ndryshimit të juridiksionit të Gjykatës së Lartë.

Pas ndryshimeve kushtetuese, Gjykata e Lartë nuk mund të jetë më gjykata që shqyrton apo vendos mbi shkaqet e rishikimit dhe pas diskutimit mes lënies së kësaj kompetence gjykatës së apelit apo asaj të shkallës së parë, u përzgjedh rikthimi në variantin fillestar të dispozitës, duke ia lënë këtë detyrë gjykatës së shkallës së parë, vendimi i së cilës verifikohet edhe nga gjykata e apelit.

- në nenin 450 të Kodit janë shtuar shkronjat d) dhe dh) në të cilat si shkaqe të rishikimit janë edhe rasti kur: d) ka një vendim të GJEDNJ që bën të nevojshëm rigjykimin e çështjes. Në këtë rast kërkesa mund të paraqitet maksimalisht 6 muaj pas vendimit të GJEDNJ; dh) i dënuar është ekstraduar me kushtin e shprehur të mundësisë së rigjyimit të çështjes dhe në këtë rast afati për paraqitjen e kërkesës është deri në 30 ditë nga data kur personi është ekstraduar;

- shqyrtimi i kërkesës bëhet nëse është e mundur nga i njëjti trup gjykues i gjykatës së shkallës së parë që ka dhënë vendimin në dhomë këshillimi. Kur pranon kërkesën gjykata vendos prishjen e vendimeve dhe dërgimin e çështjes për shqyrtim nga një tjetër trup gjykues. Ndërsa në rast mospranimit të kërkesës, vendimi i njoftohet palës që ka bërë kërkesën, e cila vetëm në këtë rast ka të drejtën e ankimit (neni 453).

- Në nenin 454 të Kodit është parashikuar se gjykata që shqyrton kërkesën për rishikim ka të drejtë të vendosë pezullimin e ekzekutimit të dënimit apo të pasojave civile të vendimit. Ky vendim është i ankimueshëm në gjykatën e apelit, ndërkohë që vendimi i kësaj të fundit nuk mund të ankimohet më.

- **Ekzekutimi i vendimeve penale** – në këtë pjesë të kodit ndryshimet kanë reflektuar përgjithësisht nevojën për të përkufizuar kuptimin e “vendimit të formës së prerë”, “vendimit të ekzekutueshëm” dhe “vendimit përfundimtar”, vënien në ekzekutim të vendimeve penale me të mitur, si dhe rregullimin e rasteve të paqarta të kompetencës tokësore të gjykatës.

- Në lidhje me përcaktimin e faktit se kur vendimi merr formë të prerë në nenin 462 pika 2 e Kodit është ndryshuar duke parashikuar se: “Vendimi merr formë të prerë kur:

- a) vendimi i gjykatës së shkallës së parë nuk ankimohet nga palët brenda afatit ligjor ose kur është i paankimueshëm ose kur nuk pranohet ankimi për shkaqet e parashikuara nga neni 420 i këtij kodi;

- b) vendimi i gjykatës së apelit që zgjidh përfundimisht çështjen;

- c) vendimi i Gjykatës së Lartë në rastet e ekstradimit dhe transferimit të personave të dënuar”;

- është parashikuar procedura e vënies në ekzekutim të vendimeve për të miturit, ku në nenin 462/a të shtuar kompetenca për çdo rregullim të posaçëm i është lënë legjislacionin të veçantë për të miturit;

- Nisur nga nevoja në praktikë për të përcaktuar gjykatën kompetente në rastet e shqyrtimit të çështjeve dhe kërkesave që lidhen me ekzekutimin e vendimit në nenin 470 paragrafi 1 kompetente është përcaktuar që është gjykata e vendit të ekzekutimit. Po kështu, në këtë dispozitë është shtuar paragrafi 7, i cili parashikon pushimin e gjykimin në rast të

mosparaqitjes së kërkuesit, duke shmangur të gjitha rastet e praktikës, në të cilat gjykimi mbetet pezull i paraqitjes së kërkuesit;

- Për të shmangur abuzimet në praktikë, neni 478 është riformuluar, duke lejuar lirimin e të burgosurit vetëm në rast se ai vuan nga një sëmundje e rëndë, e rrezikshme për jetën dhe që kërkon trajtim të posaçëm mjekësor.

➤ **Mardhëniet juridiksionale më jashtë – projektligji për këtë Seksion** reflekton parashikimet e konventave dhe marrëveshjeve të tjera ndërkombëtare të ratifikuara nga shteti shqiptar pas miratimit të Kodit të Procedurës Penale, si dhe rregullimin e problematikës së hasur në praktikë gjatë aplikimit të dispozitave.

- Në nenin 491 të Kodit në lidhje me rastet e ndalimit të ekstradimit janë shtuar dhe dy paragrafë të tjerë përveç atyre të parashikuara siç janë “kur është parashkruar ndjekja penale ose dënimi sipas ligjit të shtetit kërkues ose të shtetit të kërkuar”, si dhe “kur i personi i kërkuar është dënuar në mungesë dhe nuk jep pëlqimin për t’u ekstraduar”, të cilat reflektojnë respektimin e parimit të procesit të rregullt ligjor dhe parashikimeve të Protokollit IV Shtesë të Konventës së Ekstradimit;

- Gjithashtu, në rastin kur personi i kërkuar është dënuar në mungesë dhe nuk jep pëlqim për ekstradim atëherë është shtuar në nenin 491 pika 2 duke përcaktuar se Ministria e Drejtësisë fton shtetin kërkues që të kërkojë njohjen e vendimit penal tëhuaj dhe ekzekutimin e tij. Në rastin kur kërkesa paraqitet, zbatohen dispozitat e neneve 512 e vijues të këtij Kodi”;

- Në nenin 492 paragrafi 1 është ndryshuar duke i vendosur afat kohor Ministrisë së Drejtësisë që brenda 10 ditëve duhet t’i përcjellë aktet prokurorit pranë gjykatës kompetente;

- Në lidhje me llogaritjen e paraburgimit jashtë shtetit në nenin 504 është ndryshuar paragrafi 4, duke parashikuar se “Paraburgimi jashtë shtetit, si rrjedhojë e një kërkese ekstradimi të paraqitur nga shteti shqiptar, llogaritet në masën e dënimit, sipas rregullave që normon neni 57 i Kodit Penal.”

- Për të rregulluar problematikën e hasur në praktikë mbi mospranimin e akteve të sjella nga mbrojtja gjatë gjykimeve, në nenin 511 është shtuar paragrafi 2, duke përcaktuar se pranohen aktet dhe dokumentet e marra jashtë shtetit nga mbrojtja, me kushtin që të jenë të legalizuara ose të shoqëruara me vulën apostile, si dy format e pranimit të dokumenteve të huaja në Republikën e Shqipërisë.

➤ **Dispozitat kalimtare** – Në dispozitat kalimtare parashikohet afati i hyrjes në fuqi të projektligjit, si mënyrën e shqyrtimit të çështjeve që janë në gjykim në momentin e hyrjes në fuqi të ligjit, apo hetim.

5.1 Çështje të trajtuara në Komision dhe propozime për ndryshime

Anëtarët e Komisionit gjatë shqyrtimit në parim më parashtruan një sërë pyetjesh dhe çështjesh për diskutim gjatë seancës së diskutimit në parim dhe nen për nen të projektligjit, duke u lënë detyrë ekspertëve për qartësim formulimesh të disa neneve, bazuar dhe në teknikën legislative për t’i reflektuar në tekstin e projektligjit.

Në mbledhjen e Komisionit, midis deputetëve , përfaqësuesve të Ministrisë së Drejtësisë, përfaqësuesve të OPDAT, ekspertëve u zhvillua diskutimi për disa nene si: neni 58; neni 58/a; neni 406/a; dhe neni 165/a të Kodit të Procedurës të cilët shfaqën mendime të ndryshme dhe bënë propozime për riformulimin e tyre .

Në diskutimin për nenet 58 dhe 58/a të Kodit të s Penale, përfaqësuesit e OPDATIT kërkuan vendosjen e një përkufizimi për viktimën të drejtat e saj dhe të viktimës së mitur. Pas diskutimit ekspertet bazuar në këto sugjerime i reflektuan disa nga propozimet në riformulime të këtyre dispozitave.

Në lidhje me urdhrin penal diskutimi u fokusua për të drejtën e të autorit të veprës penale për tu njoftuar nga prokurori për urdhrin penal , para se të dërgohet në gjykatë. Në se do të ishte dakord me urdhrin do të jepte pëlqimin prokurorit. Këtë kërkesë përfaqësuesit e Ministrisë së Drejtësisë e mbështesin në të drejtën e personit të pandehur për tu njohur me vendimin e prokurorit para se çështja të dërgohej në gjykatë.

Në shpjegimet e eksperteve , dhe relatorëve të projektligjit sollën argumente për veçoritë që ka urdhri penal si gjykim i posaçëm , për efektet në lehtësimin e prokuroreve nga hetimi i çështjeve për kundërvajtje penale si dhe parashikon dhe mjaft përfitime ligjore për autorin e kundërvajtjes penale.

Deputetet e Komisionit, përfaqësuesit e Ministrisë së Drejtësisë kërkuan sqarime për titullin e projektligjit dhe përmbajtjen e nenit 165/a të Kodit të Procedurës Penale . Pas diskutimeve, komisioni vendosi ndryshimin e titullit të nenit 165/a “dëshmitari anonim “ “dëshmitari me identitet të fshehur “ Gjithashtu komisioni vendosi kufizimin e përdorimit të kësaj dispozite kur dhënia e dëshmisë mund të vendosë dëshmitarin ose anëtarët e familjes së tij në rrezik serioz për jetën apo shëndetin dhe i pandehuri akuzohet për veprat penale të parashikuara nga nenet 230, 230/a, 230/b, 230/c, 230/ç, 231, 232, 232/a, 232/b, 234, 234/a, 234/b, 265/a, 265/b, 265/c, si dhe nuk zbatohet programi i mbrojtjes së dëshmitarëve, gjykata, me kërkesën e prokurorit, mund të vendosë zbatimin e teknikave të veçanta të marrjes në pyetje sipas nenit 361/b të këtij Kodi

Pas diskutimeve , deputetët ë miratuan projektligjin në parim nen për nen dhe në tërësi.

VI. Përfundime

Në aspektin ligjor, projektligji i propozuar është në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi.

Në aspektin procedural, projektligji është paraqitur në përputhje me Rregulloren e Kuvendit.

Në përfundim Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, i propozon seancës plenare miratimit e projektligjit sipas tekstit integral bashkëlidhur këtij raporti.

RELATORE

KRYETAR

Ulsi MANJA

Vexhi Mucmata

Fatmir Xhafaj

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

PROJEKTLIGJ

Nr. _____/2017

**PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN Nr. 7905, DATË 21.3.1995 KODI
I PROCEDURËS PENALE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË (I NDRYSHUAR)**

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

VENDOSI

Në ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë” (i ndryshuar) bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në nenin 2, pas pikës 1 shtohet pika 2 me përmbajtjen si më poshtë:

“2. Dispozitat procedurale penale janë të zbatueshme edhe për të pandehurit e mitur për aq sa nuk parashikohet ndryshe në ligjin e posaçëm në fuqi.”

Neni 2

Në nenin 4, shtohet pika 2 me përmbajtjen si më poshtë:

“2. Gjykata jep vendim fajësie kur i pandehuri rezulton fajtor për faktin penal që i atribuohet përtej çdo dyshimi të arsyeshëm.”

Neni 3

Në nenin 6, pika 1 pas fjalës “avokat” shtohet togfjalëshi “në rastet e parashikuara nga ky kod”.

Neni 4

Në nenin 7 bëhen këto ndryshime:

Në titull, togfjalëshi “të njëjtën vepër” zëvendësohet me togfjalëshin “të njëjtin fakt”.

Në pikën 1, togfjalëshi “të njëjtën vepër penale” zëvendësohet me togfjalëshin “të njëjtin fakt penal” dhe fjala “cilën” zëvendësohet me fjalën “cilin”.

Neni 5

Në nenin 8 bëhen këto shtesa:

Në pikën 2, shtohet fjalia “Personat që nuk dëgjojnë dhe nuk flasin kanë të drejtë të përdorin gjuhën e shenjave.”

Pas pikës 2, shtohet pika 3 përmbajtjen si më poshtë:

“3. Shpenzimet e përkthimit dhe interpretimit paguhen nga shteti.”

Neni 6

Pas nenit 8 shtohet neni 8/a me këtë përmbajtje:

“Neni 8/a Provat

1. Faktet në procesin penal provohen me çdo provë, me kusht që ato të mos çënojnë të drejtat dhe liritë themelore të njeriut.

2. Organi procedues duhet të mbledhë dhe shqyrtojë si provat që fajësojnë të pandehurin, ashtu edhe ato që janë në favor të tij.”

Neni 7

Pas nenit 9 shtohet neni 9/a me këtë përmbajtje:

“Neni 9/a Të drejtat e viktimës nga vepra penale

1. Gjatë procedimit penal, viktimat ka të drejtat e parashikuara nga ky Kod.
2. Organet publike duhet të garantojnë që viktimat e veprës penale të trajtohen me respekt për dinjitetin e tyre njerëzor dhe të mbrohen nga ridëmtimi, gjatë ushtrimit të të drejtave të parashikuara nga ky Kod. “

Neni 8

Në nenin 13 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

1. Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“Veprat penale gjykohen në shkallë të parë nga gjykatat e rretheve gjyqësore dhe Gjykata kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar, sipas rregullave dhe përgjegjësi të caktuara në këtë Kod.”

2. Pika 2 ndryshon më poshtë:

“Gjykatat e rretheve gjyqësore dhe Gjykata e Shkallës së Parë kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar gjykojnë me një gjyqtar:

- a) kërkesat e palëve gjatë hetimeve paraprake;
- b) ankimi ndaj vendimit të prokurorit për mosfillimin e ndjekjes penale apo pushimin e çështjes për kundravajtjet penale;
- c) kërkesa e prokurorit për pushimin e akuzës ose çështjes për krimet;
- ç) kërkesën e prokurorit për dërgimin e çështjes në gjyq;
- d) kërkesën e prokurorit për miratimin e urdhërit penal;
- dh) kërkesat që lidhen me ekzekutimin e vendimeve penale;
- e) kërkesat për rivendosje në afat;
- ë) kërkesat që lidhen me marrëdhëniet juridiksionale me autoritetet e huaja sipas Titullit X të këtij Kodi;
- f) çdo kërkesë tjetër të parashikuar në këtë Kod apo në ligje të veçanta.”

3. Në pikën 3, numri “7” zëvendësohet me numrin “10”.

4. Paragrafi i dytë i pikës 3 kalon si pika 3/1 dhe ndryshon si më poshtë:

“Gjykata kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar gjykon me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, me përjashtim të rasteve kur ky Kod parashikon ndryshe. Kjo gjykatë gjykon me një gjyqtar akuzat penale kundër funksionarëve, sipas nenit 75/a, për vepra penale të ndryshme nga korrupsioni dhe krimi i organizuar, për të cilat parashikohet dënim me gjobë ose me burgim në maksimum jo më shumë se 10 vjet.

5. Pika 4 ndryshon si më poshtë:

“Gjykimi i të miturve bëhet nga seksionet përkatëse të krijuara sipas ligjit. Këto seksione gjykojnë edhe të pandehurit e rritur që akuzohen për kryerjen e veprave penale në dëm të të miturve.”

Pas pikës 4 shtohet pika 5 me përmbajtjen si më poshtë:

“5. Parashikimet e paragrafit 4 të këtij neni nuk zbatohen në rastet e përcaktuara në paragrafin 1 të nenit 80 të këtij Kodi.”

Neni 9

Në nenin 14 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Gjykata e Apelit kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar shqyrton në shkallë të dytë, me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, çështjet e gjykuara nga gjykata e shkallës së parë kundër korrupsionit dhe krimin të organizuar.”

Pas pikës 3, shtohet pika 4 me përmbajtjen e mëposhtme:

“4. Gjykimet për kërkesat e parashikuara në pikën 2 të nenit 13 shqyrtohen me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë.”

Neni 10

Neni 14/a ndryshon si më poshtë:

“Neni 14/a Gjykata e Lartë dhe përbërja

1. Gjykata e Lartë shqyrton rekurset në dhomë këshillimi me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, njësimin dhe zhvillimin e praktikës gjyqësore në kolegje me trup gjykues të përbërë nga pesë gjyqtarë dhe ndryshimin e praktikës gjyqësore në kolegje të bashkuara.”

Neni 11

Në nenin 15 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 1, pas fjalës “rigjykim” shtohet togfjalëshi “apo rishikim”.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Nuk mund të marrë pjesë në gjykim gjyqtari që ka shqyrtuar kërkesat e palëve gjatë hetimeve paraprake ose në seancë paraprake për të njëjtin procedim. Gjyqtari që shqyrton kërkesat e palëve gjatë hetimeve paraprake nuk mund të ushtrojë funksionet e gjyqtarit të seancës paraprake në të njëjtin procedim.”

Në pikën 3, togfjalëshi “ose që ka paraqitur një kallëzim, ankim, kërkesë për procedim ose që ka dhënë apo ka marrë pjesë në dhënien e vendimit për autorizim” zëvendësohet me togfjalëshin “viktimë ose person që ka paraqitur një kallëzim ose ankim.”

Neni 12

Në pikën 1 të nenit 16, pas fjalës “bashkëshortë” shtohet fjala “bashkëjetues”.

Neni 13

Në nenin 17 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në gjermën a) të pikës 1 pas fjalës “bashkëshortit” shtohet fjala “bashkëjetuesit”

Në pikën 2, pas fjalës “përkatëse” shtohet togfjalëshi “, i cili e miraton ose e refuzon atë me vendim të arsyetuar.”

Pas pikës 2, shtohet pika 3 me përmbajtjen e mëposhtme:

“3. Mbi deklarin e heqjes dorë të kryetarëve të gjykatave vendosin kryetarët e gjykatave të një shkalle më lart. Mbi deklarin e heqjes dorë të kryetarit të Gjykatës së Lartë, vendos një trup gjykues i Gjykatës së Lartë i përbërë nga tre gjyqtarë.”

Neni 14

Në nenin 21 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në fjalinë e parë të pikës 1, togfjalëshi “në seancë” zëvendësohet me togfjalëshin “në dhomë këshillimi”.

Në pikën 1, fjalia e dytë ndryshohet si më poshtë dhe kalon si pikë 1/1.

“Gjyqtari për të cilin është kërkuar përjashtimi paraqet me shkrim mendimin e tij mbi kërkesën për përjashtim.”

Në pikën 3, pas fjalës “përjashtimin” shtohet togfjalëshi “dhe as ripërsëritja e kërkesës për të njëjtat shkaqe.”

Neni 15

Në nenin 22 bëhen shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1, pas togfjalëshit “nga neni 19” shtohet togfjalëshi “kur kërkesa për heqje dorë nga gjykimi i çështjes është miratuar nga kryetari,”

Në pikën 3, pas togfjalëshit “për kërkesën e përjashtimit” shtohet togfjalëshi “brenda 48 orëve nga paraqitja e kërkesës.”

Neni 16

Në nenin 24 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“1. Prokurori ushtron ndjekjen penale dhe përfaqëson akuzën në gjyq në emër të shtetit, drejton dhe kontrollon hetimet paraprake dhe veprimtarinë e policisë gjyqësore, si dhe kryen vetë çdo veprim hetimor që e çmon të nevojshëm, merr masa për ekzekutimin e vendimeve penale, mbikëqyr ekzekutimin e tyre, si dhe ushtron funksionet e bashkëpunimit gjyqësor me autoritetet e huaja, sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.”

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Prokurori ka të drejtë të mosfillojë procedimin, të pushojë akuzën ose çështjen, t’i kërkojë gjykatës pushimin e akuzës ose çështjes, si dhe të kërkojë dërgimin e çështjes në gjyq, sipas rasteve të parashikuara nga ky Kod.”

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“3. Prokurori ka të drejtë të lidhë marrëveshje bashkëpunimi, të hartuara në zbatim të nenit 37/a të këtij Kodi dhe të dispozitave ligjore të veçanta për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe bashkëpunëtorëve të drejtësisë.”

Paragrafi 4 ndryshon si më poshtë:

“4. Prokurori mund të arrijë një marrëveshje mbi kushtet për pranimin e fajësisë dhe caktimin e dënimit, në përputhje me nenin 406/d e vijues të këtij Kodi.”

Pika 5 ndryshon si më poshtë:

“5. Prokurori mund të paraqesë në gjykatë kërkesë për miratimin e urdhrin penal sipas parashikimeve të këtij Kodi.”

Pas pikës 5 shtohet pika 6 me këtë përmbajtje:

“6. Kur nuk është i nevojshëm ankimi i viktimës, ndjekja penale ushtrohet kryesisht.”

Neni 17

Në nenin 25 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Në ushtrimin e funksioneve të tij prokurori është i pavarur. Rregullat për mënyrën e ushtrimit të funksioneve nga prokurori parashikohen në ligj.”

Pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Për veprat penale të parashikuara nga neni 75/a i këtij Kodi, funksionet sipas nenit 24 të tij ushtrohen në të gjitha shkallët e gjykimit nga prokurorët e Prokurorisë së Posaçme në.”

Neni 18

Në pikën 2 të nenit 26 pas togfjalëshit “Prokurori i Përgjithshëm” shtohet togfjalëshi “dhe Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme.”

Neni 19

Në nenin 27 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 1, pas togfjalëshit “me detyrën” shtohet togfjalëshi “,sipas ligjit”

Pika 2 shfuqizohet.

Neni 20

Në nenin 28 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Pika 3 kalon si pikë 4.

Pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Nëse prokurori çmon se vepra penale është në kompetencën e Prokurorisë së Posaçme ose merr dijeni se pranë kësaj prokurorie po zhvillohen hetime për të njëjtin fakt dhe në ngarkim të të njëjtit person, ia kalon aktet Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme, i cili pasi i shqyrton ato, vendos pranimin e akteve ose i ridërgon ato në prokurorinë e mëparshme. Kjo e fundit ka detyrimin të pranojë aktet.”

Neni 21

Në nenin 29 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Pika 3 kalon si pikë 4.

Pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Nëse prokurori i Prokurorisë së Posaçme merr dijeni se pranë një prokurorie janë duke u zhvilluar hetime paraprake në ngarkim të të njëjtit person dhe për të njëjtin fakt, në lidhje me të cilin ai procedon, njofton pa vonesë drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme, i cili vendos, sipas rregullave mbi kompetencën, se cila prokurori duhet të procedojë. Në rast se ai vendos që kompetenca i takon Prokurorisë së Posaçme, njofton prokurorinë e caktuar, e cila duhet t'i dërgojë aktet.”

Neni 22

Në nenin 30, pika 3 ndryshon si më poshtë:

“3. Funkcionet e parashikuara në paragrafin 1 dhe 2 të këtij neni kryhen nga oficerët policisë gjyqësore. Hetuesit e Byrosë Kombëtare të Hetimit kanë statusin e oficerit të policisë gjyqësore.”

Neni 23

Në nenin 31 bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, shkronja a), hiqet togfjalëshi “dhe agjentët”.

Në pikën 1, shkronja c) kalon si shkronjë ç).

Në pikën 1, shkronja c) ndryshon si më poshtë:

“c) nga Byroja Kombëtare e Hetimit pranë Prokurorisë së Posaçme;”

Neni 24

Në nenin 33 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Titulli i nenit ndryshohet si më poshtë:

“Varësia funksionale e policisë gjyqësore”

Pikat 1, 2 dhe 3 ndryshohen si më poshtë:

- “1. Policia gjyqësore përgjigjet përpara prokurorit për veprimtarinë e kryer prej saj gjatë procedimit penal.
2. Policia gjyqësore kryen detyrat që i janë caktuar nga prokurori dhe e njofton atë menjëherë mbi rezultatet e tyre.
3. Oficerët e seksioneve dhe shërbimeve nuk hiqen nga veprimtaria e policisë gjyqësore, përveç rasteve të parashikuara në ligj.”

Neni 25

Në nenin 34, pika 4 shfuqizohet.

Neni 26

Pas nenit 34 shtohet neni 34/a si më poshtë:

“Neni 34/a Të drejtat e të pandehurit

1. Personi nën hetim ose i pandehuri ka të drejtë:
 - a) të njoftohet në një kohë sa më të shkurtër, në gjuhën që kupton, për veprën penale për të cilën hetohet, si edhe për shkaqet e akuzave;

b) të përdorë gjuhën që flet ose kupton ose të përdorë gjuhën e shenjave, si dhe të ndihmohet nga një përkthyes dhe interpretues nëse ka paaftësi të kufizuar në të folur dhe në të dëgjuar;

c) të heshtë, të paraqesë lirisht mbrojtjen e tij, si dhe të mos u përgjigjet pyetjeve të caktuara;

ç) të mbrohet vetë ose me ndihmën e një mbrojtësi të zgjedhur prej tij;

d) të ketë një mbrojtës të siguar nga shteti, nëse mbrojtja është e detyrueshme ose nuk ka mundësi financiare për të pasur një mbrojtës, sipas parashikimeve të këtij Kodi dhe legjislacionit në fuqi për ndihmë juridike;

dh) të takohet privatisht dhe të komunikojë me mbrojtësin që e përfaqëson;

e) të ketë kohë të mjaftueshme dhe lehtësi për të përgatitur mbrojtjen;

ë) të njihet me materialet e çështjes, sipas parashikimeve të këtij Kodi;

f) të paraqesë prova që i shërbejnë mbrojtjes së tij;

g) t'u bëjë pyetje dëshmitarëve, eksperteve dhe të pandehurve të tjerë gjatë gjykimit;

h) të ushtrojë të drejta të tjera të parashikuara nga ky Kod.

2. Përpara marrjes në pyetje për herë të parë ose përpara kryerjes së akteve ku prania e tij është e detyrueshme sipas ligjit, organi procedues e njofton të pandehurin për të drejtat e parashikuara në shkronjat “a)”, “b)”, “c)”, “ç)”, “d)”, “dh) dhe “e) të paragrafit 1 të këtij neni, duke i dhënë, kundrejt nënshkrimit, letrën e të drejtave në formë të shkruar.

3. Të drejtat dhe garancitë e parashikuara për të pandehurin zbatohen edhe për personin nën hetim dhe personin të cilit i atribuohet vepra penale, me përjashtim të rasteve kur ky Kod parashikon ndryshe.”

Neni 27

Pas nenit 34/a shtohet neni 34/b si më poshtë:

“Neni 34/b

Të drejtat e personit të arrestuar ose të ndaluar

1. Përveç të drejtave të parashikuara në shkronjat “a)”, “b)”, “c)”, “ç)”, “d)”, “dh) dhe “e) ” të paragrafit 1 të nenin 34/a të këtij Kodi, i arrestuari ose i ndaluar ka të drejtë:

a) të takojë vetëm për vetëm mbrojtësin e tij përpara marrjes në pyetje për herë të parë;

b) të njihet me aktet, provat e nevojshme dhe arsyet e arrestimit ose ndalimit të tij;

c) të kërkojë që një anëtar i familjes ose një person tjetër i afërt të njoftohet menjëherë për arrestimin e tij. Në rast se i arrestuari ose i ndaluar është shtetas i huaj, ai ka të drejtë të kërkojë të njoftohet përfaqësia konsullore ose diplomatike e vendit të tij dhe në rast se është person pa shtetësi apo refugjat, ai ka të drejtë të kërkojë të njoftohet një organizatë ndërkombëtare.

ç) të marrë menjëherë përkujdesjen e nevojshme mjekësore.

2. Organi procedues e njofton menjëherë personin e arrestuar ose të ndaluar për të drejtat e parashikuara në shkronjat “a)”, “b)”, “c)”, “ç)”, “d)”, “dh) dhe “e) të paragrafit 1 të nenit 34/a të këtij Kodi, duke i dhënë, kundrejt nënshkrimit, letrën e të drejtave në formë të shkruar. Personi ka të drejtë ta mbajë letrën e të drejtave.”

Neni 28

Në pikën 1 të nenit 35, pas togfjalështi “me praninë e prindit” vendoset shenja e pikësimit “,” dhe shtohet togfjalëshi “kujdestarit ligjor”.

Neni 29

Në nenin 36, pas fjalësshit “mund” shtohet tofjalëshi “të përbëjnë objekt dëshmie”.

Neni 30

Pas neni 36 shtohet neni 36/a si më poshtë:

“Neni 36/a Deklarimet e bashkëpunëtorit të drejtësisë

1. Bashkëpunëtori i drejtësisë pyetet në cilësinë e dëshmitarit. Në rast se bën deklaramë ose dëshmi të rreme ai mban përgjegjësi penale sipas ligjit.
2. Thëniet e bashkëpunëtorit të drejtësisë vlerësohet sipas kriterëve që përcakton paragrafi 3 i neni 152 të këtij Kodi.”

Neni 31

Neni 37/a ndryshohet si më poshtë:

“Neni 37/a Bashkëpunimi me drejtësinë

1. I pandehuri që akuzohet për një krim që dënohet në maksimum jo më pak se 7 vjet burgim, të kryer në bashkëpunim ose për një nga veprat penale të parashikuara nga shkronja a) e paragrafit 1 të neni 75/a, mund të fitojë statusin e bashkëpunëtorit të drejtësisë, duke nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me prokurorin. Marrëveshja që përmban kushtet e bashkëpunimit mund të lidhet në çdo gjendje dhe fazë të procedimit, edhe pasi vendimi penal ka marrë formë të prerë dhe është vënë në ekzekutim.
2. Marrëveshja nënshkruhet kur i pandehuri dëshmon pa asnjë rezervë apo kusht për të gjitha faktet dhe rrethanat që ka dijeni për shkak të pjesëmarrjes së tij në veprimtarinë kriminale. Dëshmia e tij duhet të jetë provë vendimtare fajësie, në drejtim të provueshmërisë së fakteve dhe të autorësisë së tyre, si dhe për parandalimin e krimeve të rënda dhe riparimin e dëmeve të shkaktuara prej tyre. I pandehuri, në dëshminë e tij, duhet të identifikojë të gjitha pasuritë me origjinë kriminale në posedim të tij dhe të bashkëpunëtorëve. Të dhënat e mësipërme duhet të jepen brenda 30 ditëve nga data e nënshkrimit të marrëveshjes.
3. Bashkëpunëtori i drejtësisë ka të drejtë të kërkojë mbrojtje të posaçme për vete dhe për familjen e tij, sipas legjislacionit për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe bashkëpunëtorëve të drejtësisë.
4. Në rastet e bashkëpunimit me drejtësinë, prokurori i kërkon gjykatës uljen e masës së dënimit ose përjashtimin e bashkëpunëtorit të drejtësisë nga dënimi. Kur marrëveshja lidhet në fazën e ekzekutimit të vendimit, kompetenca për të shqyrtuar kërkesën e prokurorit i përket gjykatës

që ka dhënë vendimin. Ulja e masës së dënimit ose përjashtimi prej tij çmohen në përpjestim me kontributin e dhënë nga bashkëpunëtori i drejtësisë për faktet dhe rrethanat që tregohen në paragrafin 2 të këtij neni. Zbatohen rregullimet e paragrafit 7 të nenit 28 të Kodit Penal, si dhe rregullat e paragrafit 1 të nenit 480 të këtij Kodi.

5. Marrëveshja e bashkëpunimit revokohet kur bashkëpunëtori i drejtësisë shkel kushtet e marrëveshjes së bashkëpunimit, fsheh të dhëna pasurore ose fakte me interes për drejtësinë, ose bën deklarime apo dëshmi të rreme. Zbatohen për aq sa janë të pajtueshme rregullat e paragrafit 1 të nenit 480 të këtij Kodi”

Neni 32

Pas nenit 37/a shtohet neni 37/b si më poshtë:

“Neni 37/b

Përmbajtja e marrëveshjes

1. Marrëveshja me bashkëpunëtorin e drejtësisë përmban:

- a) identitetin e prokurorit dhe gjeneralitetet e bashkëpunëtorit të drejtësisë;
- b) faktin se bashkëpunëtori i drejtësisë detyrohet të dëshmojë në cilësinë e dëshmitarit;
- c) detyrimin e tij për të dhënë informacion të plotë pa asnjë rezervë ose kusht, për të gjitha faktet e rrethanat e parashikuara në paragrafin 2 të nenit 37/a të këtij Kodi, jo më vonë se tridhjetë ditë nga data e nënshkrimit të marrëveshjes ;
- ç) paralajmërimin për revokimin e marrëveshjes dhe për përgjegjësinë penale në rastet e parashikuara nga paragrafi 5 i nenit 37/a të këtij Kodi;
- d) të drejtën e bashkëpunëtorit për të kërkuar lidhjen e një marrëveshjeje me prokurorin për pranimin e fajësisë dhe caktimin e dënimit, sipas neneve 406/d e vijues të këtij Kodi;
- dh) detyrimin e prokurorit që t’i kërkojë gjykatës uljen e masës së dënimit ose përjashtimin e tij nga dënimi, në përpjestim të drejtë me shkallën e kontributit të tij në bashkëpunimin me drejtësinë;
- e) të drejtën e bashkëpunëtorit për të kërkuar mbrojtje të posaçme, sipas paragrafit 3 të nenit 37/a të këtij Kodi;
- ë) nënshkrimin e prokurorit, të bashkëpunëtorit të drejtësisë dhe të mbrojtësit, kur ai është i pranishëm.”

2. Deklarimet e bashkëpunëtorit të drejtësisë së bashku me marrëveshjen e bashkëpunimit bëhen pjesë e fashikullit të hetimeve paraprake.

Neni 33

Në nenin 38, pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Përpara marrjes në pyetje, i pandehuri pyetet shprehimisht nëse i ka kuptuar të drejtat e tij, të dhëna me shkrim sipas neneve 34/a dhe 34/b. Në rast se i pandehuri nuk është njohur paraprakisht me këto të drejta, sipas dispozitave të këtij Kodi, deklarimet e tij nuk mund të përdoren.”

Neni 34

Në nenin 44, pika 2 shfuqizohet.

Neni 35

Në nenin 49 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Titulli i nenit 49 ndryshohet si më poshtë:

“Mbrojtja e detyrueshme”

Pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Organi procedues i siguron menjëherë një mbrojtës të paguar nga shteti të pandehurit që nuk ka zgjedhur mbrojtës ose ka mbetur pa të kur:

a) është nën moshën tetëmbëdhjetë vjeç;

b) nuk dëgjon dhe nuk flet;

c) është me aftësi të kufizuara, që e pengojnë për të realizuar vetë të drejtën e mbrojtjes;

ç) është akuzuar për një vepër penale, për të cilën ligji parashikon dënim në maksimum jo më pak se 15 vjet me burgim;

d) akuzohet për një vepër penale, sipas shkronjave a) dhe b) të nenit 75/a të këtij Kodi;

dh) është deklaruar i ikur ose në mungesë, me vendim gjykate;

e) merret në pyetje personi i arrestuar ose i ndaluar;

ë) në rastet e parashikuara nga paragrafi 5 i nenit 205 ose paragrafi 1 i nenit 296 të këtij Kodi;

f) në çdo rast tjetër të parashikuar nga ligji.”

Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Nëse ekzistojnë arsyet për mbrojtje të detyrueshme sipas këtij neni, organi procedues i cakton menjëherë një mbrojtës të pandehurit. Mbrojtësi ndihmon të pandehurin në të gjitha fazat e procedimit, për aq kohë sa ekzistojnë kushtet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni.”

Pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Mbrojtësi i caktuar sipas këtij neni zgjidhet nga organi procedues nga lista e vënë në dispozicion nga Dhoma e Avokatisë.”

Pika 5 ndryshon si më poshtë:

“5. Kur kërkohet prania e mbrojtësit dhe mbrojtësi i zgjedhur ose i caktuar nuk është siguruar, nuk është paraqitur ose e ka lënë mbrojtjen, gjykata ose prokurori zbaton paragrafin 4, të nenit 350 të këtij Kodi. Nëse mungesa e tij është e përligjur, gjykata ose prokurori mund të caktojë si zëvendësues një mbrojtës tjetër, i cili ushtron të drejtat dhe merr përsipër detyrimet e mbrojtësit.”

Pika 7 ndryshon si më poshtë:

“7. Kur mbrojtja nuk mund të sigurohet sipas kësaj dispozite dhe pikës 3 të nenit 49, mbrojtja garantohet nga institucionet që administrojnë ndihmën juridike falas, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 36

Pas nenit 49 shtohet neni 49/a si më poshtë:

“Neni 49/a

I pandehuri pa mjete të mjaftueshme financiare

1. Kur nuk janë rastet e mbrojtjes së detyrueshme dhe i pandehuri që nuk ka mjete financiare të mjaftueshme kërkon mbrojtës, organi procedues cakton mbrojtësin nga lista e vënë në dispozicion nga institucionet e ndihmës juridike falas. Shpenzimet e mbrojtjes mbulohen nga Shteti.”

Neni 37

Pas nenit 49/a shtohet neni 49/b si më poshtë:

“Neni 49/b

Papajtueshmëria për të vepruar si mbrojtës.

Nuk mund të jenë mbrojtës:

- a) Viktima ose të afërmit e saj sipas nenit 16 të këtij Kodi;
- b) Personi i thirrur si dëshmitar në të njëjtën çështje;
- c) Personi i cili në të njëjtën çështje është ose ka qënë bashkëipandehur, gjyqtar ose prokuror.”

Neni 38

Në nenin 52, bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1 shtohet gërma c) me përmbajtje si më poshtë:

“c) në rastet kur mbrojtësi ndodhet në kushtet e flagrancës ose ndjekjes, sipas paragrafit 1 të nenit 298 të këtij Kodi.”

Në pikën 2, pas fjalisë së parë shtohet fjalia e dytë me përmbajtje si më poshtë:

“Përveç rasteve të flagrancës, organi procedues shtyn këqyrjen, kontrollimin ose sekuestrimin deri në mbërritjen e anëtarit të caktuar, por jo më shumë se 2 orë pasi është informuar Dhoma e Avokatisë.”

Në pikën 3, pas fjalës “mbrojtësve” vihet shenja e pikësimit “,” dhe shtohet togfjalëshi “sipas shkronjave a) dhe b) të paragrafit të parë të këtij neni,”.

Në pikën 6, hiqet togfjalëshi “përveç paragrafit 2,”.

Neni 39

Në KREUN VI titulli ndryshohet si më poshtë:

“VIKTIMA, VIKTIMA AKUZUESE, PADITËSI DHE I PADITURI CIVIL”

Neni 40

Neni 58 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 58

Të drejtat e viktimës së veprës penale

1. Viktima e veprës penale ka të drejtë:

- a) të kërkojë ndjekjen penale të fajtorit;
- b) të përfitojë kujdes mjekësor, ndihmë psikologjike, këshillim dhe shërbime të tjera të ofruara nga autoritetet, organizatat ose institucionet përgjegjëse për ndihmën ndaj viktimave të veprës penale;
- c) të komunikojë në gjuhën e saj dhe të ndihmohet nga një përkthyes, interpretues i gjuhës së shenjave ose lehtësues i komunikimit për personat me aftësi të kufizuar në të folur dhe në të dëgjuar;
- ç) të zgjedhë mbrojtës dhe kur është rasti, të përfitojë ndihmë juridike falas sipas legjislacionit në fuqi;
- d) të kërkojë në çdo kohë informacion për gjendjen e procedimit, si dhe të njihet me aktet e provat, pa çënuar parimin e sekretit hetimor;
- dh) të kërkojë kërkojë marrjen e provave, si dhe të parashtojë kërkesa të tjera përpara organit procedues;
- e) të informohet për arrestimin e të akuzuarit dhe lirimin e tij, në kushtet e caktuara në këtë Kod;
- ë) të njoftohet për mosfillimin e procedimit, pushimin e çështjes, fillimin dhe përfundimin e gjykimit;
- f) të bëjë ankim në gjykatë kundër vendimit të prokurorit për të mos filluar procedimin dhe vendimit të prokurorit ose gjyqtarit të seancës paraprake për të pushuar akuzën ose çështjen;
- g) të kërkojë shpërblimin e dëmit dhe të pranohet si paditës civil në procesin penal;
- gj) të kërkojë shpërblimin e dëmit dhe të pranohet si paditës civil në procesin penal;
- h) të përjashtohet, në kushte të caktuara me ligj, nga pagimi i çdo shpenzimi për marrjen e akteve dhe tarife gjyqësore për paraqitjen e kërkesë-padisë që lidhen me statusin e viktimës së veprës penale
- i) të thirret në seancën paraprake dhe në seancën e parë gjyqësore;
- j) të dëgjohet nga gjykata, edhe kur asnjëra nga palët nuk ka kërkuar thirrjen e saj si dëshmitar;
- k) të ushtrojë të drejta të tjera të parashikuara nga ky Kod.

2. Organi procedues njofton menjëherë viktimën për të drejtat e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni dhe mban procesverbal për njoftimin e tyre.

3. Viktima që nuk ka zotësi për të vepruar i ushtron të drejtat e saj nëpërmjet përfaqësuesit ligjor ose kujdestarit të tij, përveçse kur kjo nuk është në interesin e viktimës. Kur vëren papajtueshmëri mes interesave të viktimës dhe atyre të përfaqësuesit ligjor ose kujdestarit, gjykata cakton një kujdestar të posaçëm, në përputhje me dispozitat e Kodit të Familjes.

4. Trashëgimtarët e viktimës kanë të drejtat e parashikuara në shkronjat a), e), ë), f), gj) dhe k) të paragrafit të parë të këtij neni. Nëse trashëgimtari i viktimës është i mitur, ai përfaqësohet nga kujdestari ligjor.”

Neni 41

Pas nenit 58 shtohet neni 58/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 58/a Të drejtat e viktimës së mitur

1. Përveç të drejtave të parashikuara në nenin 58 dhe parashikimeve të tjera të këtij Kodi, si dhe legjislacionin e posaçëm për të miturit, viktimja e mitur ka të drejtë:

- a) të shoqërohet nga një person i besuar prej tij;
- b) e ruajtjes së konfidencialitetit të të dhënave personale;
- c) të kërkojë, nëpërmjet përfaqësuesit, që gjykimi të zhvillohet pa praninë e publikut.

2. Organi procedues duhet të trajtojë viktimën e mitur të veprës penale duke mbajtur parasysh moshën, personalitetin dhe rrethana të tjera, me qëllim shmangien e pasojave të dëmshme për zhvillimin dhe edukimin e saj të ardhshëm.

3. Nëse ekziston mundësia që viktimja është e mitur dhe mosha e viktimës nuk dihet, prezumohet se ajo është e mitur.

4. Viktimja e mitur pyetet pa vonesë nga persona të specializuar për këtë qëllim. Kur është e mundur dhe e përshtatshme, biseda regjistrohet me mjete audiovizive, sipas parashikimeve të këtij Kodi. Ky regjistrim mund të përdoret si provë në procedimin penal dhe vlerësohet së bashku me provat e tjera, sipas kriterëve që parashikohen nga paragrafi 4 i nenit 361/a të këtij Kodi. Kur viktimja e mitur është nën 14 vjec, biseda zhvillohet në mjedise të përshtatura për të.”

Neni 42

Pas nenit 58/a shtohet neni 58/b me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 58/b Të drejtat e viktimës së abuzuar seksualisht dhe viktimës së trafikimit të qenieve njerëzore

1. Veç të drejtave të parashikuara në nenet 58 dhe 58/a të këtij Kodi, viktimja e abuzuar seksualisht dhe viktimja e trafikimit të qenieve njerëzore kanë gjithashtu të drejtë:

- a) të pyetet pa vonesë nga një oficer i policisë gjyqësore ose prokuror i të njëjtës gjini;
- b) të refuzojë t’u përgjigjet pyetjeve në lidhje me jetën private e cila qartësisht nuk ka lidhje me veprën penale;
- c) të kërkojë të dëgjohet nëpërmjet mjeteve audiovizive, sipas parashikimeve të këtij Kodi.”

Neni 43

Në nenin 59 bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

Titulli ndryshohet si më poshtë:

“Viktima akuzuese”

Në pikën 1 hiqet togfjalëshi “148, 149”.

Pas pikës 3, shtohet pika 4 me përmbajtje si më poshtë:

“4. Viktima akuzuese që nuk ka zotësi për të vepruar i ushtron të drejtat që i janë njohur me ligj nëpërmjet përfaqësuesit ligjor.”

Pas pikës 4 shtohet pika 5 me përmbajtje si më poshtë:

“5. Kur disa viktima të së njëjtës çështje paraqesin kërkesë në gjykatë sipas nenit 59 të këtij Kodi, kërkesat e tyre bashkohen në një gjykim të vetëm”.

Neni 44

Në nenin 60 bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

Titulli ndryshon si më poshtë:

“Kërkesa e viktimës akuzuese”

Në pikën 1, shkronja a) ndryshon si më poshtë:

“a) gjeneralitetet e viktimës akuzuese dhe adresën e saktë të saj;”

Në pikën 1, shkronja b), pas fjalës “akuzohet” shtohet togfjalëshi “dhe adresën e tij;”

Në pikën 1, shkronja ç) ,pas fjalës “kërkesën” shtohet togfjalëshi “si dhe provat në të cilat ajo mbështetet;”

Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Kërkesa duhet t’i njoftohet personit që akuzohet dhe prokurorit.”

Neni 45

Neni pikën 1 të nenit 61 hiqet fjala “material”.

Neni 46

Në pikën 2 të nenit 73, pas fjalisë së parë shtohet fjalia e dytë me përmbajtje si më poshtë:

“Gjykata e Lartë vendos brenda 30 ditëve nga marrja e akteve.”

Neni 47

Neni 74 ndryshon si më poshtë:

“1. Gjykata e rrethit gjyqësor është kompetente për gjykimin e veprave penale, përveç atyre që i përkasin kompetencës së Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar”.

Neni 48

Neni 75/a ndryshohet si më poshtë:

“Neni 75/a

Kompetencat e Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar

Gjykata kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar gjykon:

a) krimet e parashikuara nga nenet 244, 244/a, 245, 245/1, 257, 258, 259, 259/a, 260, 312, 319, 319/a, 319/b, 319/c, 319/ç, 319/d, 319/dh, 319/e;

b) çdo vepër penale e kryer nga grupi i strukturuar kriminal, organizata kriminale, organizata terroriste dhe banda e armatosur, sipas përcaktimeve të Kodit Penal;

c) akuzat penale kundër Presidentit të Republikës, Kryetarit të Kuvendit, Kryeministrit, anëtarit të Këshillit të Ministrave, gjyqtarit të Gjykatës Kushtetuese dhe të Gjykatës së Lartë, Prokurorit të Përgjithshëm, Inspektorit të Lartë të Drejtësisë, Kryetarit të Bashkisë, deputetit, zëvendësministrit, anëtarit të Këshillit të Lartë Gjyqësor dhe të Këshillit të Lartë të Prokurorisë, dhe drejtuesve të institucioneve qendrore ose të pavarura të përcaktuara në Kushtetutë ose në ligj.

ç) akuzat penale kundër ish funksionarëve të mësipërm, kur vepra është kryer gjatë ushtrimit të detyrës.”

Neni 49

Në nenin 75/b bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Gjykata e Lartë shqyrton rekursat për shkelje të ligjit, për të siguruar njësimin, zhvillimin dhe ndryshimin e praktikës gjyqësore, si dhe ushtron kompetenca të tjera sipas parashikimeve të këtij Kodi.”

Pika 2 shfuqizohet.

Neni 50

Në nenin 80 bëhen këto ndryshime:

Pika 1 e nenit 80 ndryshon si më poshtë:

“1. Në rastet e procedimeve të lidhura ndërmjet tyre dhe që nuk mund të ndahen, nga të cilat një ose disa janë kompetencë e Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar dhe procedimet e tjera në kompetencë të gjykatave të tjera të shkallës së parë, kompetente është Gjykata kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar. Ky rregull zbatohet edhe në rastin e të pandehurve të mitur. Në këtë rast, gjykata zbaton rregullat e gjykimit për të miturit.”

Pika 2 shfuqizohet.

Neni 51

Në nenin 81 bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, pas togfjalëshit “dhe të tjera” fjala “gjykatës” ndryshon me togfjalëshin “seksioneve përkatëse”.

Në pikën 2, fjala “gjykata” zëvendësohet me togfjalëshin “seksioni përkatës”.

Neni 52

Në nenin 84, pas pikës 1 shtohet pika 2 me përmbajtje si më poshtë:

“2. Kur prokurori shpall moskompetencën, ai njofton menjëherë të dyja gjykatat. Gjykata, brenda tre ditëve nga marrja e njoftimit të prokurorit, i përcjell gjykatës kompetente aktet e hetimeve paraprake të kryera deri në atë moment përpara asaj gjykate.”

Neni 53

Në pikën 1 të nenit 86, togfjalëshi “qenë kompetente” zëvendësohet me togfjalëshin “patur kompetencë lëndore”.

Neni 54

Në pikën 1 të nenit 87, fjala “pavlefshmërinë” zëvendësohet me fjalën “papërdorshmërinë”.

Neni 55

Në nenin 89, pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Mosmarrëveshjet në fazën e hetimit paraprak mes prokurorive të juridiksionit të përgjithshëm, zgjidhen nga prokurori më i lartë. Në rast konflikti gjatë hetimeve paraprake ndërmjet Prokurorisë së Posacme dhe një prokurorie tjetër, ka përparësi kompetenca dhe juridiksioni i së parës. Zbatohen parashikimet e neneve 28 dhe 29 të këtij Kodi.”

Neni 56

Në nenin 93 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, gërma c) shfuqizohet.

Në gërmën ç) të pikës 1, në fund të fjalisë, pas togfjalëshit “të tjera” vendoset shenja e pikësimit “,” dhe shtohet togfjalëshi “me përjashtim të rastit kur akuza është ngritur për kryerjen e veprës penale në bashkëpunim.”

Neni 57

Në nenin 98, pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Personi që nuk flet gjuhën shqipe pyetet në gjuhën amtare ose në një gjuhë tjetër që kupton, të zgjedhur prej tij. Procesverbali mbahet në gjuhën shqipe.”

Neni 58

Në pikën 1 të nenit 105, pas togfjalëshit “akteve të veçanta” shtohet togfjalëshi “apo të regjistrimeve audio ose audiovizive.”

Neni 59

Në pikën 1 të nenit 108, gërma b) shfuqizohet.

Neni 60

Në nenin 112 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Pika 5 ndryshon si më poshtë:

“5. Kur një anëtar i trupit gjykues voton kundër vendimit të ndërmjetëm, ai arsyeton me shkrim mendimin e tij, i cili i bashkëlidhet procesverbalit të seancës.”

Pika 6 kalon si pikë 7.

Pika 6 ndryshon si më poshtë:

“6. Kur një anëtar i trupit gjykues voton kundër vendimit përfundimtar, ai arsyeton me shkrim mendimin e tij dhe akti qëndron në dosjen gjyqësore.”

Neni 61

Neni 115 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 115 Procesverbali i seancës

1. Kur është e mundur, aktet e kryera gjatë seancës gjyqësore, si dhe çdo akt tjetër i kryer jashtë saj, dokumentohen nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv. Regjistrimi fillon dhe mbaron në të njëjtën kohë me seancën gjyqësore.
2. Regjistrimi i seancës gjyqësore bëhet nga sekretari gjyqësor, nën udhëzimet dhe mbikëqyrjen e kryetarit të trupit gjykues.

3. Kur nuk është e mundur që procesverbali të mbahet nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv, ai mbahet duke bërë një përmbledhje të saktë me shtypshkrim apo dorëshkrim, nën mbikëqyrjen e kryetarit të trupit gjykues.
4. Procesverbali duhet të tregojë:
 - a) tregimin e vendit, vitit, muajit, ditës dhe orës, në të cilat ka filluar dhe është përfunduar;
 - b) përbërjen e gjykatës;
 - c) emrin e prokurorit;
 - ç) gjeneralitetet e të pandehurit ose të dhëna të tjera personale që vlejné për ta identifikuar, gjeneralitetet e mbrojtësve, viktimës akuzuese, palëve private dhe të përfaqësuesve të tyre.
 - d) gjeneralitetet e personave që marrin pjesë në gjykim;
 - dh) kur është rasti, shkaqet e mungesës së palëve, përfaqësuesve të tyre dhe personave që janë thirrur për të marrë pjesë në seancën gjyqësore.
5. Procesverbali duhet të përshkruajë çdo akt të kryer gjatë gjykimit dhe të pasqyrojë në mënyrë të përmbledhur:
 - a) kërkimet dhe pretendimet e palëve;
 - b) pasqyrimin e saktë të emërimit të çdo parashtrimi, memorieje apo diskutimi përfundimtar të paraqitur me shkrim nga palët, duke treguar edhe numrin e fletëve;
 - c) pyetjet dhe deklaratimet e personave që marrin pjesë në gjykim, duke përfshirë dëshmitarët dhe ekspertët;
 - ç) provat e marra;
 - d) vendimet dhe urdhrat që ka dhënë gjykata gjatë gjykimit;
6. Kur procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim dhe njëra nga palët kërkon që pjesë nga thëniet e saj apo të palës tjetër të përfshihen në procesverbal, gjykata duhet ta marrë parasysh këtë kërkesë.
7. Memoriet me shkrim të paraqitura nga palët, në mbështetje të kërkesave dhe konkluzioneve të tyre, i bashkohen procesverbalit.
8. Kur procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim, ai nënshkruhet në fund të çdo faqeje nga sekretari dhe në fund nga kryetari i trupit gjykues. Procesverbali është pjesë përbërëse e dosjes gjyqësore dhe ruhet për aq kohë sa ruhet ajo.
9. Kur mbahet me regjistrim audio ose audioviziv, regjistrimi ruhet në programin elektronik përkatës për aq kohë sa ruhet dosja gjyqësore.
10. Palët kanë të drejtë në çdo kohë të marrin kopje të regjistrimit dhe procesverbalit të mbajtur me shtypshkrim apo dorëshkrim, kundrejt tarifave përkatëse.”

Neni 62

Neni 116 ndryshon si më poshtë:

“Neni 116

Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive

1. Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive bëhet nga sekretari gjyqësor ose nën mbikëqyrjen e tij nga teknikë të caktuar nga gjykata për këtë qëllim, duke treguar në mënyrë të saktë të gjithë përmbajtjen e regjistrimit.
2. Transkripti nënshkruhet nga sekretari gjyqësor dhe personi që e ka kryer atë.
3. Transkriptimi i procesverbalit bëhet kur:
 - a) kërkohet nga anëtarët e trupit gjykues;

b) kërkohet me shkrim nga palët në gjykim dhe kjo kërkesë miratohet nga kryetari i i trupit gjykues, pasi paguhen tarifat e vendosura për këtë qëllim të përcaktuara me urdhër të Ministrit të Drejtësisë. Kur transkriptimi i procesverbalit kërkohet pas përfundimit të gjykimit, mbi kërkesën vendos Kryetari i gjykatës.

4. Transkriptimi i regjistrimit mund të bëhet për gjithë seancat e një çështjeje, për seanca të veçanta ose për pjesë të shkëputura prej tyre, sipas kërkesës së palës që kërkon transkriptimin. Nëse kryhen gjatë gjykimit, materialet e transkriptimit i bashkëlidhen dosjes gjyqësore dhe janë pjesë përbërëse e saj.

5. Për dokumentimin e akteve gjatë fazës së hetimeve paraprake zbatohen për aq sa është e mundur dispozitat e mësipërme.”

Neni 63

Në pikën 1 të nenit 117, pas fjalës “procesverbalit” shtohet togfjalëshi “i mbajtur në formë të shkruar.”

Neni 64

Neni 118 shfuqizohet.

Neni 65

Neni 119 shfuqizohet.

Neni 66

Neni 120 shfuqizohet.

Neni 67

Neni 122 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 122

Pavlefshmëria e procesverbalit dhe regjistrimit

“ 1. Procesverbalit i mbajtur me shtypshkrim ose dorëshkrim është i pavlefshëm kur ka dyshime për identitetin e personave që kanë marrë pjesë ose kur mungon nënshkrimi i nëpunësit që e ka përpiluar.

2. Veç përcaktimeve të paragrafit 1 të këtij neni, procesverbalit i mbajtur me mjete audio ose audiovizive është i pavlefshëm për pjesën në të cilën përmbajtja e regjistrimit nuk është e kuptueshme.”

Neni 68

Në nenin 123 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1 shtohet fjalia si më poshtë:

“ Kur i pandehuri deklaron se e njeh gjuhën shqipe, mund të heqë dorë nga kjo e drejtë.”

Pas pikës 3 shtohet pika 4 me përmbajtje si më poshtë:

“4. Dispozitat për caktimin e përkthyesit për të pandehurin zbatohen edhe për viktimën.”

Neni 69

Në shkronjën c) të pikës 1 të nenit 124, fjalia e dytë ndryshon si më poshtë:

“Megjithatë, kur pyetet një person që nuk dëgjon, nuk flet ose që nuk dëgjon dhe nuk flet, interpreti mund të merret nga të afërmit e tij, nëse nuk kanë papajtueshmëri.”

Neni 70

Neni 128 ndryshon si më poshtë:

“Neni 128 Pavlefshmëria e akteve

1. Aktet procedurale janë të pavlefshme vetëm në rastet e parashikuara shprehimisht nga ky Kod.”

Neni 71

Pas nenit 128 shtohet neni 128/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 128/a Pavlefshmëria absolute

1. Aktet procedurale janë absolutisht të pavlefshme kur nuk respektohen dispozitat që lidhen me:

a) kushtet për të qenë gjyqtar në çështjen konkrete dhe numrin e gjyqtarëve që janë të domosdoshëm për formimin e trupave gjykues sipas parashikimeve të këtij Kodi;

b) të drejtën e prokurorit për ushtrimin e ndjekjes penale dhe pjesëmarrjen e tij në procedim;

c) thirrjen e të pandehurit, viktimës ose praninë e mbrojtësit kur ajo është e detyrueshme.

2. Një akt i cilësuar me ligj si absolutisht i pavlefshëm nuk mund të bëhet i vlefshëm.”

Neni 72

Neni 129 ndryshon si më poshtë:

“Neni 129 Pavlefshmëria relative

1. Pavlefshmëritë e ndryshme nga ato të parashikuara nga neni 128, mund të deklarohen mbi kërkesën e palëve.
2. Kur pala është e pranishme, pavlefshmëria e një akti duhet të kundërshtohet përpara se ai të bëhet ose, kur kjo nuk është e mundur, menjëherë pasi është bërë.
3. Pavlefshmëria lidhur me aktet e hetimeve paraprake dhe me ato të kryera për sigurimin e provës duhet të kundërshtohet në seancën paraprake ose në seancë gjyqësore përpara se të fillojë shqyrtimi gjyqësor sipas nenit 355 të këtij Kodi.
4. Pavlefshmëria e vërtetuar në gjykim mund të kundërshtohet bashkë me ankimin kundër vendimit përfundimtar.
5. Afatet për të ngritur ose për të kundërshtuar pavlefshmërinë nuk mund të zgjaten.”

Neni 73

Në nenin 130 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Titulli ndryshohet si më poshtë:

“Çmuarja e pavlefshmërisë relative”

Në nenin 130, gërma b) e pikës 1 ndryshohet si më poshtë:

“b) kur pala ka përfituar nga e drejta ushtrimin e së cilës akti i pavlefshëm synon të mbrojë;”.

Në pikën 1, pas gërmës b) shtohet gërma c) me përmbajtje si më poshtë:

“c) kur është shkaktuar nga vetë pala, ose kur ajo nuk ka asnjë interes në ngritjen e saj.”

Pika 4 ndryshon si më poshtë:

“4. Gjatë hetimeve paraprake çmuarja e pavlefshmërisë bëhet nga prokurori dhe nëse nuk kryhet nga ky i fundit, çmohet nga gjyqtari i seancës paraprake”.

Neni 74

Në nenin 133 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Titulli ndryshohet si më poshtë:

“Njoftimet e veçanta dhe me mjete të tjera teknike”

Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Njoftimi me telefon ka vlerë nga çasti kur është bërë, me kusht që të dokumentohet marrja e tij.”

Pika 3 shfuqizohet.

Pika 4 ndryshohet si më poshtë:

“4. Gjykata, kur e çmon të përshtatshme, përveç të pandehurit, mund të disponojë njoftimin e personit, me mjete të tjera teknike që garantojnë njoftimin, me kusht që të dokumentohet marrja e tij.”

Pas pikës 4 shtohet pika 5 me përmbajtjen si më poshtë:

“5. Njoftimi i dëshmitarit me identitet të fshehur, dëshmitarit të mbrojtur dhe bashkëpunëtorit të drejtësisë bëhet nëpërmjet dorëzimit të kopjes së aktit prokurorit.”

Neni 75

Në nenin 137, Titulli ndryshohet si më poshtë:

“Njoftimet për viktimën dhe palët private”

Neni 76

Në nenin 138 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Titulli ndryshohet si më poshtë:

“Njoftimet nëpërmjet shpalljes publike për viktimat”

Pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Kur njoftimi i viktimave është i vështirë për shkak të numrit të tyre, pamundësisë të identifikimit të disave prej tyre ose kur njoftimi është i pamundur për shkak se nuk dihen vendet e treguara në nenin 140, gjykata mund të urdhërojë që ai të bëhet nëpërmjet shpalljes publike në këndin e njoftimeve dhe faqen e internetit të saj. Njoftimi qëndron i publikuar për jo më pak se 10 ditë.”

Neni 77

Neni 140 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 140

Njoftimi për herë të parë i të pandehurit të lirë

1. Njoftimi për herë të parë i të pandehurit në gjendje të lirë bëhet duke i dorëzuar atij personalisht kopjen e aktit së bashku me letrën e të drejtave sipas nenit 34/a të këtij Kodi. Kur nuk mund t'i dorëzohet personalisht, njoftimi bëhet në banesën e tij ose në vendin e punës, duke ia dorëzuar aktin një personi që bashkëjeton me të ose një fqinji, ose një personi që punon me të. Në aktin e njoftimit tregohen gjeneralitetet e personit që merr përsipër njoftimin dhe lidhja e tij me të pandehurin.

2. Kur vendet e treguara në paragrafin 1 nuk dihen, njoftimi bëhet në vendin ku i pandehuri ka banimin e përkohshëm ose vendin ku qëndron më shpesh, duke ia dorëzuar atë njërit prej personave të treguar në paragrafin 1.

3. Kopja e njoftimit nuk mund t'i dorëzohet një të mituri nën 14 vjeç ose një personi me paaftësi të dukshme intelektuale.
4. Nëse i pandehuri është i mitur, si rregull, ai njoftohet nëpërmjet prindërve ose kujdestarit të tij, si dhe sipas legjislacionit të posaçëm për të miturit.
5. Kur personat e treguar në paragrafin 1 mungojnë ose nuk janë të përshtatshëm, ose refuzojnë të marrin aktin atëherë procedohet me kërkimin e të pandehurit në vende të tjera. Në rast se edhe në këtë mënyrë nuk mund të bëhet njoftimi, akti depozitohet në qendrën administrative të lagjes ose të fshatit ku i pandehuri banon ose punon. Lajmërimi i depozitimit afishohet në portën e shtëpisë së të pandehurit ose të vendit ku punon, këndin e afishimit dhenë faqen e internetit të gjykatës. Ftuesi gjyqësor e lajmëron atë për depozitimin me letër rekomande me lajmërim marrje. Efektet e njoftimit rrjedhin që nga marrja e rekomandesë.
6. Njoftimi i të pandehurit që kryen shërbimin ushtarak bëhet duke i dorëzuar aktin atij vetë dhe kur nuk mund të bëhet dorëzimi, akti i njoftohet komandës e cila detyrohet të lajmërojë menjëherë të interesuarin.
7. Me aktin e njoftimit për herë të parë, organi procedues e fton të pandehurin të deklarojë ose të zgjedhë banesën apo vendin dhe menyrën e njoftimeve të mëtejshme për efekte të procedimit. Për çdo ndryshim të tyre i pandehuri është i detyruar të njoftojë me shkrim ose të deklarojë përpara organit procedues.”

Neni 78

Pas nenit 140 shtohet neni 140/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 140/a Njoftimi i të pandehurit person juridik

1. Njoftimi i të pandehurit person juridik bëhet në selinë e tij. Personi që e merr në dorëzim njoftimin shënon në aktin e njoftimit identitetin, detyrën që kryen në personin juridik dhe datën e marrjes së njoftimit.
2. Nëse njoftimi sipas paragrafit të mësipërm nuk është i mundur, ai kryhet nëpërmjet afishimit të njoftimit në adresën e deklaruar të selisë, këndin e afishimit të gjykatës dhe në faqen elektronike të saj, si dhe nëpërmjet afishimit në faqen elektronike të Qendrës Kombëtare të Bizneseve në rastet e personave juridikë të regjistruar në regjistrin tregtar.”

Neni 79

Në nenin 142 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Pika 2 kalon si pikë 3.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“2. Kur i pandehuri njoftohet sipas paragrafit 1, ai ftohet të deklarojë ose të zgjedhë banesën në territorin shqiptar. Njoftimi i kryer në adresën e deklaruar quhet i realizuar.”

Neni 80

Pas nenit 142 shtohet neni 142/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 142/a
Njoftimi i personave të huaj që gëzojnë imunitet

1. Përveçse kur parashikohet ndryshe nga marrëveshjet ndërkombëtare, njoftimi i personave të huaj që gëzojnë imunitet sipas të drejtës ndërkombëtare kryhet nëpërmjet ministrisë përgjegjëse për punët e jashtme.”

Neni 81

Neni 147 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 147
Rivendosja në afat

1. Prokurori, i pandehuri, viktimja, viktimja akuzuese dhe palët private rivendosen në afatin e caktuar kur provojnë se nuk kanë patur mundësi ta respektojnë afatin për shkak të rastit faktor ose të forcës madhore.

2. Rivendosja në afat nuk lejohet më shumë se një herë për secilën palë për çdo shkallë të procedimit.

3. Kërkesa për rivendosjen në afat paraqitet brenda dhjetë ditëve nga zhdukja e faktit që përbënte rast faktor ose forcë madhore. Për kërkesën vendos organi që procedon në kohën e paraqitjes së saj.

4. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim brenda 5 ditëve. Gjykata shqyrton ankimin në dhomë këshillimi brenda 10 ditëve nga data e marrjes së akteve.”

Neni 82

Në nenin 148, pika 2 shfuqizohet.

Neni 83

Në nenin 149, shtohet pika 2 me përmbajtje si më poshtë:

“2. Kur kërkohet një provë që nuk rregullohet me ligj, gjykata mund ta marrë nëse prova vlen për të vërtetuar faktet dhe nuk çënon lirinë e vullnetit të personit. Gjykata vendos për marrjen e provës pasi dëgjon palët mbi mënyrën e marrjes së saj.”

Neni 84

Neni 151 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 151
Marrja e provave

1. Gjatë hetimeve paraprake provat merren nga organi që procedon, sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

2. Në gjykim provat merren me kërkesën e palëve. Gjykata vendos menjëherë, duke përjashtuar provat e ndaluara nga ligji dhe ato që janë haptazi të panevojshme.

3. Provat e marra në shkelje të ndalimeve të parashikuara nga ligji nuk mund të përdoren. Papërdorshmëria e provave ngrihet edhe kryesisht në çdo gjendje dhe shkallë të procedimit.”

Neni 85

Në nenin 152, pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Asnjë provë nuk ka vlerë të paracaktuar nga ligji. Gjykata, pas shqyrtimit të provave në tërësi, çmon vërtetësinë dhe fuqinë provuese të tyre, duke argumentuar arsyet ku është mbështetur për të krijuar bindjen e saj.”

Neni 86

Neni 156 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 156

Papajtueshmëria me detyrën e dëshmitarit

1. Nuk mund të pyeten si dëshmitarë:

a) personat që, për shkak të aftësive të kufizuara fizike ose psiqike, nuk janë në gjendje të bëjnë dëshmi të rregullt;

b) të pandehurit në një vepër penale të përbashkët ose në një procedim të lidhur, kur ndaj tyre është dhënë vendimi i mosfillimit të procedimit, i pushimit të akuzës ose çështjes, ose i dënimit, duke përfshirë edhe rastet e gjyqimit me marrëveshje dhe të urdhërit penal të dënimit, me përjashtim të rasteve kur vendimi i pafajësisë ka marrë formë të prerë;

c) ata që në të njëjtin procedim kryejnë ose kanë kryer funksionin e gjyqtarit ose të prokurorit;

ç) i padituri civil dhe personi civilisht përgjegjës për dëmin e shkaktuar nga i pandehuri.

2. Rregulli i parashikuar në shkronjën b) të paragrafit 1 nuk gjen zbatim për bashkëpunëtorin e drejtësisë, i cili pyetet në çdo rast në cilësinë e dëshmitarit sipas nenit 36/a të këtij Kodi.”

Neni 87

Në nenin 158 bëhen shtesat e mëposhtme:

Në germën c) të pikës 1, pas fjalës “i pandehuri” shtohet togfjalëshi “për faktet e mësuara nga i pandehuri gjatë jetës bashkëshortore”.

Pas pikës 1, shtohet pika 1/1 me këtë përmbajtje:

“Përjashtimi nga detyrimi për të dëshmuar nuk zbatohet kur personat e përmendur në paragrafin 1 të këtij neni kanë bërë kallëzim ose ankim ose kur ata ose nje anëtar i familjes së tyre është viktimë e veprës penale”

Neni 88

Në nenin 160, pas pikës 5 shtohet pika 6 me përmbajtje si më poshtë:

“6. Kur informatorët pranojnë të dëshmojnë, dëshmia merret duke respektuar rregullat mbi ruajtjen e fshehtësisë së identitetit të tyre. Zbatohen për aq sa është e mundur parashikimet e neneve 165/a dhe 361/b të këtij Kodi.”.

Neni 89

Neni 162 shfuqizohet.

Neni 90

Neni 164 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 164 Shoqërimi i detyrueshëm

1. Kur dëshmitari, i thirrur rregullisht, nuk paraqitet në vendin, ditën dhe orën e caktuar, pa pasur pengesa të ligjshme, gjykata mund të urdhërojë shoqërimin e detyrueshëm ose të vendosë gjobë deri në masën 30.000 lekë.
2. Gjkata mund të revokojë vendimin e dhënë sipas paragrafit 1 të këtij neni ose të pakësojë masën e gjobës, kur rezulton se ka pasur shkaqe të arsyeshme.
3. Personi i shoqëruar me detyrim nuk mund të mbahet në dispozicion tej kohës së nevojshme për praninë e tij dhe sidoqoftë jo më shumë se njëzet e katër orë.
4. Parashikimet e paragrafëve 1, 2 dhe 3 vlejnë edhe për ekspertin dhe përkthyesin.
5. Parashikimet e paragrafëve 1, 2 dhe 3 nuk zbatohen për dëshmitarët e mitur.”

Neni 91

Neni 165 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 165 Përgjegjësia për dëshmi të rreme ose refuzim për të dëshmuar

1. Kur gjatë pyetjes dëshmitari bën thënie kontradiktore, jo të plota ose që janë në kundërshtim me provat e marra, gjykata ia vë në dukje duke e paralajmëruar për përgjegjësinë penale për dëshmi të rreme.
2. Të njëjtin paralajmërim gjykata i bën edhe dëshmitarit që refuzon të dëshmojë. Kur dëshmitari ngul këmbë në mospranimin për të dëshmuar, gjykata i kërkon prokurorit që të procedojë sipas ligjit.
3. Kur dëshmitari refuzon të dëshmojë pasi kërkon masa mbrojtjeje apo kërkon të vihet në programin e mbrojtjes së dëshmitarëve sipas legjislacionit në fuqi, prokurori nuk regjistron procedimin penal për dëshmi të rreme, derisa të vendoset për kërkesën e tij.
4. Kur me vendimin përfundimtar gjykata çmon se dëshmitari ka bërë dëshmi të rreme, gjykata i përcjell aktet prokurorit për të proceduar sipas ligjit.”

Neni 92

Pas nenit 165 shtohet neni 165/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 165/a
Dëshmitari me identitet të fshehur

1. Kur dhënia e dëshmisë mund të vendosë dëshmitarin ose anëtarët e familjes së tij në rrezik serioz për jetën apo shëndetin dhe i pandehuri akuzohet për veprat penale të parashikuara nga nenet 230, 230/a, 230/b, 230/c, 230/ç, 231, 232, 232/a, 232/b, 234, 234/a, 234/b, 265/a, 265/b, 265/c, si dhe nuk zbatohet programi i mbrojtjes së dëshmitarëve, gjykata, me kërkesën e prokurorit, mund të vendosë zbatimin e teknikave të veçanta të marrjes në pyetje sipas nenit 361/b të këtij Kodi.
2. Kërkesa e prokurorit i paraqitet kryetarit të trupit gjykues në një zarf të mbyllur, me shënimin: “Konfidenciale: dëshmitar me identitet të fshehur”. Në kërkesë prokurori parashton arsyet për nevojën e përdorimit të një ose disa prej teknikave të veçanta të marrjes në pyetje.
3. Në zarfin me shënimin e mësipërm, prokurori depoziton edhe zarfin e mbyllur që përmban identitetin e plotë të dëshmitarit me identitet të fshehur. Vetëm kryetari i trupit gjykues njihet me identitetin e vërtetë të dëshmitarit me identitet të fshehur dhe verifikon zotësinë dhe papajtueshmërinë me detyrën e dëshmitarit sipas parashikimeve të këtij Kodi. Në çdo rast, mbi zarf shënohen në mënyrë të dukshme data, emri, nënshkrimi dhe funksioni i personave që kanë hapur zarfin dhe atyre që janë njohur me të dhënat që përmban zarfi. Pas kryerjes së verifikimeve, zarfi me identitetin e vërtetë të dëshmitarit me identitet të fshehur i kthehet prokurorit.
4. Gjkata shqyrton kërkesën e prokurorit në dhomë këshillimi dhe vendos me vendim të arsyetuar brenda dyzet e tetë orëve nga paraqitja e kërkesës.
5. Prokurori mund të ushtrojë ankim kundër vendimit të gjykatës brenda dyzetë e tetë orëve nga njoftimi i vendimit. Gjkata e apelit shqyrton ankimin në dhomë këshillimi dhe vendos mbi ankimin brenda dyzet e tetë orëve nga marrja e akteve. Ky vendim është i paankimueshëm.
6. Kur pranon kërkesën e prokurorit, gjykata vendos pseudonimin e dëshmitarit dhe procedurat e fshehjes së identitetit, njoftimit, paraqitjes dhe pjesëmarrjes në procedim. Pyetja e dëshmitarit kryhet sipas rregullave të parashikuara në nenin 361/b të këtij Kodi.
7. Dëshmitari merr pjesë në të gjitha fazat e gjykimit vetëm me pseudonimin e vendosur nga gjykata, përveç rastit të parashikuar nga paragrafi 8 i këtij neni.
8. Pyetja e dëshmitarit me identitet të fshehur dhe caktimi i pseudonimit të tij gjatë fazës së hetimeve bëhen nga prokurori. Aktet ku ai merr pjesë, nënshkruhen me pseudonimin e caktuar.”

Neni 93

Në nenin 167 bëhen shtesat e mësipërme:

Pas pikës 4 shtohet pika 4/1 me përmbajtjen e mëposhtme:

“4/1. Kur duhet të pyetet një person që është marrë si i pandehur në një procedim të lidhur dhe ekziston një nga kushtet e parashikuara nga shkronja b) e paragrafit 1 të nenit 156 të këtij Kodi, gjykata i garanton mbrojtjen nga deklaratimet vetëinkriminuese lidhur me faktet për të cilat ai është proceduar. Kur ai bën deklaratime me vetëpërgjegjësi për fakte të reja, gjykata i bën të ditur të drejtat që parashikohen në nenin 37 të këtij Kodi.”

Neni 94

Në pikën 1 të nenit 168, numri “363” zëvendësohet me “361”.

Neni 95

Në nenin 169, pas pikës 1 shtohet pika 2 me përmbajtje si më poshtë:

“2. Ndalohet ballafaqimi i të pandehurit të rritur me viktimën ose dëshmitarin e mitur.”

Neni 96

Neni 171 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 171 Njohja e personave

1. Kur lind nevoja për të proceduar në njohjen e një personi, organi procedues fton atë që duhet të bëjë njohjen që të përshkruajë personin, duke treguar të gjitha shenjat që mban mend dhe e pyet nëse ka qenë thirrur më parë për të bërë njohjen si dhe për rrethana të tjera që mund të ndikojnë në vërtetësinë e njohjes.
2. Në procesverbal shënohen veprimet e parashikuara nga paragrafi 1 dhe deklaratimet e bëra nga personi që bën njohjen. Kur është e mundur, procedura e njohjes fotografohet ose regjistrohet.
3. Kur njohja bëhet nga një i mitur ose ndaj një të mituri, prania e psikologut është e detyrueshme. Organi procedues kryen njohjen në një mënyre të tillë që personi që do të njihet të mos e shohë ose dëgjojë të miturin.
4. Njohja bëhet në praninë e mbrojtësit.
5. Mosrespektimi i rregullave të parashikuara nga ky nen përbën shkak për pavlefshmërinë e njohjes.”

Neni 97

Pas nenit 172 shtohet neni 172/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 172/a Detyrimi për të marrë pjesë në njohje

1. Personat e thirrur janë të detyruar të marrin pjesë në procedurën e njohjes.
2. Organi procedues mund të urdhërojë shoqërimin e detyrueshëm të personit të thirrur rregullisht që nuk paraqitet në vendin, ditën dhe orën e caktuar për njohje pa pasur shkaqe të arsyeshme.
3. Ndalohet shoqërimi i detyrueshëm i të miturit kur procedohet sipas paragrafit 3 të nenit 171 të këtij Kodi.”

Neni 98

Në pikën 3 të nenit 175, përpara togfjalëshit “dhe 173.” shtohet togfjalëshi “172/a”.

Neni 99

Në nenin 179, pika 3 ndryshohet si më poshtë:

“3. Kur kërkimet dhe vlerësimet paraqiten shumë komplekse ose kërkojnë njohuri të ndryshme në disa degë, organi procedues i ngarkon kryerjen e ekspertimit disa ekspertëve. Në raste të veçanta, kur ekspertimi nuk mund të kryhet nga lista e ekspertëve të regjistruar pranë gjykatës, organi procedues, pasi merr paraprakisht mendimin e palëve, cakton ekspertë të tjerë, vendas ose të huaj, jashtë kësaj liste.”

Neni 100

Neni 193 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 193

Marrja e procesverbaleve të procedimeve të tjera

1. Lejohet marrja e procesverbaleve të marrjes së provës të procedimeve të tjera penale që kanë të bëjnë me sigurimin e provës ose me provat e administruara gjatë shqyrtimit gjyqësor.
2. Lejohet marrja e procesverbalit të provës në një gjykim civil të përfunduar me vendim të formës së prerë.
3. Në rastet e parashikuara në paragrafët 1 dhe 2, procesverbalet e deklarimeve mund të përdoren kundër të pandehurit vetëm nëse mbrojtësi i tij ka qenë i pranishëm në marrjen e tyre.
4. Lejohet marrja e akteve të veprimeve që nuk mund të përsëriten, përfshi edhe deklaratimet e të pandehurit, kur provohet pamundësia objektive e marrjes, e pa parashikueshme në kohën e kryerjes së veprimit.
5. Përveç rasteve të parashikuara në paragrafët e mësipërm, procesverbalet e provës mund të përdoren në shqyrtimin gjyqësor vetëm kur i pandehuri jep pëlqimin. Në rast të kundërt, ato mund të përdoren për bërjen e kundërshtimeve të parashikuara nga nenet 362 dhe 365 të këtij Kodi.
6. Palët kanë të drejtë të kërkojnë pyetjen e personave, deklaratimet e të cilëve janë marrë sipas parashikimeve të këtij neni.
7. Vendimet e formës së prerë mund të merren për qëllime të provës lidhur me ekzistencën e faktit, duke u vlerësuar në unitet me provat e tjera.”

Neni 101

Neni 199 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 199

Këqyrja e personave

1. Këqyrja bëhet në vende të përshtatshme duke respektuar, me sa është e mundur, dinjitetin dhe integritetin personal të atij që këqyret.

2. Para se të bëhet këqyrja, personit që do të këqyret i bëhet e njohur e drejta për të kërkuar praninë e një të besuari, me kusht që ky të mund të gjendet menjëherë dhe të jetë i përshtatshëm.

3. Këqyrja mund të bëhet edhe me anën e një mjeku me pëlqimin e personit. Në këtë rast organi procedues mund të mos marrë pjesë në veprimin e këqyrjes. Nëse pëlqimi nuk jepet ose personi është i mitur, këqyrja bëhet duke ndjekur procedurën e parashikuar në nenin 201/a të këtij Kodi’.

Neni 102

Në pikën 1 të nenit 201, pas togfjalëshit “të pandehurit” shtohet togfjalëshi “kur është i pranishëm”.

Neni 103

Pas nenit 201 shtohet neni 201/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 201/a

Marrja me detyrim e kampionëve biologjikë ose kryerja e procedurave mjekësore të detyruara

1. Marrja me detyrim e kampionëve biologjikë nga i pandehuri ose persona të tjerë, apo kryerja e një procedure mjekësore të detyruar behet vetëm në përputhje me parashikimet e këtij neni.
2. Prokurori, pasi merr pëlqimin e të pandehurit ose personave të tjerë, mund të kërkojë marrjen e kampionëve biologjikë, me qëllim përcaktimin e profilit të AND-së. I njëjti parashikim zbatohet edhe për kryerjen e procedurës mjekësore.
3. Pëlqimi i personit jepet me shkrim. Personi të cilit i merret kampioni ose i cili do i nënshtrohet procedurës mjekësore, nënshkruan përpara prokurorit një deklaratë, nëpërmjet së cilës jep pëlqimin dhe konfirmon se është njoftuar në lidhje me arsyen e marrjes së kampionëve biologjikë ose kryerjes së procedurës mjekësore.
4. Për personin e mitur pëlqimin e jep prindi ose kujdestari ligjor.
5. Mbi bazën e kërkesës së prokurorit, gjykata mund të vendosë që marrja e kampionëve biologjikë ose procedura mjekësore të kryhet pa pëlqimin e personit, kur është e nevojshme dhe duke kufizuar lirinë e tij, nëse nuk dëmtohet shëndeti i tij dhe nëse është e domosdoshme për të provuar faktet në procedim. Nuk mund të kryhen procedura mjekësore që vënë në rrezik jetën e personit, integritetin fizik ose shëndetin e tij, që mund të dëmtojnë fëmijën e palindur ose që sipas protokolleve mjekësore, mund të shkaktojnë vuajtje të pa përlijtura.
6. Vendimi i gjykatës mbi marrjen e kampionit biologjik ose procedurën mjekësore duhet të përmbajë:
 - a) të dhënat personale të personit që i nënshtrohet marrjes së kampionit biologjik ose procedurës mjekësore ose informacionin e nevojshëm për identifikim;
 - b) veprën penale për të cilën ka nisur procedimi dhe një përshkrim të përmbledhur të fakteve përkatëse;
 - c) një përshkrim të detajuar të llojit të kampionit biologjik që do të merret ose të procedurës mjekësore që do të kryhet, si edhe arsyet përse prova nuk mund të merret në mënyrë tjetër;
 - d) të drejtën e personit që i nënshtrohet marrjes së kampionit biologjik ose procedurës tjetër mjekësore të ndihmohet nga një mbrojtës ose një person i besuar;
 - e) vendin, datën, kohën dhe mënyrën e saktë të marrjes së kampionit biologjik ose kryerjes së procedurës tjetër mjekësore.

- f) njoftimin që personi që i nënshtrohet marrjes së kampionit biologjik ose procedurës tjetër mjekësore është i detyruar të paraqitet dhe paralajmërimin për shoqërim të detyrueshëm nëse nuk paraqitet pa shkaqe të ligjshme;
- g) nëse i pandehuri ose personi ka dhënë pëlqimin për marrjen e kampionit biologjik ose procedurës mjekësore, prokurori e bashkëngjit pëlqimin me shkrim në dosje.
7. Të paktën tre ditë përpara marrjes së kampionit biologjik ose kryerjes së procedurës mjekësore, vendimi i parashikuar në paragrafin 5 të këtij neni i njoftohet personit përkatës.
8. Kur personi që i nënshtrohet marrjes së kampionit biologjik ose procedurës mjekësore është i pandehuri ose viktimë, vendimi i njoftohet të pandehurit, avokatit mbrojtës dhe viktimës. Në rast se personi nuk është i pandehuri apo viktimë, vendimi i njoftohet personit, të pandehurit, viktimës dhe avokatit të tij. Në rastin e të miturit, vendimi u njoftohet prindërve ose kujdestarit të tij ligjor.
9. Në rast se personi që i nënshtrohet procedurave të mësipërme nuk paraqitet në vendin e caktuar pa arsye të ligjshme, prokurori menjëherë mund t'i kërkojë gjykatës të urdhërojë shoqërimin e tij të detyrueshëm dhe të vendosë marrjen e kampionit ose kryerjen e procedurës mjekësore. Policia gjyqësore ekzekuton urdhrin e gjykatës.
10. Në raste të ngutshme, kur ka arsye për të besuar se vonesa mund të shkaktojë humbjen ose dëmtimin e vërtetësisë së provës, vendimi merret nga prokurori, i cili mund të urdhërojë shoqërimin e detyrueshëm të personit.
11. Brenda 48 orëve nga kryerja e veprimit, prokurori i kërkon gjykatës vleftësimin e urdhërave të nxjerrë sipas paragrafit 9 të këtij neni. Gjykata vleftëson veprimet e prokurorit brenda 48 orëve, duke njoftuar prokurorin dhe mbrojtësin.
12. Kur kampioni biologjik ose procedura mjekësore merret ose kryhet tek i dyshuari ose pandehuri, prania e mbrojtësit është e detyrueshme.
13. Në rast të marrjes së kampionit biologjik ose kryerjes së procedurës mjekësore mbi të miturin, prania e prindit, kujdestarit ligjor ose e një personi të besuar prej tij është e detyrueshme.
14. Rezultatet e analizave të kampionëve biologjikë ose procedurës mjekësore të marrë në shkelje të parashikimeve të këtij neni janë të papërdorshme.”

Neni 104

Pas nenit 201/a shtohet neni 201/b me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 201/b

Asgjësimi i kampionëve biologjikë

1. Kampionët biologjikë ruhen për aq kohë sa i shërben qëllimeve të procedimit. Asgjesimi i tyre bëhet në përputhje me rregullat e këtij Kodi.
2. Në rastet kur i pandehuri deklarohet i pafajshëm me vendim të formës së prerë, gjykata urdhëron asgjesimin e kampionëve biologjikë të marra prej tij.
3. Brenda 60 ditëve nga vendimi i pafajësisë, prokurori, viktimë ose përfaqësuesi ligjor i viktimës mund t'i kërkojë gjykatës që të urdhërojë ruajtjen e kampionëve biologjikë të marra nga persona të tjerë, të ndryshëm nga i pandehuri, nëse kampionët duhet të përdoren në një procedim penal tjetër. Në të kundërt gjykata urdhëron asgjesimin.
4. Kur i pandehuri deklarohet fajtor, kampionët biologjikë të marra prej tij ruhen për 20 vjet nga dita që vendimi merr formë të prerë.
5. Gjykata mund të urdhërojë ruajtjen e kampionëve deri në 40 vjet kur i pandehuri është deklaruar fajtor për një veprë për të cilën në Kodin Penal parashikohet një dënim me burgim jo më pak se 10 vjet në maksimum.

6. Profilet e ADN-së të kampionëve që janë marrë në vendin e ngjarjes dhe që nuk i atribuohen një personi të caktuar mbahen deri në plotësimin e afateve të parashkrimit të ndjekjes penale.
7. Në rast se marrja e kampionëve kryhet në kundërshtim me dispozitat e këtij Kodi, organi procedues urdhëron shkatërrimin e tyre.
8. Mënyra e ruajtjes së kampionëve, procedura dhe organi kompetent për asgjësimin e tyre, parashikohen me udhëzim të përbashkët të Ministrisë të Brendshme dhe Ministrisë të Shëndetësisë.”

Neni 105

Në pikën 3 të nenit 202, numri “299” zëvendësohet me numrin “298”.

Neni 106

Pas nenit 202 shtohet neni 202/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 202/a Vendimi për lejimin e kontrollit

1. Vendimi për lejimin e kontrollit duhet të tregojë llojin e kontrollit, personin që kontrollohet dhe gjeneralitetet e tij, vendin apo banesën objekt kontrolli, provat materiale apo sendet që kërkohen, arsyet që lejojnë kontrollin, si edhe autoritetin që do të kryejë atë.
2. Kur ka arsye të bazuara se të dhënat, informacionet, programet informatike ose gjurmë të tyre, gjenden në një sistem informatik ose telematik, edhe kur ky është i mbrojtur me masa sigurie, gjykata merr vendim për kontrollin, duke urdhëruar masa teknike të përshtatshme, të cilat sigurojnë ruajtjen e të dhënave origjinale dhe nuk lejojnë ndryshimin e tyre. Vendimi i kontrollit duhet të përcaktojë llojin e informacionit që kërkohet dhe mënyrën e marrjes së tij.
3. Gjykata merr vendim të arsyetuar në dhomë këshillimi, brenda 24 orëve nga kërkesa e prokurorit. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për kontroll mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e apelit brenda 24 orëve. Gjykata e apelit shqyrton ankimin brenda 48 orëve nga marrja e akteve.
4. Kontrolli duhet të përfundojë brenda 72 orëve nga momenti i marrjes së vendimit për kryerjen e tij.”

Neni 107

Në nenin 203, pika 1 ndryshohet si mëposhtë:

“1. Kur kërkohet një send i caktuar, organi procedues mund të kërkojë dorëzimin e tij. Në qoftë se sendi dorëzohet, kontrolli nuk bëhet, me përjashtim të rasteve kur pas dorëzimit të sendit ka arsye të bazuara për të besuar se nga kontrolli mund të zbulohen gjurmë apo sende të tjera që lidhen me veprën penale.”

Neni 108

Në nenin 204, pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Kontrolli bëhet duke respektuar dinjitetin dhe integritetin personal të atij që kontrollohet. Kontrolli i personit bëhet nga një person i të njëjtës gjini, me përjashtim të rasteve kur kjo nuk është e mundur për shkak të rrethanave.”

Neni 109

Neni 205 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 205 Kontrolli i vendeve

1. Të pandehurit, kur është i pranishëm, dhe atij që ka në dispozicion vendin u dorëzohet kopja e vendimit të kontrollit, duke e njohur me të drejtën për të kërkuar praninë e një personi të besuar, i cili ndodhet aty dhe është i përshtatshëm sipas nenit 108 të këtij Kodi, ose mbrojtësit të tij.
2. Kur i pandehuri kërkon praninë e mbrojtësit gjatë kryerjes së kontrollit, organi procedues shtyn kryerjen e kontrollit deri në mbërritjen e mbrojtësit, por jo më shumë se 2 orë nga momenti që mbrojtësi ka marrë dijeni për kontrollin. Gjatë kësaj kohe, organi procedues mund të kufizojë lëvizjen e personit të interesuar dhe personave të tjerë që ndodhen në vendin që do të kontrollohet.
3. Shtyrja e kontrollit, sipas paragrafit 2 të këtij neni, zgjat afatin përkatës të parashikuar në paragrafin 4 të nenit 202/a të këtij Kodi.
4. Organi procedues mund të kontrollojë personat e pranishëm, kur çmon se këta mund të fshehin provën materiale ose sendet që i përkasin veprës penale. Ai mund të urdhërojë që të pranishmit të mos largohen para se të mbarojë kontrolli dhe të kthehen forcërisht ata që largohen.
5. Kur nuk njihet ose nuk gjendet pronari ose poseduesi i sendit, organi procedues kryen kontrollin në praninë e detyrueshme të mbrojtësit të caktuar kryesisht.”

Neni 110

Neni 207 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 207 Sekuestrimi gjatë kontrollit

1. Sendet e gjetura gjatë kontrollit sekuestrohen, me kusht që të jenë të përcaktuara në vendimin për lejimin e kontrollit.
2. Sendet e tjera të gjetura gjatë kontrollit, që nuk përfshihen në vendimin përkatës, por që lidhen me të njëjtën veprë penale, mund të sekuestrohen duke respektuar dispozitat për sekuestrimet.
3. **Kur** gjatë kontrollit zbulohen sende që nuk kanë lidhje me veprën penale për të cilat është dhënë vendimi i kontrollit, por që lidhen me një veprë tjetër penale që ndiqet kryesisht, sendet e zbuluara sekuestrohen.
4. Për sekuestrimet e kryera në kushtet e paragrafëve 2 dhe 3 të kësaj dispozite zbatohen kriteret e nenit 301 të këtij Kodi.”

Neni 111

Në nenin 208, pika 3 ndryshon si më poshtë:

“3. Kopja e vendimit të sekuestrimit i dorëzohet të interesuarit.”

Neni 112

Në nenin 208/a, pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Në rastin e procedimeve për krime që lidhen me teknologjinë e informacionit, gjykata, me kërkesën e prokurorit, urdhëron sekuestrimin e të dhënave ose sistemeve kompjuterike. Në këtë vendim gjykata përcakton të drejtën për të hyrë, kërkuar dhe marrë të dhënat kompjuterike në sistemin kompjuterik, si dhe ndalimin për kryerjen e veprimeve të mëtejshme apo sigurimin e të dhënave ose të sistemit kompjuterik.”

Neni 113

Në nenin 211 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, pas fjalës “deklarojnë” shtohet togfjalëshi “me shkrim”.

Në pikën 2, pas togfjalëshit “organi kompetent” shtohet togfjalëshi “organi procedues informon autoritetin kompetent, duke kërkuar dhënien e konfirmimit.”.

Në pikën 3, fjala “konformimin” zëvendësohet me fjalën “konfirmimin”.

Neni 114

Pas nenit 211 shtohet neni 211/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 211/a

Sekuestrimi në zyrat e shërbimeve informative

1. Kur lind nevoja e sekuestrimit të dokumenteve, akteve ose sendeve të tjera në zyrat e shërbimeve informative, veprimtaria e të cilave lidhet me sigurinë kombëtare, në arsyetimin e vendimit të sekuestrimit, gjykata tregon në mënyrë të detajuar dokumentet, aktet ose sendet objekt sekuestrimi.
2. Gjkata autorizon prokurorin për shqyrtimin e dokumenteve, akteve dhe sendeve që duhet të sekuestrohen, i cili merr vetëm ato që janë të domosdoshme për qëllimet e hetimit.

3. Kur ka arsye të bazuara për të besuar se dokumentet, aktet ose sendet nuk janë vënë në dispozicion ose janë të paplota, gjykata informon organin kompetent, i cili disponon dhënien e dokumenteve, akteve apo sendeve të tjera, ose konfirmon mungesën e tyre.

4. Kur lind nevoja të merret origjinali ose kopja e një dokumenti, akti ose sendi të krijuar nga një shërbim informativ i huaj, i dhënë me kushtin e mospërhapjes së tij, shqyrtimi dhe dorëzimi pezullohen. Në këtë rast, njoftohet menjëherë organi kompetent, me qëllim komunikimin me autoritetin e huaj për të vendosur lidhur me ruajtjen e mëtejshme të sekretit. Brenda 60 ditëve, organi kompetent autorizon dhënien e dokumentit, aktit ose sendit ose konfirmon nevojën e ruajtjes së sekretit shtetëror.

5. Kur organi kompetent nuk shprehet brenda afatit të parashikuar në paragrafin 4, gjykata urdhëron marrjen e dokumentit, aktit ose sendit objekt i sekuestrimit.”

Neni 115

Neni 212 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 212

Kundërshtimi i vendimit të sekuestrimit

1. I pandehuri, personi tek i cili janë sekuestruar sendet dhe ai që ka të drejtë ne kërkimit të tyre, mund të bëjë ankim në gjykatë, e cila merr vendim të arsyetuar brenda 10 ditëve.

2. Kundër vendimit të gjykatës lejohet ankim brenda 5 ditëve. Gjykata e apelit jep vendim të arsyetuar brenda 10 ditëve nga marrja e akteve.

3. Ankimi nuk e pezullon zbatimin e vendimit.”

Neni 116

Në nenin 215, pas pikës 3 shtohen pikat 4, 5 dhe 6 me përmbajtje si më poshtë:

“4. Me kërkesë të organit procedues, gjykata mund të urdhërojë asgjësimin e sendeve të ndaluara për t’u prodhuar, zotëruar, mbajtur apo tregtuar, në rast se ruajtja e tyre është e vështirë, veçanërisht e kushtueshme ose përbën rrezik për sigurinë, shëndetin apo higjienën publike. Në këtë rast, gjykata urdhëron marrjen e kampionëve dhe ruajtjen e tyre për qëllime të procedimit.

5. Organi procedues informon mbrojtësin e zgjedhur ose të caktuar kryesisht mbi vendin dhe datën e marrjes së kampionëve, të paktën 24 orë përpara. Mosparaqitja e mbrojtësit në marrjen e kampionëve nuk e ndalon organin procedues për marrjen e tyre.

6. Procedura për asgjësimin e sendeve të sekuestruara, afati si edhe organi kompetent përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Ministrit përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike dhe Ministrit të Drejtësisë. Kur është e mundur, veprimet e kryera dokumentohen me mjete audiovizive dhe në çdo rast mbahet procesverbal, kopje e së cilit i dërgohet prokurorisë pranë gjykatës që ka vendosur asgjësimin.”

Neni 117

Në nenin 221 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1, shkronja b) ndryshohet si më poshtë:

“b) për çdo vepër penale me dashje kur kryhet me anën e mjeteve të telekomunikimit apo përdorimit të teknologjive informatike ose telematike.”

Pas shkronjës “b” shtohet shkronja “c” më këtë përmbajtje:

“c) për veprat penale të parashikuara nga shkronja a), paragrafi 1 i nenit 75/a të këtij Kodi.

Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Regjistrimi i fshehtë fotografik, filmik ose me video i personave në vende publike dhe përdorimi i pajisjeve gjurmuese të vendndodhjes lejohen vetëm kur procedohet për vepra të kryera me dashje, për të cilat parashikohet dënim me burgim jo më pak, në maksimum, se tre vjet”.

Neni 118

Neni 222 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 222 Vendimi për lejimin e përgjimit

1. Me kërkesën e prokurorit, për rastet e lejuara në paragrafin 1 të nenit 221, gjykata autorizon përgjimin me vendim të arsyetuar, kur ai është i domosdoshëm për vazhdimin e hetimeve të filluara dhe kur në ngarkim të personit ekziston një dyshim i arsyeshëm dhe i bazuar në prova se ka kryer një vepër penale.
2. Kur ka arsye të bazuara për të menduar se nga vonesa mund t'i vijë një dëm i rëndë hetimeve dhe plotësohen kushtet e paragrafit 1 të këtij neni, prokurori vendos përgjimin me akt të motivuar dhe njofton gjykatën menjëherë, por jo më vonë se njëzet e katër orë nga marrja e vendimit. Kur vleftësimi nuk bëhet në afatin e caktuar, përgjimi nuk mund të vazhdojë dhe rezultatet e tij nuk mund të përdoren.
3. Kur njëri nga dy personat që do të përgjohen është i gatshëm të kryejë dhe të regjistrojë veprimin përkatës, sipas marrëveshjes me oficerin e policisë gjyqësore, veprimi lejohet me autorizim të prokurorit.
4. Në rastet e parashikuara në paragrafin 1, 2 dhe 3 të këtij neni, gjykata merr vendim të arsyetuar në dhomën këshillimi, brenda 24 orëve nga paraqitja e kërkesës së prokurorit. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për përgjim mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e apelit brenda 24 orëve. Gjukata e apelit shqyrton ankimin brenda 48 orëve nga marrja e akteve. Paraqitja e kërkesës për vleftësimin e përgjimit nuk shkakton ndërprerjen e tij.
5. Vendimi për përgjimin tregon mënyrën e kryerjes dhe kohëzgjatjen e veprimeve, e cila nuk mund t'i kalojë pesëmbëdhjetë ditët. Ky afat, me kërkesë të arsyetuar të prokurorit, mund të zgjatet nga gjykata sa herë është e nevojshme, për një periudhë prej 15 ditësh, kur ekzistojnë kushtet e parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni dhe rezultatet e përgjimit diktojnë nevojën e zgjatjes së afatit.
6. Në vendimin e gjykatës për përgjimin e fshehtë, fotografik ose me video, ose për përgjimin e bisedave në vende private mund të autorizohet oficeri i policisë gjyqësore ose specialisti i

kualifikuar për të hyrë në këto vende, në mënyrë të fshehtë, duke vepruar në përputhje me vendimin. Ky autorizim duhet të zbatohet brenda 15 ditëve.

7. Në regjistrin që mbahet në prokurori shënohen aktet që urdhërojnë, autorizojnë, vleftësojnë ose zgjasin përgjimet, si dhe fillimin e mbarimin e veprimeve të çdo përgjimi.

8. Në rastet e parashikuara nga neni 221, paragrafi 2, veprimi autorizohet nga prokurori.”

Neni 119

Në neni 222/a, pika 2 ndryshon si më poshtë:

“2. Ankimi shqyrtohet në dhomë këshillimi nga gjykata e apelit. Kur ankimi gjendet i bazuar, gjykata e apelit prish vendimin që lejon përgjimin dhe urdhëron fshirjen e çdo materiali të marrë nga përgjimi”.

Neni 120

Në nenin 223, pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Veprimet e përgjimit mund të kryhen vetëm me anën e pajisjeve të instaluar në vende të caktuara, të autorizuar dhe të kontrolluara nga prokurori. Kryerja e përgjimit dhe procesverbalet e transkriptimit bëhen nga oficerë të policisë gjyqësore, nën drejtimin dhe kontrollin e prokurorit të çështjes.”

Neni 121

Në nenin 228 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 2, hiqet lidhëza “ose” dhe pas fjalës “penale” shtohet dogfjalëshi “, ose dënimit”.

Në shkronjën “a” të pikës 3, pas fjalës “provës” shtohet shenja e pikësimit “,” dhe togfjalëshi “ bazuar në rrethana fakti që duhet të tregohen posaçërisht në arsyetimin e vendimit”.

Neni 122

Në pikën 3 të nenit 229 pas togfjalëshit “mban parasysh” shtohet togfjalëshi “interesin e tij më të lartë dhe”.

Neni 123

Në pikën 2 të nenit 230 togfjalëshi “në gji” zëvendësohet me togfjalëshin “nën moshën 3 vjeç dhe që jeton me të”.

Neni 124

Në nenin 235 hiqet togfjalëshi “komunës ose”.

Neni 125

Neni 236 ndryshon si më poshtë:

“Neni 236

Garancia pasurore

1. Kur është caktuar masa e sigurimit arrest në burg ose arrest në shtëpi, për shkak të ekzistencës së rrezikut të ikjes, gjykata mund të vendosë zëvendësimin e saj, duke urdhëruar lirimin e personit, nëse është ofruar garanci pasurore nga ai vetë ose një person tjetër për moslargimin e tij deri në përfundimin e gjykimit.
2. Gjkata pranon garancinë pasurore në të njëjtat kushte si në paragrafin e mësipërm edhe kur ndaj personit duhet të caktohet masa e sigurimit arrest në burg ose arrest në shtëpi për shkak të ekzistencës së rrezikut të ikjes, duke lejuar qëndrimin e tij në gjendje të lirë.
3. Shuma e garancisë pasurore përcaktohet nga gjykata, pasi merr mendimin e palëve, bazuar në nevojat reale të sigurimit, rrethanat personale dhe familjare të të pandehurit, si dhe gjendjen e tij financiare.
4. Kur pranon kërkesën për garanci pasurore gjykata përcakton shumën që duhet të depozitohet dhe afatin brenda të cilit duhet të kryhet depozitimi dhe, nëse e çmon të përshtatshme, përcakton edhe një nga masat shtrënguese të parashikuara nga shkronjat a), b) dhe c) të nenit 232 të këtij Kodi. I pandehuri qëndron në masë sigurimi arrest në burg ose në shtëpi deri në depozitimin e garancisë pasurore. Për depozitimin njoftohet menjëherë prokurori.
5. Menjëherë pas njoftimit të depozitimit, në çdo rast jo më vonë se 24 orë nga njoftimi për depozitimin e shumës së garancisë pasurore, prokurori verifikon dokumentacionin përkatës, duke urdhëruar sipas rastit lirimin e menjëhershëm të të pandehurit ose konfirmimin e masës së sigurimit arrest në burg ose në shtëpi.
6. Kur i pandehuri shkel kushtet e garancisë pasurore, gjykata urdhëron konfiskimin e shumës së vendosur si garanci dhe caktimin e masës së sigurimit arrest në burg.”

Neni 126

Pika 2 e nenit 237 ndryshon si më poshtë:

“Kur cakton këtë masë, gjykata përcakton edhe mënyrën e ekzekutimit dhe të mbikëqyrjes së saj”.

Neni 127

Në nenin 239, pas pikës 2, shtohet pika 3 me këtë përmbajtje:

“Zbatohen rregullat e paragrafit 2 të nenit 238 të këtij Kodi”.

Neni 128

Në pikën 1 të nenit 244 shtohet fjalia e mëposhtme:

“Vendimi merret në dhomë këshillimi dhe jepet i arsyetuar.”

Neni 129

Në nenin 245 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

1. Në pikën 1 pas fjalës “përmban” shenja e pikësimit “:” zëvendësohet me “,” dhe shtohet togfjalëshi “me pasojë pavlefshmërie.”
2. Përmbajtja e shkronjës ç) të pikës 1 ndryshon si më poshtë: “parashtrimin e shkaqeve pse nuk merren parasysh pretendimet e parashtruara nga mbrojtja, si dhe arsyetimi i papërshtatshmërisë të masave të tjera të sigurimit, kur caktohen masat e sigurimit shtrënguese të parashikuara nga nenet 237, 238 dhe 239 të këtij Kodi;”
3. Përmbajtja e shkronjës ç) kalon si shkronjë d).
4. Shtohet shkronja dh) me përmbajtjen e shkronjës d).
5. Pas pikës 1 shtohet pika 2 me këtë përmbajtje: “Kur vepra penale është kryer nga dy ose më shumë persona, gjykata disponon në një vendim, duke arsyetuar kushtet dhe kriteret për secilin prej tyre”.

Neni 130

Në nenin 246 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1, pas lidhëzës “dhe”, fjalia e bashkërenduar zëvendësohet me “e njeh menjëherë me letrën e të drejtave, sipas paragrafit 2 të nenit 34/b të këtij Kodi. Policia gjyqësore mban procesverbal për veprimet e kryera.”

Në pikën 1, pas fjalisë së parë, shtohet fjalia e dytë me këtë përmbajtje: “Policia gjyqësore mban procesverbal për veprimet e kryera.”

Pika 6 ndryshon si më poshtë:

“Çdo dy muaj nga zbatimi i vendimit të arrestit, prokurori informon me shkrim gjykatën që ka caktuar masën mbi hetimet e kryera dhe nevojat e sigurimit. Informacioni përmban të dhëna për gjendjen e procedimit, pyetjen e të pandehurit dhe personave të tjerë, përshkrimin e të dhënave të marra dhe shoqërohet me kopje të akteve të fashikullit. Kur prokurori nuk informon në afatin e përcaktuar, gjykata verifikon nevojat e sigurimit me kërkesë të të pandehurit ose kryesisht. Gjkata, pasi dëgjon palët, vendos vazhdimin, zëvendësimin ose revokimin e masës së sigurimit. Zbatohen rregullat e parashikuara në nenet 248 dhe 249 të këtij Kodi.”

Neni 131

Në nenin 247, pas pikës 3 shtohen pikat 3/1 dhe 3/2 me këtë përmbajtje:

“3/1. I ikur konsiderohet personi që megjithëse ka dijani, i shmanget me vullnet zbatimit të masave të sigurimit të parashikuara nga nenet 233, 235, 237 dhe 238 të këtij Kodi, ose dënimit me burgim.

3/2. Pasojat procedurale të ikjes veprojnë vetëm brenda procedimit për të cilin ajo është deklaruar. Gjendja e ikjes ruhet deri sa masa e sigurimit ekzekutohet, revokohet, humbet fuqinë, ose kur shuhet vepra penale apo dënimi për të cilin është vendosur masa.”

Neni 132

Në nenin 248 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1 shtohet fjalia si më poshtë: “Për masat e tjera të sigurimit, shtrënguese ose ndaluese, gjykata procedon me marrjen në pyetje brenda pesë ditëve nga zbatimi i masës. Mbrojtja ka të drejtë të njihet me aktet dhe të marrë kopje të tyre.”.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Nëpërmjet marrjes në pyetje, gjykata verifikon kushtet dhe kriteret e caktimit të masës dhe nevojat e sigurimit të parashikuara nga nenet 228, 229 dhe 230 të këtij Kodi. Kur këto kushte nuk ekzistojnë, gjykata vendos revokimin ose zëvendësimin e masës. Në të kundërt, gjykata vendos vazhdimin e zbatimit të saj. Gjkata depoziton vendimin e arsyetuar brenda 48 orëve.”.

Pika 4 kalon si pikë 5.

Pika 4 ndryshon si vijon: “Gjatë debatit gjyqësor palët kanë të drejtë të paraqesin prova, me përjashtim të provave me dëshmitarë”.

Pas pikës 5 shtohet pika 6 me këtë përmbajtje:

“Prokurori nuk mund të marrë në pyetje personin e arrestuar përpara se gjykata të procedojë sipas paragrafit 1 të këtij neni.”

Neni 133

Në nenin 249 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“1. Kundër vendimit të gjykatës për caktimin e masës së sigurimit sipas nenit 244 të këtij Kodi lejohet ankimi brenda pesë ditëve nga njoftimi i vendimit të gjykatës.”

Pas pikës 1 shtohet pika 1/1 me këtë përmbajtje:

“1/1. Kundër vendimit të gjykatës për vazhdimin, revokimin ose zëvendësimin e masës së sigurimit sipas nenit 248 të këtij Kodi, prokurori, i pandehuri dhe mbrojtësi i tij mund të bëjnë ankim brenda pesë ditëve.”

Në pikën 3, fjala “kërkesa” zëvendësohet me fjalën “ankimi”, hiqet togfjalëshi “e ankimuar” dhe numri “5” zëvendësohet me numrin “3” dhe pas fjalës “ditëve” shtohet togfjalëshi “nga realizimi i njoftimeve”.

Në pikën 5, fjala “Kërkesa” zëvendësohet me fjalën “Ankimi”.

Në pikën 6, pas fjalisë së parë shtohet fjalia e dytë me përmbajtjen e mëposhtme:

“Gjykata depoziton vendimin e arsyetuar brenda 10 ditëve.”

Në pikën 8 pas fjalës “akteve” shtohet togfjalëshi “, brenda kompetencës së saj.”

Në pikën 9, togfjalëshi “ankim në gjykatën më të lartë” zëvendësohet me togfjalëshin “ankim në gjykatën e apelit” për kohëzgjatjen e paraburgimit.”

Në pikën 10, togfjalëshi “Gjykata e Lartë” zëvendësohet me togfjalëshin “gjykata e apelit”

Neni 134

Në pikën 1 të nenit 253 fjala “dy” zëvendësohet me fjalën “katër”.

Neni 135

Në nenin 255 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1 shtohet fjalia e mëposhtme:

“Data, ora dhe emri i oficerit të policisë gjyqësore që ka kyer arrestimin ose ndalimin shënohet në procesverbal.”

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Oficerët dhe agjentët e policisë gjyqësore informojnë menjëherë personin e arrestuar për arsyet e arrestimit ose ndalimit dhe për të drejtat e tij sipas nenit 34/b të këtij Kodi, përveçse kur kjo është absolutisht e pamundur për shkak të rrethanave.”

Në pikën 3 shtohet fjalia e mëposhtme:

“Kur të arrestuarit ose të ndaluarit nuk i është dhënë letra e të drejtave, ajo i jepet menjëherë pas mbërritjes në dhomat e paraburgimit. Nëse i arrestuari ose i ndaluari nuk mund të lexojë, letra e të drejtave i lexohet nga njëri prej të pranishmëve. Ky fakt pasqyrohet në procesverbal kundrejt nënshkrimit.”

Në fund të pikës 4, shtohet togfjalëshi “si dhe zbatohen rregullat e Kodit për të miturit”.

Neni 136

Në nenin 256, pas pikës 1 shtohen pikat 2 dhe 3 me përmbajtjen **si** më poshtë:

“2. Prokurori fillimisht e pyet të arrestuarin ose të ndaluarin nëse e ka marrë letrën e të drejtave dhe sigurohet që ai i ka kuptuar të drejtat e tij. Kur i arrestuari ose i ndaluari nuk e ka marrë letrën e të drejtave, prokurori ia jep atë përpara marrjes së parë në pyetje dhe i sqaron të drejtat e tij.

3. Deklarimet e bëra nga i arrestuari ose i ndaluari përpara se të ketë marrë letrën e të drejtave ose përpara takimit me mbrojtësin e tij, nuk mund të përdoren.”

Neni 137

Në nenin 259 bëhen shtesat e mëposhtme:

Në fund të pikës 2, pas fjalës “grykim” shtohet fjalia “por, me kërkesën e palëve, ato mund t’i nënshtrohen debatit gjyqësor gjatë shqyrtimit të çështjes në themel.”

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Kur del se arrestimi në flagrancë ose ndalimi janë bërë në mënyrë të ligjshme, gjykata merr vendim për vleftësimin e tij. Kur ka kërkesë nga prokurori, gjykata mund të caktojë masë sigurimi. Kundër vendimit të gjykatës lejohet ankim sipas nenit 249 të këtij Kodi.”

Në pikën 4, fjalia e dytë ndryshon si më poshtë: “Kundër vendimit prokurori mund të bëjë ankim sipas nenit 249 të këtij Kodi.”

Neni 138

Titulli i Kreut VI ndryshon si më poshtë:

“Revokimi, zëvendësimi dhe shuarja e masave të sigurimit”.

Neni 139

Në nenin 260 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Titulli ndryshon si më poshtë: “Revokimi, zëvendësimi dhe bashkimi i masave të sigurimit”.

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Kur nevojat e sigurimit rëndohen apo personi shkel detyrimet që lidhen me masën e sigurimit, gjykata, me kërkesë të prokurorit, mund të vendosë zëvendësimin e saj me një masë më të rëndë ose caktimin e një mase sigurimi shtrënguese ose ndaluese shtesë. Për shkeljen e detyrimeve që lidhen me një masë ndaluese, gjykata mund të vendosë caktimin e një mase ndaluese shtesë ose zëvendësimin e saj me një masë shtrënguese.”

Pika 4 ndryshon si më poshtë:

“Kërkesa e prokurorit ose e të pandehurit për revokimin, zëvendësimin ose bashkimin e masave të sigurimit shqyrtohet nga gjykata ku ndodhen aktet, brenda pesë ditëve nga depozitimi i saj. Kur është rasti, gjykata vendos edhe kryesisht revokimin ose zëvendësimin e masës së sigurimit gjatë marrjes në pyetje të personit të arrestuar sipas nenit 248 të këtij Kodi, në rastet e parashikuara nga paragrafi 6 i nenit 246 i tij, gjatë procedimit për sigurimin e provës, gjatë seancës paraprake ose gjatë grykimit.”

Neni 140

Në nenin 261 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Pika 1, shkronja “ç”, ndryshon si më poshtë:

“ç) kur pas mbarimit të afatit të parashikuar nga shkronja d) e paragrafit 1 të nenit 245 të këtij Kodi, nuk është urdhëruar përsëritja, brenda kufijve të parashikuar nga nenet 264 dhe 267.”

Pika 3 kalon si pikë 4.

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Kërkesa për shuarjen e masës së sigurimit paraqitet së bashku me provat në gjykatën ku ndodhen aktet në momentin e paraqitjes së saj. Gjykata vendos brenda 48 orëve, pasi njofton palët. Mosparaqitja e palëve, pa shkaqe të arsyeshme, nuk e pengon gjykatën të vendosë pa praninë e tyre. Për afatin e arsytimit të vendimit dhe ankimit zbatohen rregullat e parashikuara në nenet 248 dhe 249 të këtij Kodi.”

Neni 141

Në shkronjat c) të pikave 1, 2 dhe 3 dhe shkronjën b) të pikës 6 të nenit 263, fjala “minimum” zëvendësohet me fjalën “maksimum”.

Neni 142

Në nenin 277 shfuqizohet pika 3.

Neni 143

Në nenin 278 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në titullin e dispozitës, pas fjalës “gjykatës” shtohet togfjalëshi “së shkallës së parë”.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Kërkesat e palëve gjatë hetimeve paraprake, sipas paragrafit 1 të këtij neni, shqyrtohen nga i njëjti gjyqtar.”

Neni 144

Në nenin 279 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 1 fjala “veprimet” zëvendësohet me fjalën “aktet”.

Pas pikës 2 shtohet pika 3 me përmbajtjen si më poshtë:

“Edhe kur aktet nuk mbrohen më nga sekreti sipas paragrafit 1 të këtij neni, në rastet kur është e nevojshme për vazhdimësinë e hetimeve, prokurori mund të disponojë me vendim të arsyetuar:

- a) detyrimin e ruajtjes së sekretit për akte të veçanta, kur i pandehuri jep pëlqimin ose kur njohja e përmbajtjes së aktit mund të pengojë hetimet ndaj personave të tjerë;
- b) ndalimin e publikimit të përmbajtjes së akteve të veçanta apo të dhënave të posaçme që lidhen me veprime hetimore të caktuara.”

Neni 145

Pas nenit 279 shtohet neni 279/a me këtë përmbajtje:

“Neni 279/a

E drejta e viktimës për informim

1. Për shkaqe të ligjshme, viktimia, përfaqësuesi ligjor ose mbrojtësi i saj kanë të drejtë të kërkojnë informacion për gjendjen e procedimit, si dhe të njihen dhe të marrin kopje të akteve dhe provave që ndodhen në fashikullin e prokurorit.

2. Prokurori mund të refuzojë kërkesën kur:

- a) interesi i ruajtjes së fshehtësisë së hetimit tejkalon interesin e viktimës;
- b) interesi i të pandehurit tejkalon interesin e viktimës;
- c) viktimia nuk është pyetur ende si dëshmitar.

2. Viktimia, përfaqësuesi ligjor ose mbrojtësi i saj kanë të drejtë të kërkojnë informacion në lidhje me vendosjen, vazhdimin, zëvendësimin apo heqjen e masave të sigurimit ndaj të pandehurit, përveçse kur njoftimi për këto fakte mund të rrezikojë jetën ose shëndetin e të pandehurit.”

Neni 146

Në nenin 283 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 3 numri “195” zëvendësohet me numrin “194”.

Në pikën 3 pas fjalisë së parë, shtohet fjalia me përmbajtjen që më poshtë:

“Të dhënat e përmbajtjes së kallëzimit anonim mund të verifikohen nga prokurori ose policia gjyqësore për të siguruar elementë të provës, që konfirmojnë vërtetësinë e tyre.”

Neni 147

Në nenin 284 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 1 pas fjalës “nenet” shtohet numri “84”, pas numrit “130” shtohen numrat “148” dhe “149”, pas numrit “243” shtohet “254” dhe pas numrit “275” shtohet togfjalëshi “290 paragrafi i parë”.

Në pikën 1 hiqen numrat “239”, “240” dhe “241”.

Neni 148

Në nenin 287 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Pika 2 kalon si pikë 3.

Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“Kur gjatë hetimeve paraprake ndryshon cilësimi juridik ose ndonjë rrethanë e kryerjes së veprës penale, prokurori urdhëron pasqyrimin e tyre në shënimet e bëra sipas paragrafit 1 të këtij neni.”

Neni 149

Neni 288 ndryshon si më poshtë:

“1. Kur ndaj një deputeti duhet të caktohet masa e sigurimit të arrestit në burg ose në shtëpi, heqja e lirisë në çfarëdo lloj forme, kontrolli personal ose i banesës, prokurori kërkon autorizim nga Kuvendi.

2. Kërkesa për autorizim paraqitet kur plotësohen kushtet ligjore të parashikuara në këtë Kod për kryerjen e veprimeve të parashikuara në pikën 1 të këtij neni. Ajo shoqërohet me një relacion të arsyetuar, të shoqëruar me provat që mbështesin kërkesën e tij.

3. Kur deputeti është arrestuar në flagrancë, Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme njofton menjëherë Kuvendin. Kur Kuvendi vendos heqjen e masës së arrestit në flagrancë, deputeti lirohet menjëherë.”

Neni 150

Neni 289 ndryshon si më poshtë:

“Neni 289

Lejimi për të kryer veprime

1. Mosdhënia e autorizimit sipas nenit 288 të këtij Kodi, nuk e pengon prokurorin që të kërkojë një masë tjetër sigurimi, sipas nenit 244 dhe as të procedojë ndaj tij ose personave të tjerë ndaj të cilëve zhvillohen hetime për të njëjtin fakt.

2. Kur nevojat e sigurimit rëndohen apo kur nga hetimet rezultojnë fakte ose rrethana të reja, prokurori mund t'i kërkojë Kuvendit autorizim, sipas paragrafit 1 të nenit 288 të këtij Kodi.

3. Heqja e masës së arrestit në flagrancë, sipas paragrafit 3 të nenit 288 të këtij Kodi, nuk e pengon prokurorin t'i kërkojë Kuvendit autorizim, sipas paragrafit 1 të nenit 288.”

Neni 151

Në nenin 290 bëhen këto ndryshime:

Në pikën 1 hiqet togfjalëshi:

“dhe, në qoftë se ka filluar, duhet të pushojë në çdo gjendje të procedimit,”.

Në shkronjën c) të pikës 1 përemri “ai” zëvendësohet me “ajo”.

Neni 152

Në nenin 291 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në fund të pikës 1, shtohet togfjalëshi “brenda 15 ditëve nga regjistrimi i kallëzimit”.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Vendimi u njoftohet menjëherë atyre që kanë bërë kallëzim ose ankim, viktimës ose trashëgimtarëve të saj, të cilët kanë të drejtën e ankimit në gjykatë brenda 10 ditëve nga njoftimi i vendimit.”

Pas pikës 2 shtohen pikat 3, 4 dhe 5 me përmbajtjen e mëposhtme:

“3. Ankimi shqyrtohet nga gjyqtari që gjykon kërkesat e palëve gjatë hetimeve paraprake, i cili jep vendim brenda 30 ditëve nga paraqitja e ankimit. Ankimi shqyrtohet në seancë gjyqësore, por kur palët nuk paraqiten pa shkaqe të arsyeshme, gjykata vendos mbi aktet e paraqitura.

4. Kur e gjen të bazuar ankimin, gjykata urdhëron prokurorin të regjistrojë procedimin dhe të kryejë hetimet e nevojshme, duke përcaktuar edhe drejtimin e tyre.

5. Kundër vendimit palët mund të bëjnë ankim në gjykatën e apelit brenda 10 ditëve. Gjykata e Apelit vendos brenda 30 ditëve nga marrja e akteve.”

Neni 153

Neni 292 ndryshon si më poshtë:

Neni 292

“Rifillimi i hetimeve

1. Vendimi i mosfillimit të procedimit ose i pushimit, të dhënë për shkak të mungesës së ankimit, nuk pengojnë kryerjen e hetimeve për të njëjtin fakt dhe ndaj të njëjtit person, në qoftë se më pas bëhet ankim.”

Neni 154

Në nenin 293 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 1 fjalia e parë ndryshon si më poshtë:

“Me marrjen e njoftimit për një vepër penale, policia gjyqësore, pa vonesë, por jo më vonë se 72 orë, i referon prokurorit, me shkrim, elementet thelbësore të faktit dhe elementet e tjera që janë mbledhur deri atëherë, duke treguar burimet e provës dhe veprimet e kryera, si dhe vë në dispozicion të prokurorit, për vlerësim, të gjitha aktet dhe provat e marra.”

Në pikën 2 pas fjalës “gojë” shtohet fjalia që më poshtë: “, i cili nuk përjashton detyrimin për të referuar me shkrim.”

Në pikën 3 pas fjalës “gjyqësore” shtohet shenja e pikësimit “, dhe fjala “gjithashtu,”.

Neni 155

Në nenin 294 bëhen këto ndryshime:

Pika 2 ndryshon me këtë përmbajtje:

“Pas ndërhyrjes së prokurorit, policia gjyqësore kryen çdo veprim të urdhëruar ose të deleguar posaçërisht nga prokurori, si dhe kryen me iniciativë çdo veprim hetimor të nevojshëm dhe siguron burime të reja të provës.”

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Kur kryen veprime që kërkojnë njohuri të posaçme teknike, me iniciativën e saj ose të deleguara nga prokurori, policia gjyqësore mund të caktojë ekspertë, të cilët nuk mund të refuzojnë detyrën e ngarkuar, pa shkaqe të ligjshme.”

Neni 156

Në nenin 294/a bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“Oficeri i policisë gjyqësore ose një person i autorizuar, mund të ngarkohet për të kryer blerje ose shitje të simuluar të sendeve që janë të ndaluara për t’u prodhuar, zotëruar, mbajtur apo tregtuar, apo sende që rrjedhin nga një krim, ose simulimin e një akti korruptiv ose të kryejnë veprime të tjera simuluese, për të zbuluar dhe mbledhur prova për personat e dyshuar për kryerjen e një krimi, duke fshehur bashkëpunimin me policinë ose detyrën e tyre si punonjës policie”.

Në pikën 2, pas fjalës “autorizimin” shtohet togfjalëshi “dhe nën mbikqyrjen”.

Neni 157

Në nenin 294/b bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Titulli i dispozitës ndryshon si më poshtë:
“Infiltrimi në përbërje të grupit kriminal”.

Në pikën 1, pas fjalës “oficeri” shtohet fjala “ose agjenti” dhe pas fjalës “autorizimin” shtohet togfjalëshi “dhe nën mbikqyrjen”.

Në pikën 2, pas fjalës “policisë” shtohet fjala “gjyqësore”.

Në pikën 3, fjala “mund” zëvendësohet me fjalën “lejohet”.

Në pikën 4, pas fjalës “policisë” shtohet fjala “gjyqësore”.

Në fund të pikës 4, shtohet fjalia me këtë përmbajtje:

“Nëse marrja e dëshmisë nga personat e infiltruar është thelbësore për zgjidhjen e çështjes, dëshmia merret duke respektuar rregullat mbi ruajtjen e fshehtësisë së identitetit të informatorit. Kur këta të fundit nuk janë thirrur si dëshimtarë, informacionet e dhëna prej tyre nuk mund të përdoren.”

Neni 158

Pas nenit 294/b shtohet neni 294/c me këtë përmbajtje:

“Neni 294/c

Dorëzimi i kontrolluar

1. Dorëzimi i kontrolluar autorizohet nga prokurori që drejton hetimet paraprake, me kërkesë të autoriteteve të huaja.
2. Dorëzimi i kontrolluar mund të autorizohet në rastet e mëposhtme:
 - a) kur personat që dyshohet se janë përfshirë në transportin e paligjshëm të lëndëve narkotike, armëve, sendeve të vjedhura, materialeve eksplozive ose bërthamore, materialeve radioaktive, shumave të parave dhe të ardhurave të tjera produkte të veprës penale ose të sendeve të përdorura si mjet për kryerjen e veprave penale, nuk mund të identifikohen ose arrestohen në mënyra të tjera, si dhe kur identifikimi apo arrestimi i tyre do të dëmtonte hetimet ose do të rrezikonte sigurinë e personave apo dëmtimin ose humbjen e sendeve që transportohen;
 - b) kur zbulimi i veprave penale dhe marrja e provave është i pamundur ose i vështirë për t’u kryer në mënyra të tjera.
3. Dorëzimi i kontrolluar kryhet sipas kushteve të përcaktuara nga prokurori, i cili urdhëron kryerjen e tij me akt të arsyetuar, pasi sigurohet se autoritetet e huaja:
 - a) kanë dhënë pëlqimin që sendet e paligjshme apo të dyshimta të hyjnë, të kalojnë tranzit ose dalin nga territori i tyre;
 - b) garantojnë mbikëqyrjen e vazhdueshme të hyrjes, kalimit tranzit ose daljes të sendeve nga territori i tyre.
4. Urdhri i prokurorit që autorizon dorëzimin e kontrolluar duhet të përmbajë:
 - a) emrin e të dyshuarit ose të pandehurit, nëse është i ditur;

b) provat që vërtetojnë natyrën e paligjshme të sendeve që duhet të hyjnë, kalojnë ose dalin nga territori i shtetit dhe mënyrat në të cilat do të kryhet kontrolli ose mbikëqyrja e tyre.
5. Kur është rasti, urdhërit të prokurorit i bashkëlidhet akti që autorizon zëvendësimin e plotë ose të pjesshëm të sendeve të paligjshme dhe vendin ku vendosen kampionet e marra.
6. Dorëzimi i kontrolluar ekzekutohet nga policia gjyqësore, nën mbikëqyrjen dhe kontrollin e prokurorit.”

Neni 159

Në nenin 295 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në titullin e dispozitës fjala “hetimet” ndryshon në “hetime” dhe pas kësaj fjale shtohet togfjalëshi “dhe i personave të tjerë”.

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“Policia gjyqësore identifikon personin ndaj të cilit zhvillohen hetime dhe personat që mund të referojnë të dhëna të dobishme për rindërtimin e faktit.”

Pika 1 kalon si pikë 2.

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Kur identifikimi përfshin marrjen e kampionëve biologjikë, policia gjyqësore procedon sipas nenit 201/a të këtij Kodi.”

Pika 2 kalon si pikë 4.

Pika 3 kalon si pikë 5 dhe pas fjalës “lirimin” shtohet togfjalëshi “ose për çdo veprim të kryer sipas këtij neni”.

Neni 160

Në nenin 296 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në pikën 1, pas fjalës “tij” shtohet shenja e pikësimit “, dhe togfjalëshi “me përjashtim të rasteve të personit të arrestuar në flagrancë ose të ndaluar, të cilët merren në pyetje sipas rregullave të nenit 256” dhe pas fjalisë së dytë shtohet fjalia e tretë me përmbajtjen që më poshtë:

“Në çdo rast përpara se të procedohet me marrjen në pyetje atij i jepet letra e të drejtave. Zbatohen rregullat e neneve 34/a dhe 38 të këtij Kodi.”

Në pikën 2, togfjalëshi “në veprat penale të dukshme” zëvendësohet me togfjalëshin “menjëherë pas konstatimit të faktit” dhe pas fjalisë së parë shtohet fjalia e dytë me përmbajtjen si më poshtë:

“Të dhënat e marra nuk dokumentohen dhe ndalohet përdorimi i tyre si provë.”

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Kur personi ndaj të cilit zhvillohen hetime paraqitet vetë dhe kërkon të japë deklarime, policia gjyqësore procedon me marrjen tyre. Nuk lejohet përdorimi i tyre në gjykim, me përjashtim të rastit kur kundërshtohet përmbajtja e deklaramit të bërë para gjykatës.”

Neni 161

Në nenin 297 shtohet pika 3 me këtë përmbajtje:

“Nëse të dhënat duhet të merren nga një i mitur, duhet të sigurohet prania e prindit ose kujdestarit, ose e një personi të rritur, të zgjedhur nga i mituri, si dhe prania e psikologut.”

Neni 162

Në nenin 298 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Në rastet e flagrancës apo ndjekjes së personit në ikje ose kur duhet të kryhet një ndalim ose të ekzekutohet një vendim arresti ose një vendim dënimi me burgim, policia gjyqësore merr të gjitha masat teknike me qëllim sigurimin dhe ruajtjen e të dhënave origjinale kompjuterike dhe mbrojtjen e tyre nga humbja, dëmtimi dhe tjetërsimi, si dhe kryen kontrollimet e mëtejshme të të dhënave kompjuterike, kur ka shkaqe të arsyeshme se ato përmbajnë informacion, programe apo gjurmë të veprës penale.”

Pika 3 kalon si pikë 4 dhe togfjalëshi “pa vonesë” zëvendësohet me fjalën “menjëherë”, ndërsa togfjalëshi vleftëson kontrollimin” zëvendësohet me togfjalëshin “procedon sipas nenit 301 të këtij Kodi”.

Neni 163

Në pikën 2 të nenit 301 fjalia e dytë ndryshon si më poshtë:

“Kopja e vendimit i njoftohet menjëherë, por jo më vonë se 72 orë, të pandehurit, mbrojtësit dhe personit të cilit i janë sekuestruar sendet.”

Neni 164

Në pikën 1 të nenit 304 pas fjalisë së parë shtohet fjalia e dytë me këtë përmbajtje:

“Ai kryen hetime edhe për verifikimin e fakteve ose rrethanave në favor të personit ndaj të cilit zhvillohen hetime.”

Neni 165

Në nenin 305 shfuqizohet.

Neni 166

Në nenin 307 bëhen këto ndryshime:

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Zbatohen parashikimet e neneve 34/a dhe 38 të këtij Kodi.”

Pika 3 kalon si pikë 4.

Neni 167

Në nenin 308 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në pikën 1 pas germës ç) shtohet germa d) me këtë përmbajtje:

“ letrën e të drejtave në formë të shkruar, sipas nenit 34/a të këtij Kodi.”

Në pikën 4 togfjalëshi “që për arsye të mundshme, prokurori mendon të shkurtojë afatin” zëvendësohet me togfjalëshin “të ngutshme”.

Neni 168

Në nenin 309 bëhen këto shtesa:

Në pikën 1 pas fjalës “kryesisht” shtohet shenja e pikësimit “,” dhe togfjalëshi “sipas rasteve të parashikuara nga ky Kod.”

Në pikën 2 pas fjalës “dëmtojë” shtohet fjala “hetimet”.

Neni 169

Në nenin 312, pas pikës 3 shtohet pika 4 me këtë përmbajtje:

“Thirrja bëhet të paktën tre ditë përpara ditës së paraqitjes me përjashtim të rasteve të ngutshme.”

Neni 170

Në nenin 314 bëhen këto ndryshime:

Në fjalinë e parë të pikës 1 togfjalëshi “të cilit i jep detyra” zëvendësohet me togfjalëshin “sipas parashikimeve të nenit 179 të këtij Kodi.”

Në fjalinë e dytë të pikës 1 togfjalëshi “të arsyeshme” zëvendësohet me togfjalëshin “të ligjshme”.

Neni 171

Në pikën 1 të nenit 317 pas fjalës “hetimeve” shtohet togfjalëshi “ose në fillim të seancës paraprake”.

Neni 172

Në nenin 319 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në pikën 2, pas togfjalëshit “të tjera” shtohet togfjalëshi “që duhet të përbëjnë objekt prove“ dhe pas togfjalëshit “të interesuar” shtohet shenja e pikësimit “,” dhe togfjalëshi “sipas shkronjës b) të paragrafit 1 të nenit 317 të këtij Kodi.”

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Prokurori mund të kërkojë nga gjykata shtyrjen e afatit për sigurimin e provës së kërkuar nga i pandehuri, kur marrja e saj do të dëmtonte hetimet. Gjykata vendos mbi kërkesën pasi dëgjon të pandehurin dhe mbrojtësin e tij. Shtyrja e afatit nuk pranohet kur nga kjo mund të rrezikohet marrja e provës.”

Neni 173

Në nenin 320 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në pikën 1 shtohet fjalia që më poshtë:

“Kundër këtij vendimi nuk lejohet ankim.”

Në pikën 2 shkronja a) ndryshon si më poshtë:

“a) objektin e provës dhe personat e interesuar për marrjen e saj, sipas parashikimeve të nenit 319 të këtij Kodi;”

Në pikën 2 shkronja b) shfuqizohet.

Pas pikës 2 shtohet pika 2/1 me përmbajtjen që më poshtë:

“ Gjkata njofton prokurorin, të pandehurin, viktimën dhe mbrojtësit të paktën dy ditë para datës së seancës dhe i njuh ata me të drejtën për të shqyrtuar dhe marrë kopje të deklarimeve që do të sigurohen.”

Në pikën 4 fjala “mund” zëvendësohet me fjalën “duhet”.

Neni 174

Në nenin 321 bëhen këto ndryshime:

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“ Provat merren sipas rregullave të caktuara për shqyrtimin gjyqësor, nga e njëjta gjykatë që do të gjykojë çështjen. Përveç rasteve të parashikuara nga neni 321/1, ndalohet marrja e provave mbi faktet që kanë të bëjnë me persona që nuk përfaqësohen nga mbrojtësit në seancë.”

Në pikën 4 fjala “shikojnë” zëvendësohet me fjalën “shqyrtojnë”.

Neni 175

Pas nenit 321 shtohet neni 321/1 me këtë përmbajtje:

“ Neni 321/1 Shtrirja e sigurimit të provës

1. Kur prokurori ose mbrojtësi i të pandehurit kërkon që marrja e provës të shtrihet mbi fakte që kanë të bëjnë me persona që nuk përfaqësohen nga mbrojtësit në seancë, kur janë kushtet, gjykata kryen njoftimet dhe e shtyn seancën për aq kohë sa është e nevojshme, por jo më shumë se tri ditë. Kërkesa nuk pranohet nëse shtyrja e seancës do të dëmtonte marrjen e provës.”

Neni 176

Në pikën 2 të nenit 322 pas fjalës “pasoja” shtohet togfjalëshi “në gjykimin civil ose administrativ”.

Neni 177

Në nenin 323 bëhen këto ndryshime:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“ Brenda përfundimit të afatit ligjor të hetimeve, prokurori vendos sipas paragrafit 6 të nenit 327 të këtij Kodi.”

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“2. Afati i përfundimit të hetimeve është tre muaj nga data në të cilën emri i personit që i atribuohet vepra penale është shënuar në regjistrin e njoftimit të veprave penale, dhe gjashtë muaj për veprat penale të parashikuara nga shkronjat a) dhe b) të nenit 75/a të këtij Kodi.”

Neni 178

Në nenin 324 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në pikën 1 shtohet fjalia që më poshtë:

“Në rastin e Prokurorisë së Posaçme ky afat është deri në gjashtë muaj.”

Në pikën 2 fjalia e dytë ndryshon si më poshtë:

“Tej afatit 2 vjeçar, për raste të akuzave për krim të organizuar dhe për krime që gjykohen me trup gjykues, afat i hetimit mund të zgjatet vetëm me miratim të Prokurorit të Përgjithshëm ose drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme deri në 1 vit, për çdo zgjatje jo më shumë se tre muaj, pa cënuar afatet e kohëzgjatjes së paraburgimit.”

Pika 4 ndryshon si më poshtë:

“Provat e marra pas mbarimit të afatit nuk mund të përdoren.”

Neni 179

Në nenin 325 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 2 fjala “Ankesa” zëvendësohet me fjalën “Ankimi”.

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“3. Kur ankimi pranohet dhe hetimet nuk duhet të vazhdojnë, gjykata urdhëron prokurorin që t’i përfundojë ato brenda një afati jo më të gjatë se 15 ditë.”

Pas pikës 3 shtohet pika 3/1 me këtë përmbajtje:

“3/1. Kur ankimi pranohet por hetimet duhet të vazhdojnë, gjykata urdhëron prokurorin t’i përfundojë ato brenda një afati të caktuar prej saj. Provat e marra brenda këtij afati janë të përdorshme.”

Neni 180

Në nenin 326 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“3. Vendimi i arsyetuar i njoftohet viktimës ose personit që ka bërë kallëzimin, të cilët mund të bëjnë ankim brenda 10 ditëve nga marrja e dëgjimit para gjyqtarit të seancës paraprake. Ankimi shqyrtohet në dhomë këshillimi brenda 30 ditëve. Kundër vendimit nuk lejohet ankim.”

Pas pikës 3 shtohen pikat 4 dhe 5 me përmbajtjen si më poshtë:

“4. Kur ankimi pranohet, gjykata vendos rifillimin e hetimeve.

5. Përveç rastit të parashikuar në paragrafin 4 të këtij neni, hetimi i pezulluar rifillon me vendim të prokurorit.”

Neni 181

Në nenin 327 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Brenda afatit të parashikuar nga neni 324 i këtij Kodi, prokurori njofton mbi përfundimin e hetimeve paraprake të pandehurisë, mbrojtësit e tij, si dhe viktimën ose trashëgimtarët e saj kur identiteti dhe vendbanimi i tyre rezultojnë nga aktet e procedimit.”

Pas pikës 2 shtohen pikat 3, 4, 5 dhe 6 me përmbajtjen e mëposhtme:

“3. Njoftimi përmban përshkrimin e përmbledhur të faktit penal për të cilin procedohet, kohën dhe vendin e kryerjes, cilësimin juridik, lajmërimin për depozitimin e akteve në sekretari dhe të drejtën për t'u njohur me aktet dhe për të marrë kopje.

4. I pandehuri njoftohet gjithashtu, se ka të drejtë që brenda dhjetë ditëve të paraqesë memorie e dokumente, t'i kërkojë prokurorit kryerjen e hetimeve shtesë, të bëjë deklaratime apo të kërkojë që të merret në pyetje. Kur i pandehuri kërkon të pyetet, prokurori është i detyruar të procedojë me pyetjen e tij.

5. Kur prokurori pranon kërkesën e të pandehurit për të kryer hetime shtesë, ato duhet të përfundojnë brenda tridhjetë ditëve nga paraqitja e kërkesës. Ky afat mund të zgjatet vetëm njëherë dhe jo më shumë se dy muaj dhe në çdo rast pa kaluar afatin tërësor të hetimit. Kur nuk e pranon kërkesën e të pandehurit, prokurori merr vendim të arsyetuar sipas paragrafit 2 të nenit 110 të këtij Kodi.

6. Në përfundim të hetimeve paraprake, prokurori procedon si më poshtë:

a) vendos pushimin e akuzës apo çështjes, në rastet e parashikuara nga paragrafi 1 i nenit 328, ose i kërkon gjykatës pushimin e akuzës apo çështjes, në rastet e parashikuara nga neni 329/a i Kodit;

b) i kërkon gjykatës dërgimin e çështjes në gjyq, kur nuk procedon sipas neneve 400, 406/a dhe 406/dh të Kodit.”

Neni 182

Në nenin 328 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Titulli i dispozitës ndryshon si më poshtë:

“Pushimi i akuzës ose çështjes”.

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“1. Në përfundim të hetimeve paraprake, kur procedohet për kundërvajtje penale, prokurori vendos pushimin e akuzës ose çështjes kur:

Pas pikës 1 shtohet pika 2, me këtë përmbajtje:

”2. Prokurori, brenda 5 ditëve nga marrja e vendimit të pushimit, njofton të pandehurin, mbrojtësin e tij, viktimën ose trashëgimtarët e saj kur identiteti dhe vendbanimi i tyre rezultojnë nga aktet e procedimit, si dhe personin që ka bërë kallëzim ose ankim, duke u bërë të ditur të drejtën për t’u njohur me aktet, për të marrë kopje të tyre dhe për të paraqitur ankim në gjykatë.”

Neni 183

Neni 329 ndryshon si më poshtë:

“Neni 329

Ankimi kundër vendimit të pushimit të akuzës ose çështjes

1. Kundër vendimit të pushimit të akuzës ose çështjes mund të bëhet ankim brenda 10 ditëve nga marrja dijani para gjyqtarit të seancës paraprake. Në rastet kur prokurori ka paraqitur kërkesë për dërgimin e çështjes në gjyq, por për njërin ose disa nga akuzat ka vendosur pushimin, ankimi ndaj vendimit të pushimit shqyrtohet bashkërisht me kërkesën për dërgimin e çështjes në gjyq.

2. Në sekretarinë e gjykatës depozitohen kopje të akteve dhe provave që përmban fashikulli i hetimeve paraprake, duke përfshirë edhe vendimet e marra nga gjyqtari i hetimeve paraprake, si dhe provat materiale, përveç rastit kur ato ruhen në vend tjetër.

3. Ankimi shqyrtohet në dhomë këshillimi, brenda pesëmbëdhjetë ditëve nga marrja e akteve. Gjykata vendos sipas rastit:

a) lënien në fuqi të vendimit të pushimit, kur çmon se janë kushtet e parashikuara nga paragrafi 1 i nenit 328 të këtij Kodi;

b) kthimin e akteve prokurorit dhe vazhdimin e hetimeve, kur çmon se ato janë të paplota, duke përcaktuar drejtimit e thellimit të tyre dhe, kur është rasti, edhe veprimet që duhet të kryhen, si dhe cakton afatin brenda të cilit hetimet duhet të përfundojnë;

c) kthimin e akteve prokurorit, duke e urdhëruar që të formulojë akuzë dhe të paraqesë kërkesë për gjykimin e çështjes, kur çmon se hetimet janë të plota dhe rezulton se ka prova të mjaftueshme për të mbështetur akuzën në gjyq.

4. Gjykata nuk mund të urdhërojë prokurorin që të formulojë akuzë për persona të tjerë, emri i të cilëve nuk është regjistruar sipas nenit 287 të këtij Kodi. Kur nga aktet rezultojnë të dhëna për vepra penale të tjera, që ndiqen kryesisht ose në ngarkim të personave të tjerë, gjykata

mund të kërkojë që të kryhen hetime, edhe në rastet kur vendos sipas pikës c) të paragrafit 3 të këtij neni.

5. Në rastet e parashikuara nga paragrafi 3, shkronjat b) dhe c) dhe paragrafi 4 i këtij neni, vendimi i njoftohet edhe drejtuesit të prokurorisë.

6. Kundër vendimit të gjyqtarit të seancës paraprake sipas shkronjës a) të paragrafit 3 të këtij neni, mund të bëjnë ankim në gjykatën e apelit i pandehuri dhe viktimja, ndërsa sipas shkronjave b) dhe c) të paragrafit 3 të këtij neni, mund të bëjë ankim prokurori.

7. Gjykata e apelit shqyrton ankimin në dhomë këshillimi brenda 15 ditëve nga data e marrjes së akteve.

8. Kur pranon ankimin e të pandehurit, gjykata e apelit vendos ndryshimin e vendimit të pushimit me formulimin më të favorshëm për të. Kur pranon ankimin e viktimës, gjykata urdhëron vazhdimin e hetimeve ose dërgimin e çështjes në gjyq. Kur pranon ankimin e prokurorit, gjykata vendos lënien në fuqi të vendimit të pushimit.”

Neni 184

Pas nenit 329 shtohen nenet 329/a, 329/b, 329/c dhe 329/ç me këtë përmbajtje:

“Neni 329/a

Kërkesa për pushimin e akuzës ose çështjes

1. Në përfundim të hetimeve paraprake, kur procedohet për krime dhe kur është njëri nga rastet e parashikuara nga paragrafi 1 i nenit 328 të këtij Kodi, prokurori i kërkon gjyqtarit të seancës paraprake pushimin e akuzës ose çështjes.

2. Në rastet kur prokurori ka paraqitur kërkesë për dërgimin e çështjes në gjyq, kërkesa për pushimin e akuzës ose çështjes shqyrtohet bashkërisht me kërkesën për dërgimin e çështjes në gjyq.

3. Kërkesës së prokurorit i bashkëlidhen aktet dhe provat që përmban fashikulli i hetimeve, duke përfshirë edhe aktet e kryera para gjyqtarit të hetimeve paraprake, si dhe provat materiale, përveç rastit kur ato ruhen në vend tjetër.

4. Kërkesa i njoftohet të pandehurit, mbrojtësit të tij, viktimës ose trashëgimtarëve të saj kur identiteti dhe vendbanimi i tyre rezultojnë nga aktet e procedimit, si dhe personit që ka bërë kallëzim ose ankim. Ata kanë të drejtë të njihen me aktet dhe provat, si dhe të marrin kopje të tyre.

Neni 329/b

Shqyrtimi i kërkesës

1. Brenda pesë ditëve nga depozitimi i kërkesës, gjykata njofton të pandehurin, mbrojtësin e tij, viktimën ose trashëgimtarët e saj kur identiteti dhe vendbanimi i tyre rezultojnë nga aktet e procedimit, si dhe personin që ka bërë kallëzim ose ankim, për datën dhe orën e gjykimit.

2. Kërkesa shqyrtohet nga gjyqtari i seancës paraprake në seancë me dyer të mbyllura, në prani të palëve. Kur pala nuk paraqitet, ndonëse është njoftuar rregullisht, ose refuzon të paraqitet, pa parashtruar shkaqe të arsyeshme, gjykimi zhvillohet pa praninë e saj.

3. Kur janë kushtet e parashikuara nga paragrafi 1 i nenit 328, gjykata vendos pushimin e akuzës ose çështjes. Në rast të kundërt, gjykata vendos sipas parashikimeve të shkronjës b) ose c) të paragrafit 3 të nenit të nenit 329 të këtij Kodi.

4. Kur gjykata vendos sipas shkronjës b) të paragrafit 3 të nenit 329 të këtij Kodi, i cakton prokurorit një afat për kryerjen e hetimeve.

5. Kur është rasti, zbatohen rregullat e parashikuara nga paragrafi 4 i nenit 329 të këtij Kodit.

6. Kundër vendimit të gjyqtarit të seancës paraprake mund të bëhet ankim në gjykatën e apelit. Zbatohen për aq sa janë të pajtueshme rregullat e përcaktuara në nenin 329 të këtij Kodi.

Neni 329/c Revokimi i vendimit të pushimit

1. Kur pas vendimit të pushimit të akuzës ose çështjes dalin ose zbulohen të dhëna apo prova të reja, të cilat tregojnë se vendimi nuk është i bazuar, ai mund të revokohet nga gjyqtari i seancës paraprake me kërkesë të prokurorit, të viktimës ose trashëgimtarëve të saj. Kërkesa, së bashku me aktet dhe provat e reja, depozitohet në sekretarinë e gjykatës.

2. Kërkesa shoqërohet me provat e reja me pasojë mospranimi.

3. Kërkesa shqyrtohet në dhomë këshillimi. Kur vendos pranimin e kërkesës, gjykata revokon vendimin e pushimit dhe i kthen aktet prokurorit, i cili rifillon hetimet.

4. Në përfundim të hetimeve, kur nuk procedon sipas neneve 328, 329/a, 406/a ose 406/dh të këtij Kodi, prokurori paraqet në gjykatë kërkesë për dërgimin e çështjes në gjyq.

Neni 329/ ç Ankimi ndaj vendimit

1. Kundër vendimit të mospranimit ose të rrëzimit të kërkesës për revokimin e vendimit të pushimit, prokurori, viktima ose trashëgimtarët e saj, kanë të drejtën e ankimit në gjykatën e apelit, e cila shqyrton ankimin në dhomë këshillimi.”

Neni 185

Neni 331 ndryshon si më poshtë:

“Neni 331 Kërkesa për dërgimin e çështjes në gjyq

1. Kur nuk procedon sipas neneve 328, 329/a, 400, 406/a ose 406/dh të Kodit, prokurori kërkon dërgimin e çështjes në gjyq.

2. Kërkesa për dërgimin e çështjes në gjyq është e pavlefshme kur nuk respektohen përcaktimet e paragrafëve 2, 3 dhe 4 të nenit 327 të këtij Kodi.

3. Kërkesa për dërgimin e çështjes në gjyq përmban:

a) gjeneralitetet e të pandehurit dhe të viktimës, kur është e mundur, si dhe çdo element tjetër që shërben për identifikimin e tyre.

b) parashtrimin e faktit penal dhe cilësimin juridik të veprës penale;

c) burimet e provës dhe faktet që ato u referohen;

ç) kërkimin që gjyqtari i seancës paraprake të vendosë dërgimin e çështjes në gjyq;

d) datën dhe nënshkrimin e prokurorit.

4. Kërkesës së prokurorit i bashkëlidhen aktet dhe provat që përmban fashikulli i hetimeve, duke përfshirë edhe aktet e kryera para gjyqtarit të hetimeve paraprake, si dhe provat materiale, përveç rastit kur ato ruhen në vend tjetër.”

Neni 186

Pas nenit 331 shtohet Kreu IX me titullin “SEANCA PARAPRAKE”.

Neni 187

Neni 332 ndryshon si më poshtë:

“Neni 332 Caktimi i seancës paraprake

1. Brenda pesë ditëve nga depozitimi i kërkesës për dërgimin e çështjes në gjyq, gjyqtari i seancës paraprake cakton datën e zhvillimit të saj. Në rastet kur i pandehuri nuk ka zgjedhur mbrojtës, zbatohen rregullat e nenit 49 të këtij Kodi.
2. Nga data e depozitimit të kërkesës për dërgimin e çështjes në gjyq, deri në datën e seancës nuk duhet të kalojë një afat më i gjatë se 10 ditë.
3. Gjykata vendos mbi kërkesën për dërgimin e çështjes në gjyq brenda 30 ditëve nga data e depozitimit të saj.”

Neni 188

Pas nenit 332 shtohen nenet 332/a, 332/b, 332/c, 332/ç, 332/d, 332/dh, 332/e, 332/ë, 332/f, 332/g dhe 332/gj me përmbajtjen e mëposhtme:

Neni 332/a Veprimet përgatitore

1. Gjyqtari i seancës paraprake njofton të pandehurin dhe viktimën ose trashëgimtarët e saj, kur identiteti dhe vendbanimi i tyre rezultojnë nga aktet e procedimit, duke treguar ditën, orën dhe vendin ku do të zhvillohet seanca, me paralajmërimin për të pandehurin se nëse nuk paraqitet, seanca do të zhvillohet në mungesë të tij.
2. Data e seancës i njoftohet gjithashtu prokurorit dhe mbrojtësit të të pandehurit, duke i bërë të ditur këtij të fundit të drejtën për t’u njohur me aktet e depozituara, si dhe për të paraqitur memorie ose dokumente. Prokurori ftohet të depozitojë të gjitha aktet e kryera pas paraqitjes së kërkesës për dërgimin e çështjes në gjyq.
3. Njoftimet sipas paragrafëve 1 dhe 2 duhet të bëhen të paktën dhjetë ditë para datës së seancës.

Neni 332/b Verifikimi i paraqitjes së palëve

1. Seanca zhvillohet me dyer të mbyllura, me pjesëmarrjen e domosdoshme të prokurorit dhe mbrojtësit të të pandehurit.
2. Gjykata verifikon paraqitjen e palëve, duke urdhëruar përsëritjen e njoftimeve në rast se ato nuk kanë marrë njoftim ose kur njoftimi është i dyshimtë apo është deklaruar i pavlefshëm.
3. Kur mbrojtësi i të pandehurit nuk është i pranishëm, gjykata vendos sipas paragrafit 5 të nenit 49 të këtij Kodi.
4. Kur i pandehuri, në gjendje të lirë apo i paraburgosur, nuk është paraqitur pa shkaqe të arsyeshme, ndonëse është njoftuar rregullisht, ose refuzon të paraqitet, gjykata deklaron me

vendim mungesën e tij. Në këto raste i pandehuri quhet i pranishëm, me kusht që të përfaqësohet nga mbrojtësi. Quhet i pranishëm edhe i pandehuri që, pasi është paraqitur, largohet nga seanca ose i pandehuri i pranishëm në një seancë, por që nuk paraqitet në seancat vijuese.

5. Vendimi për deklarimin e mungesës revokohet, edhe kryesisht, kur i pandehuri paraqitet.

6. Kur i pandehuri nuk paraqitet në seancë dhe del se mungesa është shkaktuar për shkak të ndonjë pengese të ligjshme, gjykata, edhe kryesisht, shtyn seancën dhe urdhëron përsëritjen e njoftimeve.

7. Zbatohen rregullat e parashikuara në nenin 265 të këtij Kodi.

Neni 332/c **Zhvillimi i seancës**

1. Pasi kryen verifikimin e paraqitjes së palëve, gjykata e deklaron të hapur shqyrtimin gjyqësor.

2. Prokurori paraqet në mënyrë të përmbledhur rezultatet e hetimeve paraprake dhe provat ku mbështetet kërkesa për dërgimin e çështjes në gjyq.

3. I pandehuri mund të parashtrojë kërkesa për pavlefshmërinë e akteve të hetimeve paraprake, papërdorshmërinë e provave, nevojën për marrjen e provave të tjera, kërkesë për gjykimin e shkurtuar, si dhe mund të bëjë deklarimet që i çmon të nevojshme ose të kërkojë që të pyetet, duke zbatuar rregullat e parashikuara nga nenet 38 dhe 39 të këtij Kodi.

4. Pas të pandehurit paraqesin pretendimet e tyre viktima dhe palët e tjera private, kur janë të pranishme.

5. Palët mund të paraqesin marrëveshje mbi kushtet e pranimit të fajësisë dhe caktimin e dënimit, si dhe kërkesën për sigurimin e provës, apo padinë civile në procesin penal.

6. Kur palët paraqesin kërkesë për sigurimin e provës, gjyqtari i seancës paraprake vendos për marrjen e saj dhe nëse e pranon kërkesën, ia përcjell atë gjykatës kompetente si dhe cakton datën e seancës së re.

7. Kur palët nuk kanë kërkesa apo pretendime për prova të tjera, gjykata deklaron të mbyllur shqyrtimin gjyqësor.

8. Palët parashtrojnë diskutimet e tyre mbi vlerën e provave dhe kërkesën e prokurorit për dërgimin e çështjes në gjyq.

Neni 332/ç **Vendimi për plotësimin e hetimeve**

1. Kur çmon se hetimet paraprake nuk janë të plota, gjykata urdhëron plotësimin e tyre, duke përcaktuar drejtimin dhe, kur është rasti, edhe aktet që duhet të kryhen. Kur konstaton akte të pavlefshme ose prova të papërdorshme, gjykata i deklaron ato me vendim dhe kur është e mundur, urdhëron përsëritjen e tyre. Gjukata cakton afatin brenda të cilit hetimet duhet të përfundojnë dhe datën e seancës së re.

2. Vendimi i njoftohet drejtuesit të prokurorisë.

Neni 332/d **Ndryshimi i akuzës në seancën paraprake**

1. Kur gjatë seancës paraprake fakti del ndryshe nga ç'është përshkruar në kërkesën për dërgimin e çështjes në gjyq, rezulton një vepër tjetër penale sipas shkronjës b) të paragrafit 1

të nenit 79, apo del një rrethanë rënduese që nuk është përmendur, prokurori ndryshon akuzën dhe ia komunikon të pandehurit të pranishëm. Kur i pandehuri nuk është i pranishëm, akuzë e re i komunikohet mbrojtësit të tij, të cilit i jepen jo më shumë se 10 ditë kohë për të komunikuar me të pandehurin.

2. Kur gjatë seancës paraprake në ngarkim të të pandehurit del një fakt i ri penal që nuk është përmendur në kërkesën për dërgimin e çështjes në gjyq dhe për të cilin duhet të procedohet kryesisht, gjykata lejon komunikimin e akuzës për faktin e ri, kur prokurori paraqit kërkesë dhe i pandehuri jep pëlqimin. Në rast të kundërt, gjykata i kthen prokurorit aktet që lidhen me akuzën e re dhe njofton drejtuesin e prokurorisë.

3. Kur gjatë seancës paraprake del se cilësimi juridik i faktit është i gabuar, ose kur akuzë nuk është formuluar në mënyrë të qartë dhe të saktë, gjykata fton prokurorin që të bëjë korrigjimet ose saktësimet e nevojshme. Në rast se prokurori nuk vepron, gjykata vendos t'i kthejë aktet. Ky vendim i njoftohet drejtuesit të prokurorisë.

Neni 332/dh

Vendimi i gjyqtarit të seancës paraprake

1. Pasi dëgjon diskutimet e palëve, gjykata vendos:
 - a) pranimin e kërkesës së prokurorit dhe dërgimin e çështjes në gjyq, kur çmon se ka prova të mjaftueshme në mbështetje të akuzës;
 - b) dërgimin e çështjes në gjykatën kompetente, kur palët paraqesin marrëveshje mbi kushtet e pranimit të fajësisë dhe caktimin e dënimit;
 - c) dërgimin e çështjes në gjykatën kompetente kur i pandehuri ka kërkuar gjykimin e shkurtuar, pasi kryen verifikimin mbi gjendjen e akteve sipas parashikimeve të nenit 332/c të këtij Kodi;
 - ç) pushimin e akuzës ose të çështjes kur janë rastet e paragrafit 1 të nenit 328 të këtij Kodi.
2. Vendimi depozitohet në sekretari brenda 10 ditëve nga shpallja e tij. Palët kanë të drejtë të marrin kopje të tij.
3. Procedura e shqyrtimit në seancë paraprake nuk zëvendëson gjykimin e çështjes në themel dhe as paragjkon vendimin përfundimtar të saj.

Neni 332/e

Elementet e vendimit

1. Vendimi për dërgimin e çështjes në gjyq përmban:
 - a) gjeneralitetet e të pandehurit dhe të dhëna të tjera personale që vlejné për identifikimin e tij, si dhe gjeneralitetet e palëve private dhe të mbrojtësve të tyre;
 - b) gjeneralitetet e viktimës, në rast se rezulton e identifikuar;
 - c) parashtrimin e faktit penal dhe rrethanave të tij, duke treguar dispozitat përkatëse të ligjit;
 - ç) burimet e provës dhe faktet që ato u referohen;
 - d) dispozitivin, duke treguar dhe gjykatën kompetente për gjykimin e çështjes;
 - dh) përcaktimin e adresës së të pandehurit, viktimës ose trashëgimtarët e tij dhe palëve të tjera në proces, për efekt të njoftimeve të mëtejshme;
 - e) datën dhe nënshkrimin e gjyqtarit dhe të sekretarit të seancës gjyqësore.
2. Vendimi është i pavlefshëm kur i pandehuri nuk identifikohet me saktësi, ose kur mungojnë ose janë të pamjaftueshme kërkesat e parashikuara në shkronjën c) pika 1 të këtij neni.

Neni 332/ë
Fashikulli i gjykimit

1. Kur gjykata vendos dërgimin e çështjes në gjyq, pasi dëgjon palët, përcakton aktet që duhet të përmbajë fashikulli i gjykimit.
2. Fashikulli i gjykimit përmban:
 - a) aktet që i përkasin kushteve për ushtrimin e ndjekjes penale dhe kërkesave për pranimin e padisë civile;
 - b) procesverbalet e veprimeve të papërsëritshme të kryera nga policia gjyqësore dhe prokurori;
 - c) procesverbalet e veprimeve të kryera për sigurimin e provës dhe të atyre të plotësuar jashtë shtetit në ekzekutim të letërporosisë;
 - ç) dëshminë e penalitetit dhe dokumente të tjera që lidhen me personalitetin e të pandehurit dhe identifikimin e tij;
 - d) provat materiale dhe sendet që i përkasin veprës penale, kur nuk duhet të ruhen në vend tjetër;
 - dh) procesverbalet për veprimet e këqyrjes, njohjes dhe eksperimentit hetimor;
 - e) aktet e ekspertimit;
 - ë) procesverbalet e provës të procedimeve të tjera të lidhura;
 - f) procesverbalet dhe regjistrimet e përgjimit të bisedimeve e komunikimeve;
 - g) çdo akt tjetër të rëndësishëm për gjykimin.
2. Kopjet e këtyre akteve dhe provat e tjera të marra gjatë hetimeve paraprake qëndrojnë në fashikullin e prokurorit.
3. Në rastet e parashikuara nga gërmat b) dhe c) të paragrafit 1 të nenit 332/dh, fashikulli përmban të gjitha aktet e kryera gjatë hetimit paraprak dhe ato të kryera gjatëseancës paraprake.

Neni 332/f
Depozitimi i fashikullit të gjykimit

1. Vendimi për dërgimin e çështjes në gjyq, së bashku me fashikullin e gjykimit dhe me aktet e masave të sigurimit, depozitohen pa vonesë në sekretarinë e gjykatës kompetente dhe në çdo rast jo më vonë se 10 ditë.

Neni 332/g
Fashikulli i prokurorit

1. Aktet që nuk përfshihen në fashikullin e gjykimit, së bashku me aktet dhe procesverbalin e seancës paraprake, i dërgohen prokurorit.

Neni 332/gj
Ankimi

1. Kundër vendimit për dërgimin e çështjes në gjyq nuk lejohet ankimi.
2. Kundër vendimit për pushimin e akuzës ose çështjes prokurori, i pandehuri dhe viktimat ose trashëgimtarët e saj mund të bëjnë ankimi në gjykatën e apelit.

Neni 188

Në nenin 340 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në shkronjën ç) të pikës 1 pas fjalës “miturve” shtohet togfjalëshi “si dëshmitarë”.

Në pikën 1 pas shkronjës ç) shtohet shkronja d) me përmbajtjen si më poshtë:

“d) kur viktima e përcaktuar në nenin 58/b të këtij Kodi kërkon të zhvillohet me dyer të mbyllura.”

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“2. Shqyrtimi gjyqësor zhvillohet gjithmonë me dyer të mbyllura kur:

a) gjykohen të miturit;

b) gjykohen të pandehur të rritur të cilët akuzohen për kryerjen e veprave penale ndaj të miturve si viktimë, pavarësisht moshës së viktimës gjatë gjykimit.”

Pika 2 kalon si pikë 3.

Pas pikës 3 shtohet pika 4 me përmbajtjen që më poshtë:

“4. Kryetari i trupit gjykues informon personat që marrin pjesë në një gjykim me dyer të mbyllura për detyrimin që kanë për të mbajtur konfidencial informacionin e mësuar në seancë.”

Neni 189

Në nenin 341 ndryshon si më poshtë:

“Neni 341 Drejtimi i seancës

1. Drejtimi i seancës bëhet nga kryetari i trupit gjykues. Urdhrat e tij për ruajtjen e rendit e të qetësisë në seancë janë të detyrueshme për palët dhe pjesëmarrësit në gjykim.
2. Kryetari ka për detyrë të marrë masa për garantimin e respektimit të autoritetit të gjykatës, solemnitetit të gjykimit dhe sigurisë në sallë, si dhe për shmangien e çdo fyerjeje, kërcënimi apo sulmi tjetër të palëve dhe pjesëmarrësve të tjerë në gjykim.
3. Kur i pandehuri, mbrojtësi, viktima, dëshmitari, eksperti apo përkthyesi nuk zbaton urdhrat e gjykatës për ruajtjen e rendit dhe të qetësisë, fyen autoritetin e gjykatës apo kryen veprime që çënojnë solemnitetin e gjykimit, kryetari e paralajmëron atë për pasojat. Kur personi vijon të prishë rregullin e qetësinë dhe të mos bindet, gjykata mund t’i caktojë gjobë deri në shumën 30,000 lekë. Përsëritja e shkeljes përbën shkak për largimin nga salla.
4. Ndaj urdhrit të mësipërm mund të bëhet ankim me shkrim brenda 3 ditëve. Ankimi shqyrtohet në dhomë këshillimi nga e njëjta gjykatë. Kur e çmon të arsyeshme, gjykata vendos revokimin e gjobës. Kundër vendimit për revokimin e gjobës nuk lejohet ankim.
5. Vendimi për caktimin e gjobës përbën titull ekzekutiv.
6. Gjykata njofton dhomën e avokatëve ose institucionin apo entin përkatës për ekspertët dhe përkthyesit për sjelljen e papërshtatshme.
7. Kur prokurori me veprimet e tij çënon rregullat e seancës gjyqësore, gjykata i tërheq vëmendjen dhe në rast përsëritje, njofton drejtuesin e prokurorisë.

8. Ndaj pjesëmarrësve të tjerë në gjykim që nuk zbatojnë urdhrat e kryetarit për ruajtjen e rendit e qetësisë apo fyejnë autoritetin e gjykatës, kryetari i paralajmëron ata dhe kur nuk respektojnë urdhërimin e gjykatës, kryetari urdhëron largimin e tyre nga seanca dhe kur e çmon të nevojshme, u cakton gjobë deri në shumën 30.000 lekë.”

Neni 190

Në fjalinë e fundit të pikës 4 të nenit 342, në togfjalëshin “dy nga anëtarët e trupit gjykues që gjykon me pesë gjyqtarë”, fjala “dy” zëvendësohet me fjalën “tre”.

Neni 191

Në nenin 344 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Kur i pandehuri me sjelljen e tij pengon zhvillimin e rregullt të seancës, pavarësisht masave të marra sipas paragrafit 3 të nenit 341 të këtij Kodi, gjykata mund të urdhërojë largimin e tij nga salla për një kohë të caktuar. Kur i pandehuri vijon të pengojë zhvillimin normal të gjykimit edhe pas kthimit, gjykata mund të urdhërojë largimin e tij deri në shpalljen e vendimit.”

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Kur është e mundur, i pandehuri i larguar sipas paragrafit 2 të këtij neni e ndjek seancën nëpërmjet lidhjes audio dhe/ose video.”

Pika 4 ndryshon si më poshtë:

“I pandehuri i larguar nga seanca sipas paragrafit 2 të këtij neni quhet i pranishëm dhe përfaqësohet nga mbrojtësi. Ai mund të ripranohet në sallë në çdo kohë.”

Shtohet pika 5 me këtë përmbajtje:

“5. Mungesa e të pandehurit që largohet nga salla dhe që nuk ka pranuar të ketë mbrojtës, nuk e pengon zhvillimin e gjykimit. Në këtë rast caktohet një mbrojtës kryesisht dhe vazhdon gjykimi. I pandehuri ose mbrojtësi i zgjedhur prej tij mund të pranohet në sallë në çdo kohë.”

Neni 192

Neni 345 shfuqizohet.

Neni 193

Neni 346 shfuqizohet.

Neni 194

Neni 347 shfuqizohet.

Neni 195

Në nenin 348 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Në pikën 1 shtohet fjalia e dytë me përmbajtjen që më poshtë:

“Në rast se palët nuk janë paraqitur, kryetari verifikon nëse njoftimet janë të rregullta dhe nëse mungesa është e justifikuar.”

Pas pikës 1 shtohen pikat 2 dhe 3 me përmbajtjen që më poshtë:

“2. Kur mbrojtësi i caktuar kryesisht nuk është i pranishëm, zbatohen paragrafët 5 dhe 6 të nenit 49 të këtij Kodi.

3. Nëse prokurori nuk paraqitet në gjykim, gjykata shtyn seancën dhe njofton drejtuesin e prokurorisë.”

Neni 196

Në nenin 350 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Pikat 3 dhe 4 ndryshojnë si më poshtë:

“3. Gjykata vendos sipas paragrafit 1 të këtij neni edhe kur mbrojtësi mungon dhe mungesa është shkaktuar nga forca madhore, përveçse kur i pandehuri kërkon që të procedohet në mungesë të mbrojtësit dhe prania e tij nuk është e detyrueshme. Kur i pandehuri ndihmohet nga dy mbrojtës dhe pengesa për t’u paraqitur lidhet vetëm me njërin prej tyre, thirrja konsiderohet e vlefshme dhe gjykimi zhvillohet me praninë e njërit mbrojtës.”

4. Kur mbrojtësi i njoftuar rregullisht nuk paraqitet në seancë dhe nuk ka pengesa që e përjashtojnë nga përgjegjësia për t’u paraqitur ose nëse mbrojtësi ikën nga seanca pa leje, gjykata mund të caktojë ndaj tij gjobë nga 5.000 deri në 100.000 lekë dhe mund ta urdhërojë të paguajë shpenzimet e seancës.”

Pas pikës 4, shtohet pika 5, me përmbajtjen që më poshtë:

“5. Ndaj urdhrit të mësipërm mund të bëhet ankim me shkrim brenda 3 ditëve. Ankimi shqyrtohet në dhomë këshillimi nga e njëjta gjykatë. Kur e shih të arsyeshme gjykata vendos revokimin e gjobës. Kundër vendimit për revokimin e gjobës nuk lejohet ankim.”

Pika 4 kalon si pikë 6.

Neni 197

Neni 351 ndryshon si më poshtë:

“Neni 351

Mosparaqitja ose largimi i vullnetshëm i të pandehurit

1. Kur i pandehuri i lirë ose i paraburgosur nuk paraqitet në seancë, ndonëse është njoftuar dhe nuk ka patur shkaqe të ligjshme për të mos u paraqitur, gjykata shtyn seancën dhe urdhëron shoqërimin e detyrueshëm, përveç rastit kur ka deklaruar vullnetin e tij për të mos marrë pjesë në gjykim përpara noterit ose autoritetit shtetëror përgjegjës. Në këtë rast gjykimi vazhdon pa pjesëmarrjen e tij.
2. Kur i pandehuri i pranishëm në seancë heq dorë në mënyrë të qartë e nga e drejta tij për të marrë pjesë në gjykim, gjykimi vazhdon pa pjesëmarrjen e tij.
3. Në rastet e parashikuara nga pikat 1 dhe 2 të këtij neni, i pandehuri konsiderohet i pranishëm, me kusht që gjykimi të zhvillohet në praninë e mbrojtësit.
4. I njëjti rregullim zbatohet edhe kur i pandehuri ikën në çdo moment të shqyrtimit gjyqësor ose gjatë intervaleve të tij.”

Neni 198

Neni 352 ndryshon si më poshtë:

“Neni 352 Gjykimi në mungesë

1. Kur i pandehuri në gjendje të lirë, megjithë kërkimet sipas neneve 140 -142 të këtij Kodi, nuk paraqitet në seancë dhe rezulton se nuk ka marrë dijeni personalisht për gjykimin, gjykata vendos pezullimin e tij dhe urdhëron policinë gjyqësore të vazhdojë kërkimin e të pandehurit. Me kalimin e një viti nga data e pezullimit të gjykimit për këtë shkak, si dhe në çdo moment kur ka informacione për vendndodhjen e të pandehurit, gjykata rifillon gjykimin, duke urdhëruar përsëritjen e njoftimit. Kur edhe pas kërkimeve të kryera rishtazi i pandehuri nuk gjendet, gjykata deklaron mungesën. Në këtë rast gjykimi zhvillohet në praninë e mbrojtësit.
2. Kur provohet se i pandehuri i fshihet drejtësisë, gjykata deklaron mungesën. Në këtë rast gjykimi zhvillohet në praninë e mbrojtësit.
3. Gjkata deklaron mungesës edhe kur provohet se i pandehuri ndodhet jashtë vendit dhe ekstradimi i tij nuk është i mundur.
4. Vendimi që deklaron mungesën është i pavlefshëm kur provohet se ajo ka ardhur nga pamundësia absolute për t’u paraqitur.
5. Kur i pandehuri paraqitet pas shpalljes së vendimit të mungesës, gjykata e revokon atë. Kur i pandehuri paraqitet pasi shqyrtimi gjyqësor është deklaruar i mbyllur, ai mund të kërkojë të pyetet. Mbeten të vlefshme veprimet e kryera më parë, por kur i pandehuri e kërkon dhe gjykata e çmon të nevojshme për marrjen e vendimit, mund të vendosë riçeljen e shqyrtimit gjyqësor dhe marrjen e provave të kërkuara nga i pandehuri ose përsëritjen e veprimeve procedurale.
6. Gjykimi në mungesë nuk zhvillohet për të pandehurin e mitur. Në këtë rast, pasi ka bërë kërkimet sipas neneve 140 – 142 të këtij Kodi, gjykata, vendos pezullimin e gjykimit. Zbatohen për aq sa janë të pajtueshme rregullat e paragrafit 1 të këtij neni.”

Neni 199

Në nenin 353, pas togfjalëshit “pjesëmarrja në gjykim” shtohet togfjalëshi “ sipas nenit 352 të këtij Kodi”.

Neni 200

Në nenin 354, pika 3, ndryshon si më poshtë:

“3. Për kërkesat paraprake gjykata disponon me vendim menjëherë pasi dëgjon palët. Kur e çmon të nevojshme gjykata mund ta shtyjë vendimmarrjen e saj deri seancën e ardhshme.”

Neni 201

Në nenin 361 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

1. Në fillim të pikës 3 shtohet togfjalëshi “Palës që ka kërkuar pyetjen i”.
2. Pika 5 shfuqizohet.
3. Pas pikës 7 shtohet pika 8 me përmbajtjen që më poshtë:

“8. Viktimat e veprave penale seksuale, veprave të trafikimit ose veprave të kryera brenda familjes, kur e kërkojnë, mund të pyeten si dëshmitarë nëpërmjet mjeteve audio dhe audiovizive.”

Neni 202

Neni 361/a ndryshon si më poshtë:

“Neni 361/a

Pyetja e dëshmitarit të mitur

1. Pyetja e dëshmitarit të mitur nën 14 vjeç bëhet pa praninë e gjyqtarit dhe të palëve në ambientin në të cilën ndodhet i mituri, kur është e mundur nëpërmjet mjeteve audiovizive. Pyetja bëhet nëpërmjet një psikologu, edukatori ose ndonjë eksperti tjetër dhe kur nuk është në kundërshtim me interesat e gjykimit ose të fëmijës, prindërit ose kujdestari mund të jenë të pranishëm gjatë marrjes në pyetje. Palët mund të kërkojnë dhe gjykata mund të vendosë kryesisht që i mituri të merret në pyetje nga gjyqtari në prani të ekspertit. I mituri mund të merret në pyetje sërish vetëm në raste të veçanta dhe në të njëjtën mënyrë.
2. Pyetja e dëshmitarit të mitur 14 vjeç deri 18 vjeç kryhet nga kryetari i trupit gjykues. Gjatë marrjes së pyetje të të miturit tregohet kujdes i veçantë për të shmatur pasojat e dëmshme mbi shëndetin mendor të tij, veçanërisht kur është viktimë e veprës penale. Në përputhje me rrethanat, pyetja mund të bëhet në mënyrën e parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni.
3. Në pyetjen e dëshmitarit të mitur deri 14 vjeç, kryetari i trupit gjykues, nuk zbaton rregullin për paralajmërimin për detyrimin dhe përgjegjësinë ligjore që ka për të thënë të vërtetën. Ky përjashtim zbatohet edhe për dëshmitarët e tjerë të mitur, kur kryetari i trupit gjykues çmon se ai nuk është në gjendje të kuptojë pasojat e bërjes së betimit. Në këto raste, kryetari i trupit

gjykues i ofron të miturit mundësinë që të thotë të vërtetën dhe gjykata procedon me dëgjimin e dëshmisë së të miturit.

4. Kur i mituri është dëgjuar gjatë hetimit dhe deklaratimet e tij janë regjistruar sipas paragrafit 4 të nenit 58/a të këtij Kodi, ato përdoren si provë në gjykim nëse i pandehuri dhe mbrojtësi japin pëlqimin. Deklarimet e të miturit mund të përdoren si provë edhe nëse mbrojtësi është lejuar të pyesë të miturin nëpërmjet profesionistëve dhe eksperti shpreh mendim se përsëritja e pyetjes mund të dëmtojë kushtet psikologjike të të miturit.”

Neni 203

Neni 361/a kalon neni 361/b dhe në të bëhen shtesat e mëposhtme:

Titulli i dispozitës ndryshon si më poshtë:

“Teknikat e veçanta të marrjes në pyetje”.

Në fjalinë e parë të pikës 1 pas fjalës “drejtësisë” vendoset shenja e pikësimit “,” dhe shtohet togfjalëshi “personave të infiltruar ose personave nën mbulim,”. Pas togfjalëshit “dëshmitarëve të mbrojtur” shtohet togfjalëshi “dhe dëshmitarëve me identitet të fshehur”.

Pas pikës 2 shtohet pika 3 me përmbajtjen që më poshtë:

“3. Gjykata nuk lejon që dëshmitarët sipas paragrafit 1 të këtij neni t’i bëhen pyetje që mund të zbulojnë identitetin e tij.”

Neni 204

Në pikën 5 të nenit 369 togfjalëshi “që lidhen me procedimin” zëvendësohet me togfjalëshin “që lejohet të përdoren për dhënien e vendimit” dhe shtohet fjalia “Tregimi i akteve barazohet me leximin e tyre”.

Neni 205

Në pikën 2 të nenit 370 pas fjalës “mbrojtësit” shtohet togfjalëshi “në përputhje me paragrafin 3 të nenit 38”.

Neni 206

Në nenin 375 pas pikës 1, shtohen pikat 2 dhe 3 me përmbajtjen e mëposhtme:

“2. Kur në përfundim të shqyrtimit gjyqësor gjykata vlerëson se fakti për të cilin akuzohet i pandehuri mund të ketë cilësim juridik më të rëndë se ai që ka bërë prokurori ose viktima akuzuese, njofton palët mbi këtë mundësi dhe u jep kohën e nevojshme për t’u mbrojtur. Palët kanë të drejtë të paraqesin prova të reja.

3. Kur gjykimi zhvillohet në mungesë të të pandehurit sipas nenit 352 të këtij Kodi, gjykata zbaton rregullat e përcaktuara në paragrafët 1 dhe 2 të tij.”

Neni 207

Në nenin 376 bëhen shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1 pas numrit “373” vendoset shenja e pikësimit “,” , lidhëza “dhe” kalon pas numrit “374” dhe pas saj shtohet numri “375”.

Në pikën 3 pas fjalës “mungesë” shtohet togfjalëshi “sipas neneve 351 dhe 352 të këtij Kodi”.

Neni 208

Në pikën 1 të nenin 377, fjalia e dytë hiqet.

Neni 209

Në nenin 378, pikat 5 dhe 6 shfuqizohen.

Neni 210

Pas nenit 378 shtohet neni 378/a me përmbajtjen e mëposhtme:

Neni 378/a **“Kërkesa për riçeljen e hetimit gjyqësor**

1. Pasi i është dhënë fund shqyrtimit gjyqësor nuk mund të merren prova të tjera.
2. Shqyrtimi gjyqësor mund të riçelet me kërkesën e palëve, kur ato kërkojnë marrjen e provave të dala rishtazi, apo të cilat kanë qenë të pamundura të siguroheshin më parë prej tyre.
3. Gjykata pranon kërkesën kur çmon se provat kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes.”

Neni 211

Në nenin 379 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1 togfjalëshi “mbylljes së shqyrtimit gjyqësor” zëvendësohet me togfjalëshin “diskutimeve përfundimtare të palëve”.

Neni 212

Në nenin 381 pas pikës 2 shtohet pika 3 me përmbajtjen e mëposhtme:

“3. Vendimi nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e trupit gjykues. Gjyqtari që është në pakicë nënshkruan vendimin, duke vënë shënimin “kundër”.”

Neni 213

Në nenin 382, pas pikës 1, shtohen pikat 2, 3 dhe 4 me përmbajtjen e mëposhtme:

“2. Kur vendimi shpallet i përmbledhur, ai arsyetohet i plotë brenda 30 ditëve nga shpallja e tij. Ky afat mund të zgjatet për një periudhë tjetër 30 ditore nëse çështja është gjykuar në Gjykatën kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar.

3. Kur personi i dënuar është në masë sigurimi personal, sipas neneve 237 dhe 238 të këtij Kodi, vendimi arsyetohet brenda 15 ditëve nga data në të cilën është shpallur ose brenda 30 ditëve kur është gjykuar nga Gjykata kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar.

4. Afati i parashikuar për të arsyetuar vendimin me shkrim sipas pikave 2 dhe 3 të këtij neni mund të zgjatet në raste përjashtimore, për shkaqe të përligjura. Në këtë rast njoftohet Kryetari i gjykatës.”

Neni 214

Në pikën 2 të nenit 383 pas fjalës “gjkues” shenja e pikësimit “.” Zëvendësohet me shenjën e pikësimit “;” dhe shtohet togfjalëshi “si dhe kur ka haptazi kontradiktë mes arsyetimit dhe dispozitivit të tij”.

Neni 215

Në nenin 384 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 1, pas fjalësh “leximit” shtohet togfjalëshi “të dispozitivit”.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“2. Pas dispozitivit kryetari lexon vendimin e arsyetuar. Arsyetimi i vendimit mund të jepet me shkrim edhe në mënyrë të përmbledhur, duke treguar shkaqet kryesore mbi të cilat bazohet vendimi. Në këtë rast, gjykata u jep palëve në seancë vendimin e përmbledhur me shkrim.”

Pas pikës 2 shtohet pika 3 me përmbajtje si më poshtë:

“3. Shpallja e vendimit sipas kësaj dispozite vlen si njoftim për palët që janë të pranishme në seancë.”

Neni 216

Pas nenit 385 shtohet neni 385/a me përmbajtjen e mëposhtme:

“Neni 385/a Plotësimi i vendimit

1. Secila nga palët, brenda tridhjetë ditëve nga shpallja e vendimit në rastet kur kanë qenë të pranishme ose nga marrja dijeni kur vendimi është shpallur në mungesë të tyre, mund të kërkojë plotësimin e tij, në rast se gjykata nuk është shprehur mbi të gjitha kërkesat për disponimin e provave.

2. Gjykata e shqyrton kërkesën me të njëjtin trup gjykues, pasi thërret palët.

3. Kundër këtij vendimi lejohet ankimi i veçantë.”

Neni 217

Në nenin 386 bëhen këto ndryshime:

Në pikën 1 fjala “shpalljes” zëvendësohet me togfjalëshin “arsyetimit, brenda afateve të parashikuara nenin 382 të këtij Kodi”.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“Vendimi u njoftohet palëve që nuk kanë qenë të pranishme në shpalljen e tij në adresën e deklaruar prej tyre. Njoftimi i kryer në adresën e deklaruar nga palët konsiderohet i realizuar.”

Neni 218

Në nenin 387, bëhen këto ndryshime:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“1. Kur ndjekja penale nuk duhet të fillonte ose nuk duhet të vazhdojë, sipas rasteve të parashikuara në gërmat c), ç), e) dhe ë) të paragrafit 1 të nenit 328 të këtij Kodi, ose kur vepra penale është shuar dhe i pandehuri nuk pretendon pafajësi, gjykata vendos pushimin e çështjes, duke treguar edhe shkaku.”

Pika 2 shfuqizohet.

Neni 219

Neni 390 ndryshon si më poshtë:

Në pikën 1, togfjalëshi “Kur i pandehuri del fajtor për veprën penale që i atribuohet” zëvendësohet me togfjalëshin “Kur fajësia e të pandehurit provohet përtej çdo dyshimi të arsyeshëm”.

Pika 2 kalon si pikë 4 dhe në të hiqet togfjalëshi “veprave penale dhe të”.

Pika 2 ndryshon si më poshtë:

“2. Gjkata nuk mund të bazojë vendimin e fajësisë vetëm mbi deklaratimet e bëra nga personi, i cili me vullnetin e tij, nuk ka pranuar të pyetet nga i pandehuri ose nga mbrojtësi i tij në asnjërin nga fazat e procedimit.”

Pas pikës 2 shtohet pika 3 me përmbajtje si më poshtë:

“3. Gjkata nuk mund të bazojë vendimin e fajësisë vetëm ose kryesisht në deklaratimet e bashkëpandehurit, apo dëshmitë e marra nëpërmjet teknikave të vecanta për fshehjen e identitetit të dëshmitarit sipas nenit 361/b të këtij Kodi.”

Neni 220

Në nenin 400 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“1. Kur i pandehuri është arrestuar në flagrancë dhe hetohet për kryerjen e një vepre penale që gjykohet nga një gjyqtar, prokurori paraqet në gjykatë brenda dyzet e tetë orëve nga arrestimi, kërkesën për vleftësimin e tij dhe gjykimin e njëkohshëm, kur çmon se nuk ka nevojë për hetime të mëtejshme.”

Në pikën 2 mbiemri “i drejtë” ndryshon në “i ligjshëm”.

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“3. Kur i pandehuri është arrestuar në flagrancë dhe ai vleftësohet i ligjshëm, si dhe kur gjykata vendos njërën nga masat e sigurimit të parashikuara nga nenet 237, 238 ose 239 të Kodit, prokurori paraqet në gjykatë kërkesë për gjykimin e drejtpërdrejtë, jo më vonë se tridhjetë ditë nga data e arrestimit, me përjashtim të rastit kur duhet të kryhen hetime të mëtejshme.”

Neni 221

Në nenin 401 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Pika 1 dhe 2 ndryshojnë si më poshtë:

“1. Kur procedon me gjykim të drejtpërdrejtë, prokurori urdhëron paraqitjen në seancë të të pandehurit të arrestuar në flagrancë ose nën masën e sigurimit të parashikuar nga nenet 237, 238 ose 239 të këtij Kodi. Kur i pandehuri është i lirë, afati për t’u paraqitur nuk mund të jetë më i shkurtër se tri ditë.”

2. Urdhëri përmban, me pasojë pavlefshmërie, të dhënat e parashikuara në shkronjat a), b) dhe c) të nenit 332/e, si dhe caktimin e vendit, datës dhe orës për t’u paraqitur, me paralajmërimin se nëse i pandehuri nuk paraqitet, do të shoqërohet me detyrim, si dhe datën e nënshkrimit e prokurorit.”

Pas pikës 3, shtohet pika 4 me përmbajtjen që më poshtë:

“4. Urdhëri së bashku me fashikullin e gjykimit dërgohen në gjykatë. Në rastin e parashikuar nga paragrafi 3 i nenit 400, prokurori njoftohet të paktën dhjetë ditë përpara mbi datën dhe orën e gjykimit, si dhe për gjykatën që do të gjykojë çështjen.”

Neni 222

Në nenin 402 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Pas pikës 1 shtohet pika 1/1 me përmbajtjen si më poshtë:

“1/1. Viktima dhe dëshmitarët njoftohen nga policia gjyqësore, edhe me gojë. Në rastin e parashikuar nga paragrafi 1 i nenit 400, prokurori mund t’ia komunikojë akuzën të arrestuarit në seancë gjyqësore.”

Në pikën 2 togfjalëshi “prova të tjera” zëvendësohet me togfjalëshin “dëshmitarë, pa u thirrur paraprakisht nga gjykata.”

Pikat 3 dhe 4 ndryshojnë si më poshtë:

“3. Gjykata e njeh të pandehurin me të drejtën për të kërkuar gjykimin e shkurtuar ose për të kërkuar arritjen e marrëveshjes për pranimin e fajësisë. I pandehuri njoftohet, gjithashtu, se ka të drejtë të kërkojë afat për të përgatitur mbrojtjen deri në pesë ditë. Në këtë rast shqyrtimi gjyqësor shtyhet deri në seancën e re, të caktuar pas mbarimit të këtij afati.”

4. Kur gjykimi i drejtpërdrejtë është kërkuar jashtë rasteve të parashikuara nga neni 400 i këtij Kodi, gjykata i kthen aktet prokurorit.”

Pika 4 kalon si pikë 5.

Neni 223

Neni 403 ndryshon si më poshtë:

“Neni 403 Kërkesa për gjykimin e shkurtuar

1. Kërkesa për gjykimin e shkurtuar paraqitet nga i pandehuri ose mbrojtësi i tij me autorizim të posaçëm në seancën paraprake ose në seancë gjyqësore kur procedohet sipas nenit 400 dhe paragrafit 3 të nenit 406/ç të këtij Kodi, me pasojë mospranimi.
2. Nuk lejohet kërkesa për gjykim të shkurtuar për veprat penale për të cilat parashikohet dënim me burgim të përjetshëm.”

Neni 224

Neni 404 shfuqizohet.

Neni 225

Në nenin 405 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“1. Kur i pandehuri apo mbrojtësi i me autorizim të posaçëm kanë paraqitur kërkesë për gjykim të shkurtuar në seancën paraprake sipas parashikimeve të nenit 332/c të këtij Kodi, seanca gjyqësore zhvillohet me pjesëmarrjen e prokurorit, të pandehurit, mbrojtësit të tij, viktimës ose

trashëgimtarët e saj, kur identiteti dhe vendbanimi i tyre rezultojnë nga aktet e procedimit, si dhe palëve private.”

Në pikën 3 pas fjalës “pranishëm” shtohet togfjalëshi “dhe mbrojtja është e detyrueshme sipas kriterëve të përcaktuara në këtë kod”.

Pikat 5, 6 dhe 7 ndryshojnë si më poshtë:

“5. Pasi dëgjon palët mbi kërkesat paraprake, gjykata lexon kërkesën për gjykim të shkurtuar dhe pyet të pandehurin nëse i qëndron asaj. Kur i pandehuri deklaron se i qëndron kërkesës, gjykata deklaron të hapur shqyrtimin gjyqësor dhe i jep fjalën prokurorit që në mënyrë të përmbledhur të parashtrijë rezultatet e hetimeve paraprake.”

6. Pasi dëgjon parashtrimin e prokurorit, në të njëjtën seancë gjykata vendos pranimin e kërkesës për gjykimin e shkurtuar kur çmon se çështja mund të zgjidhet në gjendjen që janë aktet. Në të kundërtën refuzon kërkesën dhe vazhdon me gjykim të zakonshëm. Kundër vendimit lejohet ankim sëbashku me vendimin përfundimtar.

7. Kërkesa për gjykim të shkurtuar nuk pranohet nëse i pandehuri apo mbrojtësi i tij ngrenë pretendime mbi vlefshmërinë e akteve apo përdorshmërinë e provave të grumbulluara gjatë hetimit paraprak, apo kur kërkojnë marrjen e provave të reja në gjykim. Kërkesa për gjykim të shkurtuar nuk pranohet edhe në rastet kur gjykata kryesisht konstaton pavlefshmëri absolute apo papërdorshmëri të provave, si rezultat i të cilave çmon se çështja nuk mund të zgjidhet në gjendjen e akteve. Në këtë rast, në vendimin e saj për refuzimin e kërkesës gjykata përcakton edhe aktet absolutisht të pavlefshme apo provat e papërdorshme në gjykim. Ky rregull nuk zbatohet kur kërkohen prova lidhur me personalitetin e të pandehurit, apo gjendjen e tij personale, familjare ose ekonomike.”

Pas pikës 7, shtohen pikat 8 dhe 9, me këtë përmbajtje:

“8. Kur gjykata pranon kërkesën për gjykim të shkurtuar, gjykata fton palët të paraqesin diskutimet përfundimtare”.

9. Kur gjykata pranon kërkesën për gjykim të shkurtuar, padia civile nuk shqyrtohet.”

Neni 226

Në nenin 406 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, fjalia e dytë shfuqizohet.

Pika 2 shfuqizohet.

Neni 227

Pas nenit 406 shtohen SEKSIONI III dhe SEKSIONI IV si më poshtë:

“Neni 406/a

Kërkesa për miratimin e urdhërit penal

1. Kur i pandehuri akuzohet për kryerjen e një kundërvajtjeje penale, brenda tre muajve nga regjistrimi i emrit të personit që i atribuohet vepra penale, prokurori nxjerr urdhër penal të arsyetuar për caktimin e dënimit dhe i kërkon gjykatës miratimin e tij, në rastet kur çmon se nuk duhet të zbatohet dënimi me burgim.
2. Në urdhërin penal prokurori cakton dënimin kryesor me gjobë. Sipas rastit, mund të caktojë edhe një ose më shumë dënime plotësuese. Në varësi të gjendjes ekonomike të të pandehurit, prokurori mund të urdhërojë që gjoba të paguhet me këste, duke caktuar edhe afatet e pagimit të tyre.
3. Dënimi me gjobë nuk mund të kalojë gjysmën e maksimumit që parashikon Kodi Penal për këtë lloj dënimi.
4. Në përfundim të hetimeve, kërkesa për miratimin e urdhërit penal depozitohet në sekretarinë e gjykatës, së bashku me të gjitha aktet e fashikullit të hetimeve paraprahe. **Kërkesa për miratimin e urdhërit penal i njoftohet të pandehurit.** Nuk gjejnë zbatim rregullimet e paragrafëve 2 e vijues të nenit 327 të këtij Kodi.

Neni 406/b

Vendimi për miratimin e urdhërit penal

1. Gjykata e shqyrton kërkesën pa praninë e palëve dhe vendos brenda dhjetë ditëve nga depozitimi i saj. Vendimi për miratimin e urdhërit penal arsyetohet në mënyrë të përmbledhur dhe përmban:
 - a) gjeneralitetet e të pandehurit;
 - b) parashtrimin e faktit dhe cilësimin juridiktëveprës penale;
 - c) burimet e provës dhe faktet që ato u referohen;
 - ç) masën e dënimit me gjobë, modalitetet e ekzekutimit të saj dhe llojin e dënimit plotësues të caktuar;
 - d) të drejtën e të pandehurit për të kundërshtuar vendimin e gjykatës, si dhe afatin brenda të cilit ky vendim mund të kundërshtohet;
 - dh) disponimet për provat materiale dhe sendet që i përkasin veprës penale;
 - e) datën dhe nënshkrimin e gjyqtarit.
2. Gjykata nuk mund të ndryshojë dënimet e caktuara nga prokurori në urdhërin penal, por duke çmuar rrethanat e gjendjes ekonomike të të pandehurit, në fazën e ekzekutimit, me kërkesën e të dënuarit, mund të zbatojë dispozitat e paragrafëve tetë e vijues të nenit 34 të Kodit Penal.
3. Vendimi për miratimin e urdhërit penal nuk shkakton pasojat e parashikuara nga neni 70 i këtij Kodi. Ai nuk mund të ngarkojë të dënuarin me pagimin e shpenzimeve të procedimit.
4. Dënimi i dhënë nuk shënohet në vërtetimin e gjendjes gjyqësore, përveç rastit kur i dënuari është përsëritës.

Neni 406/c

Vendimi për refuzimin e miratimit të urdhërit penal

1. Gjykata refuzon miratimin e urdhërit penal kur:

- a) ekziston njëri nga rastet e pushimit të akuzës ose çështjes;
- b) i pandehuri akuzohet për një vepër penale për të cilën ligji nuk lejon zbatimin e urdhërit penal të dënimit;
- c) prokurori ka kërkuar një masë dënimi me gjobë ose një apo më shumë dënime plotësuese të papërshtatshme;
- ç) krijon bindjen se çështja nuk mund të zgjidhet në gjendjen që janë aktet e hetimeve paraprake që i bashkëlidhen kërkesës për miratim.

2. Në rastet e parashikuara nga shkronja“a”e paragrafit 1 të këtij neni, gjykata vendos pushimin e çështjes, kurse në rastet e tjera vendos kthimin e akteve prokurorit. Ky vendim u njoftohet prokurorit dhe të pandehurit.

Neni 406/ç

Kundërshtimi i vendimit të gjykatës

1. Vendimi i gjykatës për miratimin e urdhërit penal të dënimit u njoftohet të pandehurit dhe personit civilisht përgjegjës për dëmin e shkaktuar prej tij, të cilët kanë të drejtë ta kundërshtojnë atë tek e njëjta gjykatë, brenda dhjetë ditëve nga marrja dijani.

2. Kundërshtimi nuk mund të refuzohet, me përjashtim të rasteve kur bëhet nga një person i palegjëtimuar ose kur paraqitet jashtë afatit.

3. Kur gjykata procedon sipas paragrafit të 2 të këtij neni, cakton datën e gjykimit dhe njofton palët e mbrojtësit e tyre. Gjykata procedon me gjykim të zakonshëm, nëse i pandehuri nuk paraqet kërkesë për gjykim të shkurtuar. Në këtë rast, zbatohen parashikimet e neneve 333 e vijues të këtij Kodi.

SEKSIONI IV

GJYKIMI ME MARRËVESHJE

Neni 406/d

Përmbajtja e marrëveshjes

1. Nga çasti i regjistrimit të emrit të personit që i atribuohet vepra penale derisa të mos ketë filluar shqyrtimi gjyqësor, prokurori, i pandehuri, ose përfaqësuesi i tij i posaçëm mund të propozojnë arritjen e një marrëveshjeje mbi kushtet për pranimin e fajësisë dhe për caktimin e dënimit.

2. Në bisedimet për arritjen e marrëveshjes prania e mbrojtësit të të pandehurit është e detyrueshme. Arritja e marrëveshjes lejohe për veprat penale për të cilat ligji parashikon një

dënim në maksimum jo më shumë se 7 vjet burgim. Ky kufizim nuk gjen zbatim në rastin e bashkëpunëtorit të drejtësisë.

3. Marrëveshja bëhet me shkrim dhe përmban me pasojë pavlefshmërie:

a) përshkrimin e qartë të faktit penal për të cilin akuzohet i pandehuri dhe cilësimin e tij juridik;

b) deklarimin e pohimit të fajësisë nga ana e të pandehurit;

c) llojin dhe masën e dënimit penal kryesor, dënimit plotësues, si dhe mënyrën e ekzekutimit të tyre, për të cilat palët kanë rënë dakord;

ç) disponimet për provat materiale dhe sendet që i përkasin veprës penale, si dhe për konfiskimin e mjeteve e produkteve të veprës penale, sipas nenit 36 të Kodit Penal;

d) në rastin kur është legjitimuar paditësi civil, pëlqimin e tij me shkrim për masën e shpërblimit të dëmit nga i pandehuri;

dh) shumën e shpenzimeve procedurale;

e) nënshkrimet e palëve dhe të mbrojtësit.

4. Pas nënshkrimit të marrëveshjes, prokurori njofton viktimën ose trashëgimtarët e saj, kur identiteti dhe vendbanimi i tyre rezultojnë nga aktet e procedimit, duke i dërguar kopje të saj.

5. Marrëveshja me kusht për pranimin e pjesshëm të akuzave është e papranueshme.

Neni 406/dh

Shqyrtimi nga gjykata

1. Me arritjen e marrëveshjes, prokurori e dërgon atë për miratim në gjykatë, sëbashku me të gjitha aktet e hetimeve paraprake. Kur marrëveshja paraqitet në seancën paraprake, gjykata vendos sipas parashikimeve të paragrafit 4 të nenit 332/c të këtij Kodi.

2. Gjykata e shqyrton kërkesën në seancë gjyqësore brenda tridhjetë ditëve nga paraqitja e saj. Seanca zhvillohet me praninë e detyrueshme të prokurorit, të pandehurit dhe mbrojtësit të tij. Viktima njoftohet dhe ka të drejtë marrë pjesë. Mosparaqitja e viktimës nuk pengon shyrtingimin e çështjes.

3. Pas verifikimit të paraqitjes së palëve, gjykata e deklaron të hapur shqyrtimin gjyqësor dhe fton prokurorin për të paraqitur, në mënyrë të përmbledhur, rezultatet e marrëveshjes së arritur. Mbrojtësi e merr fjalën, nëse e kërkon.

4. Gjykata e pyet posaçërisht të pandehurin lidhur me sa më poshtë:

a) nëse e ka bërë marrëveshjen me vullnetin e tij të lirë;

b) nëse ka qenë i përfaqësuar nga mbrojtësi në bisedimet për arritjen dhe nënshkrimin e saj;

c) nëse e kupton marrëveshjen dhe përmbajtjen e saj;

ç) nëse i ka kuptuar pasojat që vijnë prej miratimit të marrëveshjes;

d) nëse jep pëlqimin që marrëveshja të miratohet dhe të vihet në ekzekutim.

5. Në rastet kur viktimështëpranishme, gjykata e fton të japë mendim mbi përmbajtjen e marrëveshjes.

Neni 406/e

Miratimi i marrëveshjes

1. Kur nuk vendos pushimin e çështjes ose kthimin e akteve prokurorit, gjykata vendos miratimin e marrëveshjes.

2. Vendimi përmban në mënyrë të përmbledhur, me pasojë pavlefshmërie:

a) gjeneralitetet e të pandehurit dhe të dhënat e tjera personale të nevojshme për identifikimin e tij, si dhe gjeneralitetet e viktimës, nëse është e pranishme;

b) faktin që i pandehuri ka qënë i përfaqësuar dhe identitetin e mbrojtësit të tij;

c) faktin që i pandehuri e ka kuptuar përmbajtjen e marrëveshjes dhe pasojat që vijnë prej saj dhe ka nënshkruar me vullnet të lirë;

ç) faktin se cilësimi juridik i veprës dhe rrethanat e saj, përshtatshmëria e dënimit të caktuar, si dhe mungesa e shkaqeve të padënueshmërisë apo të shuarjes së veprës penale, janë vlerësuar drejt nga prokurori;

d) deklarin fajtor të të pandehurit, caktimin e dënimit dhe disponime të tjera, sipas përmbajtjes së marrëveshjes;

dh) datën dhe nënshkrimin e vendimit.

3. Kur është arritur marrëveshja për dëmin civil, ajo është pjesë e përmbajtjes së vendimit gjyqësor.

4. Gjkata nuk mund të ndryshojë kushtet e marrëveshjes së arritur mes palëve.

Neni 406/ë

Refuzimi i marrëveshjes

1. Gjkata vendos të refuzojë miratimin e marrëveshjes kur:

a) i pandehuri tërheq pëlqimin;

b) provohet se vullneti i të pandehurit ka qënë i vesuar;

c) i pandehuri i thirrur rregullisht nuk merr pjesë në gjyq, pa shkaqe të përligjura;

ç) ekziston njënga shkaqet e mosfillimit të procedimit ose të pushimit të akuzës ose çështjes;

d) provat në fashikullin e hetimeve vijnë në kundërshtim me pohimin e të pandehurit se ai e ka kryer veprën penale;

dh) cilësimi juridik i veprës penale dhe i rrethanave të kryerjes së saj është i gabuar;

e) dënimi i caktuar në marrëveshje është i papërshtatshëm, në raport me veprën e kryer dhe personalitetin e të pandehurit.

2. Vendimi për refuzimin e miratimit të marrëveshjes arsyetohet. Në rastin e parashikuar nga shkronja ç) e paragrafit 1 të këtij neni, gjykata vendos pushimin e çështjes, ndërsa në rastet e tjera i kthen aktet prokurorit. Kur gjykata refuzon miratimin e marrëveshjes, nuk lejohet paraqitja e një kërkesë të re.

3. Deklarimet e të pandehurit gjatë seancës nuk mund të përdoren kundër tij.

Neni 406/f

Ankimi ndaj vendimit të gjykatës

1. Kundër vendimit të gjykatës nuk lejohet ankimi.
2. Prokurori mund të bëjë ankim vetëm ndaj vendimit të gjykatës për pushimin e çështjes.
3. Për ankimin zbatohen, për aq sa janë të pajtueshme, nenet 407 e vijues të këtij Kodi.

Neni 228

Neni 408 ndryshon si më poshtë:

“1. Prokurori mund të bëjë ankim në gjykatën më të lartë, sipas rasteve të parashikuara nga ky kod.”

Neni 229

Në pikën 2 të nenit 410 pas togfjalëshit “mund të bëjë ankim vetëm kur” shtohet togfjalëshi “është i autorizuar posaçërisht nga i pandehuri” dhe pas togfjalëshit “format e parashikuara nga ligji” shtohet togfjalëshi “ose me deklaram në seancë”.

Neni 230

Në pikën 2 të nenit 411 fjala “pandehurit” zëvendësohet me fjalën “paditurit”.

Neni 231

Në pikën 1 të nenit 415, fjalia e parë ndryshon si më poshtë:
“Përveç rasteve të parashikuara ndryshe në këtë Kod, afati për të bërë ankim është pesëmbëdhjetë ditë.”

Neni 232

Në pikën 3 të nenit 416 fjala “pandehurit” zëvendësohet me fjalën “paditurit”.

Neni 233

Në fjalinë e parë të pikës 1 të nenit 417 pas togfjalëshit “në gjykatën e apelit” shtohet togfjalëshi “me përjashtim të rasteve kur ligji parashikon ndryshe”, ndërsa fjalia e dytë shfuqizohet.

Neni 234

Në nenin 419 fjala “dhjetë” zëvendësohet me fjalën “pesë” dhe pas togfjalëshit “ditëve nga” shtohet togfjalëshi “realizimi i njoftimeve” dhe pas togfjalëshit “aktet e procedimit dhe ankimin” shtohet togfjalëshi “nëse nuk është hequr dorë nga ankimi.”.

Neni 235

Në nenin 420 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1 fjalia ndryshon si më poshtë: “Me përjashtim të rasteve kur konstatohet në seancë, ankimi nuk pronohet në dhomë këshillimi.”.

Në germën “ç” të pikës 1 të nenit 420 pas fjalës “ankimi” shtohet togfjalëshi “gjatë gjykimit”.

Pas germës ç) shtohet germa d) me këtë përmbajtje: “kur ankimi nuk ka më objekt”.

Pika 3 e nenit 420 ndryshon si më poshtë:

“Vendimi i mospranimit i njoftohet atij që ka bërë ankimin dhe kundër tij lejohet rekurs në Gjykatën e Lartë brenda kompetencës së saj.”

Pas pikes 3 shtohet pika 4 me përmbajtjen që më poshtë:

“Kur gjykata vendos mospranimin e ankimit, vendimi konsiderohet i paankimuar për efekt të vënies në ekzekutim.”

Neni 236

Pas nenit 420 shtohet nenit 420/1 me përmbajtjen që më poshtë:

“Neni 420/1 Rivendosja në afatin e ankimit

1. Palët rivendosen në afatin e ankimit kur provojnë se nuk kanë patur mundësi ta respektojnë afatin për shkak të rastit faktor ose të forcës madhore. Kërkesa shoqërohet së bashku me ankimin, me pasojë mospranimi.
2. Kur gjykimi është zhvilluar sipas parashikimeve të nenit 351 të këtij Kodi, i pandehuri mund të kërkojë rivendosjen në afat për të bërë ankim kur provon se nuk ka marrë dijeni për vendimin.
3. Kërkesa për rivendosjen në afat paraqitet brenda dhjetë ditëve nga zhdukja e faktit që përbënte rast ose forcë madhore, kurse në rastet e parashikuara në paragrafin 2, nga dita kur i pandehuri ka marrë dijeni efektivisht për vendimin. Rivendosja në afat nuk lejohet më shumë se një herë për secilën palë dhe për çdo shkallë të procedimit.
6. Nëse ankuesi nuk paraqitet në seancë, pa shkaqe të arsyeshme, megjithëse ka dijeni rregullisht për datën dhe orën e saj ose heq dorë nga kërkesa, gjykata vendos mospranimin e kërkesës.
5. Kur kërkesa pranohet dhe vendimi për të cilin është lejuar rivendosja në afat është një vendim dënimi me burgim i cili është ekzekutuar, ekzekutimi i dënimit pezullohet. Gjykata urdhëron lirimin e menjëhershëm të të pandehurit në rast se nuk mbahet për shkak të një mase sigurimi me arrest.
6. Gjykata arsyeton vendimin brenda 5 ditëve nga shpallja e tij.
7. Kundër vendimin që lejon rivendosjen në afat bëhet ankim sëbashku me vendimin përfundimtar.
8. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim brenda 5 ditëve. Gjykata e apelit shqyrton ankimin në dhomë këshillimi brenda 15 ditëve nga data e marrjes së akteve.”

Neni 237

Në nenin 422 bëhet ky ndryshim:

“Në pikën 1. Togfjalëshi “palët private” zëvendësohet me togfjalëshin “, paditësi dhe i padituri civil” dhe togfjalëshi “mund” zëvendësohet me togfjalëshin “kanë të drejtë””

Neni 238

Në pikën 3 të nenit 424 togfjalëshi “gjykatës për krime të rënda” zëvendësohet nga togfjalëshi “Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar” dhe togfjalëshi “gjykata e apelit për krime të rënda” zëvendësohet nga togfjalëshi “Gjykata e apelit kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar”.

Neni 239

Në nenin 425 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“Gjykata e apelit e shqyrton çështjen brenda shkaqeve të ngritura në ankim. Për çështje të ligjit që duhet të shqyrtohen kryesisht, si dhe për shkaqet e ngritura në ankim që nuk bazohen në motive personale, gjykata e apelit shqyrton edhe pjesën që u takon bashkë të pandehurve që nuk kanë bërë apel.”

Në shkronjën c) të pikës 2 togfjalëshi “dhe masat e sigurimit” zëvendësohet me “ose dënimet alternative” dhe shenja e pikësimit “.” zëvendësohet me “;”.

Në pikën 2, pas shronjës c) shtohet shkronja ç) me përmbajtjen si më poshtë:

ç) mund t’i japë faktit një cilësim juridik më të rëndë se ai i kërkuar nga prokurori kur çështja është në kompetencën e saj lëndore. Në këtë rast, gjykata riçel shqyrtimin gjyqësor dhe zbaton parashikimet e paragrafit 2 të nenit 375 të këtij Kodi.”

Në fjalinë e parë të pikës 2 pas fjalës “prokurori” shtohet togfjalëshi “ose viktimat akuzuese”.

Në pikën 3 të nenit 425 pas togfjalëshit “vendimit të apeluar” shtohet togfjalëshi “dhe as t’i japë faktit një cilësim juridik më të rëndë.”.

Neni 240

Pas nenit 426 shtohet neni 426/a me përmbajtjen si më poshtë:

“Neni 426/a
Shqyrtimi gjyqësor në gjykatën e apelit

1. Përpara se të fillojë shqyrtimin gjyqësor, kryetari i trupit gjykues kontrollon paraqitjen e palëve. Në rast se palët nuk janë paraqitur, kryetari verifikon nëse njoftimet janë të rregullta dhe nëse mungesa është e justifikuar.
2. Pas verifikimit të palëve dhe legjitimit të tyre, gjykata shpall trupin gjykues dhe deklaron të hapur diskutimin.
3. Kryetari ose anëtari i trupit gjykues relatton në mënyrë të përmbledhur dosjen gjyqësore dhe shkaqet e ngritura në ankim.
4. Kur është bërë ankim vetëm nga njëra prej palëve, fjalën e para e merr ajo. Kur kanë bërë ankim si prokurori ashtu dhe i pandehuri, i pari e merr fjalën prokurori.
5. Në shqyrtimin e çështjes në apel mbahen parasysh, për aq sa janë të zbatueshme, dispozitat mbi procedurën e gjykimit në shkallë të parë.
6. Gjykata mund të urdhërojë palët që të parashtrajnë pretendimet e tyre në mënyrë të përmbledhur, duke caktuar edhe kohën e vlerësuar të mjaftueshme. Palët nuk mund të parashtrajnë në seancë shkaqe tej atyre të ngritura në apel.”

Neni 241

Në nenin 427 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1 pas togfjalëshit “Kur një pale” shtohet togfjalëshi “në aktin e apelit ose plotësimin e tij”, fjala “administruara” zëvendësohet me fjalën “lejuara” dhe togfjalëshi “se një gjë e tillë është e nevojshme, vendos përsëritjen tërësisht ose pjesërisht të shqyrtimit” zëvendësohet nga togfjalëshi “se nuk mund të vendosë në gjendjen që janë aktet, përsërit shqyrtimin”.

Pika 4 ndryshon si më poshtë:

“Kur i pandehuri është deklaruar i pafajshëm, gjykata e apelit nuk mund ta deklarojë atë fajtor vetëm mbi bazën e vlerësimit të ndryshëm të provave të marra në gjykimin në shkallë të parë. Në këtë rast gjykata e apelit përsërit shqyrtimin gjyqësor.”

Neni 242

Në nenin 428 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në shkronjën “c” të pikës 1 hiqet togfjalëshi “ose kur nuk vërtetohet fajësia e të pandehurit”.

Në shkronjën “ç” të pikës 1 të nenit 428 togfjalëshi “me pjesëmarrjen e përfaqësuesit të të dëmtuarit akuzues dhe të mbrojtësit të të pandehurit” zëvendësohet me togfjalëshin “me pjesëmarrjen e të pandehurit, të mbrojtësit të tij, ose përfaqësuesit të viktimës akuzuese” dhe hiqen togfjalëshat “ose ndihmësgjyqtar” dhe “dhe ndihmësgjyqtarëve”.

Pas pikës 1 shtohet pika 2 me këtë përmbajtje:

“Një kopje e vendimit i njoftohet menjëherë gjykatës së shkallës së parë.”

Neni 243

Në pikën 1 të nenit 429 hiqet togfjalëshi “apo të gjykatës më të afërt”.

Neni 244

Pas nenit 430 shtohet nenit 430/1 me përmbajten si më poshtë:

“Neni 430/1 Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi shpallet në seancë nga kryetari ose një anëtar i trupit gjykues me anë të leximit të dispozitivit.
2. Pas dispozitivit kryetari lexon vendimin e arsyetuar. Arsyetimi i vendimit mund të jepet me shkrim edhe në mënyrë të përmbledhur, duke treguar shkaqet kryesore mbi të cilat bazohet vendimi. Në këtë rast, gjykata u jep palëve në seancë vendimin e përmbledhur me shkrim.
3. Vendimi depozitohet në sekretari menjëherë pas shpalljes. Nëpunësi i caktuar vë nënshkrimin dhe shënon datën e depozitimit.
4. Kur vendimi shpallet i përmbledhur, ai arsyetohet brenda 30 ditëve nga shpallja e tij. Ky afat mund të zgjatet për një periudhë tjetër 30 ditore nëse çështja është gjykuar në Gjykatën e Apelit kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar.
5. Afati i parashikuar për të arsyetuar vendimin me shkrim sipas pikës 4 të këtij neni mund të zgjatet në raste përjashtimore, për shkaqe të përligjura. Në këtë rast njoftohet Kryetari i gjykatës.”

Neni 245

Neni 431 shfuqizohet.

Neni 246

Neni 432 ndryshon si më poshtë:

Rekursi kundër vendimeve të gjykatës së apelit

1. Rekursi në Gjykatën e Lartë kundër vendimeve të gjykatës së apelit mund të bëhet për këto shkaqe:
 - a) për mosrespektimin ose zbatimin e gabuar të ligjit material ose procedural, me rëndësi për njësimin ose zhvillimin e praktikës gjyqësore;
 - b) për mosrespektimin ose zbatimin e gabuar të ligjit procedural me pasojë pavlefshmërinë e vendimit, pavlefshmërinë absolute të akteve ose papërdorshmërinë e provave;
 - c) kur vendimi i ankimuar vjen në kundërshtim me praktikën e kolegjit penal ose të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë.
2. Kur e çmon të nevojshme, gjykata u kërkon palëve memorie me shkrim.

Neni 247

Në nenin 433 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

1. Në pikën 1 pas togfjalëshit “lejon ligji” më poshtë fjalia: “si dhe kur Gjykata e Lartë çmon se çështja nuk duhet të shqyrtohet prej saj sipas përcaktimeve të paragrafit 3 të nenit 432 të këtij Kodi.”

2. Në pikën 2 togfjalëshi “kolegji i Gjykatës së Lartë” zëvendësohet me togfjalëshin “një trup gjykues me tre gjyqtarë” dhe hiqet togfjalëshi “pa pjesëmarrjen e palëve”.

Neni 248

Në nenin 434 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“Gjykata e Lartë e shqyrton çështjen brenda kufijve të shkaqeve të ngritura në rekurs.”

Pas pikës 1 shtohet pika 2 me këtë përmbajtje:

“Nëse rekursi pranohet për shqyrtim, Gjykata e Lartë ka të drejtë të vendosë edhe për çështje të ligjit që konstatohen kryesisht.”

Neni 249

Në nenin 435 pika 1 ndryshon si më poshtë:

“Rekursi duhet të paraqitet me shkrim brenda 45 ditëve nga e nesërmja e shpalljes së vendimit të gjykatës së apelit.”

Neni 250

Në nenin 436 pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Sekretaria e gjykatës njofton palët nëpërmjet afishimit në këndin e njoftimeve dhe faqen elektronike zyrtare për datën dhe orën e gjykimit të paktën 30 ditë përpara. Kur palët kanë adresa elektronike të deklaruara apo të njohura, sekretaria kryen njoftimin edhe në këto adresa.”

Neni 251

Në pikën 1 të nenit 437 togfjalëshi “në kolegji me pesë gjyqtarë” zëvendësohet nga togfjalëshi “çështjet me përbërje sipas përcaktimeve të nenit 14/a të këtij Kodi”.

Neni 252

Në nenin 438 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Titulli 438 ndryshon si më poshtë:

“Ndryshimi i praktikës gjyqësore”

Pika 1 ndryshon si më poshtë:

“1. Gjykata e Lartë, kryesisht ose me kërkesë të palëve, kur lind nevoja për ndryshimin e praktikës gjyqësore, ka të drejtë të tërheqë për shqyrtim në kolegjet e bashkuara çështje të ardhura për gjykim në Kolegjin Penal.”

Pika 3 ndryshon si më poshtë:

“3. Kolegjet e bashkuara gjykojnë sipas rregullave të caktuara për kolegjin kur marrin pjesë jo më pak se dy të tretat e të gjithë anëtarëve të Gjykatës së Lartë.”

Në pikën 4, pas togfjalëshit “Vendimi i” shtohet togfjalëshi “kolegjit penal dhe”.

Neni 253

Neni 441 ndryshon si më poshtë:

Vendimet e Gjykatës së Lartë

1. Pas shqyrtimit të çështjes kolegji penal ose Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vendosin në seancë gjyqësore:
 - a) lënien në fuqi të vendimit;
 - b) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë;
 - c) prishjen e vendimit dhe kthimin e akteve për rishqyrtim;
 - ç) prishjen e vendimit dhe pushimin e çështjes pa e kthyer për rishqyrtim.

Neni 254

Në nenin 442 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, shkronjat “b” dhe “c” shfuqizohen.

Pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Në rastin e parashikuar nga shkronja “a” gjykata vendos pushimin e çështjes, kurse në rastin e parashikuar nga shkronja “ç” vendos që të zbatohet vendimi që ka caktuar dënimin më pak të rëndë.”

Neni 255

Pas nenit 448, shtohet neni 448/1 me këtë përmbajtje:

“Neni 448/1 Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi shpallet në seancë nga kryetari ose një anëtar i trupit gjykues me anë të leximit të dispozitivit.
2. Pas dispozitivit kryetari lexon vendimin e arsyetuar. Arsyetimi i vendimit mund të jepet me shkrim edhe në mënyrë të përmbledhur, duke treguar shkaqet kryesore mbi të cilat bazohet vendimi.
3. Vendimi depozitohet në sekretari menjëherë pas shpalljes. Nëpunësi i caktuar vë nënshkrimin dhe shënon datën e depozitimit.
4. Kur shpallet i përmbledhur, vendimi arsyetohet brenda 60 ditëve nga shpallja e tij. Ky afat mund të zgjatet për një periudhë tjetër 30 ditore nëse çështja është gjykuar nga Kolegjet e Bashkuara.

5. Afati i parashikuar për të arsyetuar vendimin me shkrim sipas pikës 4 të këtij neni mund të zgjatet në raste përjashtimore, për shkaqe të përligjura. Në këtë rast njoftohet Kryetari i gjykatës.”

Neni 256

Neni 449 ndryshon si më poshtë:

- “1. Në rastet dhe kushtet e parashikuara nga ky Kod, rishikimi i vendimeve që kanë marrë formë të prerë lejohet në çdo kohë, edhe kur dënimi është ekzekutuar ose shuar.
2. Nuk lejohet rishikimi i vendimit të pafajësisë dhe as rishikimi i vendimit të dënimit kur synohet rëndimi i pozitës së të dënuarit.”

Neni 257

Në nenin 450 bëhen shtesat e mëposhtme:

Në shkronjën “b” të pikës 1 pas fjalës “civile” shtohet togfjalëshi “ose administrative”.

Pas shkronjës “ç” shtohen shkronjat “d” dhe “dh” me këtë përmbajtje

“d) kur shkakua për rishikimin e vendimit të formës së prerë rezulton nga një vendim i Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut që e bën të domosdoshëm rigjykimin e çështjes. Kërkesa paraqitet brenda 6 muajve nga njoftimi i vendimit;

dh) kur ekstradimi i të dënuarit të gjykuar në mungesë jepet me kushtin e shprehur të rigjyimit të çështjes. Kërkesa për rishikim mund të paraqitet brenda tridhjetë ditëve nga data kur personi është ekstraduar. Kërkesa e paraqitur brenda afatit nuk mund të refuzohet.

e) kur personi është gjykuar në mungesë sipas nenit 352 të këtij Kodi dhe kërkon rigjykimin e çështjes. Kërkesa paraqitet brenda tridhjetë ditëve nga data e marrjes dijeni. Kërkesa e paraqitur brenda afatit nuk mund të refuzohet.”

Neni 258

Në nenin 451 bëhen këto shtesa:

Në shkronjën a) të pikës 1 pas fjalës “i dënuari” shtohet togfjalëshi “, mbrojtësi i autorizuar posaçërisht prej tij”.

Neni 258

Në nenin 452 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

Në pikën 1 fjala “Lartë” zëvendësohet nga togfjalëshi “shkallës së parë që ka dhënë vendimin”.

Në pikën 2 të nenit 452 pas shkronjës “ç” shtohet togfjalëshi “, “d” dhe “dh””.

Në pikën 3 të nenit 452 togfjalëshi “kryetari i Kolegjit Penal” zëvendësohet me fjalën “gjykata”.

Neni 260

Në nenin 453 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:
Në titull hiqet togfjalëshi “nga Gjykata e Lartë”.

Në pikën 1, togfjalëshi “Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë” zëvendësohet me togfjalëshin “gjykata e shkallës së parë që ka dhënë vendimin”.

Në pikën 2, togfjalëshi “Kolegji Penal” zëvendësohet me fjalën “gjykata”.

Në pikën 3 togfjalëshi “Kolegji Penal” zëvendësohet me fjalën “gjykata”, hiqet togfjalëshi “prishjen e vendimit dhe” dhe togfjalëshi “në gjykatën e shkallës së parë që ka dhënë vendimin” zëvendësohet me togfjalëshin “i të njëjtës gjykatë” Fjalja “Vendimi është i formës së prerë” zëvendësohet me fjalinë “Kundër vendimit nuk lejohet ankim”.

Pas pikës 3 shtohet pika 4 me përmbajtjen që më poshtë:

“4. Deri në dhënien e vendimit nga gjykata e rishikimit sipas nenit 456 të këtij Kodi, i dënuari ruan të njëjtën pozitë procedurale”.

Neni 261

Neni 454 ndryshon si më poshtë:

- “1. Gjykata që pranon kërkesën mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit të dënimit.
2. Kundër vendimit palët mund të bëjnë ankim në gjykatën e apelit, vendimi i të cilës është i paankimueshëm.
3. Me kërkesë të të paditurit civil, gjykata e ngarkuar me rigjykimin e çështjes, mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit të detyrimeve civile për aq kohë sa zgjat gjykimi.”

Neni 262

Në nenin 462, pika 3 ndryshon si më poshtë :

“3. Janë vendime të formës së prerë:

- a) vendimi i gjykatës së shkallës së parë kur nuk ankimohet nga palët brenda afatit ligjor, kur është i paankimueshëm ose kur nuk pranohet ankimi për shkaqet e parashikuara nga neni 420 i këtij Kodi. Në çështjet me bashkëtpandehur, vendimi merr formë të prerë për të pandehurin që nuk ka bërë ankim pavarësisht ankimit të bashkëtpandehurve të tjerë, me kusht që prokurori të mos ketë bërë ankim. Kur prokurori nuk ka ushtruar ankim dhe çështja shqyrtohet mbi bazën e ankimit të bashkëtpandehurve të tjerë, për të pandehurin që nuk ka ushtruar ankim në një gjykim me bashkëtpandehur, vendimi merr formë të prerë pavarësisht ankimit të ushtruar nga bashkëtpandehurit e tjerë;
- b) vendimi i gjykatës së apelit kur zgjidh përfundimisht çështjen sipas shkronjave a), b) dhe c) të pikës 1 të nenit 428 të këtij Kodi;
- c) vendimi i Gjykatës së Lartë në rastet e ekstradimit dhe transferimit të personave të dënuar;”

Neni 263

Pas nenin 462 shtohet neni 462/a me përmbajtje si më poshtë:

“Neni 462/a

Vënia në ekzekutim e vendimeve për të miturit

1. Prokurori dhe gjykata e seksioneve për të miturit pranë gjykatave të rretheve gjyqësore janë kompetente për marrjen e masave dhe shqyrimin e kërkesave që lidhen me ekzekutimin e vendimeve të dhëna ndaj të miturve.

2. Mënyra e ekzekutimit të masave dhe çdo vendimi të dhënë ndaj të miturve përveç sa parashikohet në këtë kod, rregullohet me ligj të veçantë.”

Neni 264

Në nenin 470 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, togfjalëshi “Gjykata që ka dhënë vendimin” ndryshohet me “Gjykata e vendit të ekzekutimit”.

Pika 2 shfuqizohet.

Neni 265

Në nenin 471, pika 5 ndryshon si më poshtë:

“Kur kërkuesi nuk paraqitet në seancë pa ndonjë shkak të arsyeshëm megjithëse ka dijeni rregullisht për datën dhe orën e saj, heq dorë nga kërkesa, ose ndryshon objektin e saj, gjykata e deklaron atë të papranueshme.”

Pika 5 kalon si pikë 6.

Neni 266

Në nenin 476, pika 3 ndryshon si më poshtë:

“Gjykata arsyeton vendimin brenda 5 ditëve. Kundër vendimit lejohet ankim brenda 5 ditëve. Gjykata e apelit vendos mbi ankimin brenda 10 ditëve nga data e marrjes së akteve.”.

Neni 267

Neni 478 shfuqizohet.

Në nenin 479 pas pikës 1 shtohet pika 2 me përmbajtjen që më poshtë:

“2. Kërkesa shqyrtohet menjëherë dhe në cdo rast jo më vonë se 24 orë nga momenti i depozitimit të kërkesës nga gjykata ku është paraqitur ajo, edhe nëse kjo e fundit nuk është kompetente nga pikëpamja tokësore”.

Neni 268

Në nenin 481, pas pikës 1 shtohet pika 2 me përmbajtjen si vijon:

“2. Gjykata e shkallës së parë dërgon në zyrën e regjistrit gjyqësor shkurtimin e vendimit të dënimit brenda 10 ditëve nga data që vendimi merr formë të prerë, kur ndaj tij nuk ushtrohet ankim dhe brenda 10 ditëve nga data e mbërritjes së akteve, kur ndaj vendimit është ushtruar ankim.”

Neni 269

Neni 483 pas shkronjes “c” shtohet shkronja “ç” me këtë përmbajtje:

“ç) masat dhe vendimet e dënimit për kundërvajtje penale të kryera nga të miturit, kur ata arrijnë moshën 21 vjeç.”

Neni 270

Neni 491 ndryshon si më poshtë:

“1. Nuk mund të jepet ekstradimi:

- a)** për një vepër me karakter politik ose kur rezulton që ai kërkohet për qëllime politike;
- b)** kur ka arsye të mendohet se personi që kërkohet do t’u nënshtrohet persekutimeve ose diskriminimeve për shkak të racës, fesë, seksit, shtetësisë, gjuhës, bindjeve politike, gjendjes personale a shoqërore ose dënimeve a trajtimeve të egra, çnjerëzore a poshtëruese ose veprimeve që përbëjnë shkelje të një të drejte themelore të njeriut;
- c)** kur personi që kërkohet ka kryer një vepër penale në Shqipëri;
- ç)** kur ka filluar procedimi ose është gjykuar në Shqipëri edhe pse vepra është kryer jashtë shtetit; d) kur vepra penale nuk parashikohet si e tillë nga legjislacioni shqiptar;
- dh)** kur për veprën penale është dhënë amnisti nga shteti shqiptar;
- e)** kur personi i kërkuar është shtetas shqiptar dhe nuk ka marrëveshje që të parashikojë ndryshe;
- ë)** kur është parashkruar ndjekja penale ose dënimi sipas ligjit të shtetit të kërkuar.
- f)** kur personi i kërkuar është dënuar në mungesë, me përjashtim të rastit kur shteti kërkues jep garanci për rishikimin e vendimit.”

Neni 271

Në nenin 492, pika 1, ndryshohet si më poshtë:

“1. Kur merr nga një shtet i huaj një kërkesë ekstradimi, Ministria e Drejtësisë, në qoftë se nuk e refuzon atë, ia përcjell aktet brenda 10 ditëve prokurorit pranë gjykatës kompetente, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm.”

Neni 272

Në nenin 493, në pikën 4 shtohen fjalitë që vijojnë: “Nëse bëhet ankim në gjykatën e apelit apo Gjykatën e Lartë, masa shtrënguese revokohet nëse gjykimi nuk ka përfunduar brenda 3 muajve nga marrja e akteve respektivisht për secilën gjykatë”.

Pas pikës 5 shtohet pika 6 me këtë përmbajtje:

“Gjykata që shqyrton kërkesën për caktimin e masës shtrënguese shqyrton edhe kërkesën për ekstradim. Në çdo rast, nëse Ministria e Drejtësisë e kërkon, gjykata revokon masën e sigurimit të caktuar prej saj”.

Neni 273

Në pikën 6 të nenit 494 togfjalëshi “njoftimi i mësipërm” zëvendësohet me fjalën “arrestimi”.

Neni 274

Në nenin 495 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

Në pikën 1, fjalia e parë ndryshon si më poshtë:

“Kur ka një urdhër arresti ndërkombëtar policia gjyqësore bën arrestimin e përkohshëm të personit.”.

Në pikën 3 të nenit 495 fjala “arrestimi” zëvendësohet me togfjalëshin “paraqitja e kërkesës”, fjala “miraton” zëvendësohet me fjalën “vleftëson” dhe pas fjalës “atë” shtohet togfjalëshi “si dhe cakton një masë sigurimi shtrënguese”. Pas fjalisë së parë shtohet fjalia e dytë me këtë përmbajtje: “Kur i arrestuari është shtetas shqiptar dhe nuk ka marrëveshje dypalëshe për ekstradimin e shtetasve me shtetin që ka urdhër arrestin, gjykata urdhëron lirimin e menjëhershëm të tij.”

Neni 275

Në pikën 1 të nenit 496 fjala “pesë” zëvendësohet me “tre” dhe hiqet togfjalëshi “ose nga vleftësimi i saj”.

Neni 276

Në pikën 8 të nenit 498 pas fjalës “tij” hiqet “,” shtohet fjala “dhe”, hiqet togfjalëshi “nga përfaqësuesi i shtetit kërkues” dhe togfjalëshi “sipas rregullave të përgjithshme të ankimit” zëvendësohet me togfjalëshin “brenda 10 ditëve”.

Neni 277

Në pikën 1 të nenit 498, pas fjalës “ekstradim” shtohen togfjalëshi “kur në ngarkim të personit të kërkuar ka një masë shtrënguese “

Neni 278

Në nenin 504, pika 4 ndryshohet si më poshtë:

“4. Paraburgimi jashtë shtetit, si rrjedhojë e një kërkesë ekstradimi të paraqitur nga shteti shqiptar, llogaritet në masën e dënimit, sipas rregullave që normon neni 57 i Kodit Penal.”

Neni 279

Pika 1 e nenit 507 ndryshon si më poshtë:

“1. Gjykata që pranon kërkesën për ekzekutimin e letërporosisë, kryen dhe veprimin e kërkuar ose autorizon për këtë qëllim prokurorin, në rastet kur ligji e lejon.”

Neni 280

Në nenin 515 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Në pikën 1 shtohet fjalia:

“Në caktimin e masave shtrënguese respektohen dispozitat e titullit V të këtij Kodi, për aq sa mund të zbatohen.”

Në pikën 2 të nenit 515 fjala “pesë” zëvendësohet me “tre”.

Në pikën 3 shtohet fjalia që më poshtë:

“Nëse bëhet ankim në gjykatën e apelit apo Gjykatën e Lartë, masa shtrënguese revokohet nëse gjykimi nuk ka përfunduar brenda 3 muajve nga marrja e akteve respektivisht për secilën gjykatë”.

Neni 281

Në nenin 516 bëhet shtesa e mëposhtme:

Në pikën 2 të nenit 516 shtohet fjalia: “Në asnjë rast dënimi i dhënë nuk mund të jetë më i lartë se ai i caktuar nga vendimi penal i njohur”.

Neni 282

Në pikën 2 të nenit 515, në fillim të fjalisë shtohet fjala “Gjykata” dhe pas fjalës “njoftim” shtohet fjala “menjëherë”.

Neni 283

Dispozita të fundit

1. Fjalët “i dëmtuar” dhe “i dëmtuar akuzues” të përdorura në Kod zëvendësohen respektivisht me fjalët “viktima” dhe “viktima akuzuese”.

Neni 284

Dispozita kalimtare

1. Ky ligj hyn në fuqi më datë 1 Gusht 2017.
2. Deri në krijimin e Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar, çështjet penale në kompetencën lëndore të saj, sipas nenit 75/a të Kodit të ndryshuar me këtë ligj, do të gjykohen, përkatësisht, nga Gjykata për Krimet e Rënda dhe gjykatat e rretheve gjyqësore.
3. Pas krijimit të Gjykatës kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar, çështjet në gjykim para gjykatave të juridiksionit të përgjithshëm, si dhe çështjet për të cilat mund të vendoset rigjykimi, do të përfundohen nga këto të fundit.
4. Aktet dhe provat e marra deri në hyrjen në fuqi të këtij ligji janë të vlefshme dhe të përdorshme edhe në rastet kur ky ligj parashikon rregullime të ndryshme.
5. Deri në krijimin e Prokurorisë së Posaçme, çështjet në hetim për veprat penale apo subjektet e parashikuara në nenin 75/a të Kodit të ndryshuar me këtë ligj, do të hetohen përkatësisht nga Prokuroria pranë Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda dhe prokuroritë pranë gjykatave të rretheve gjyqësore, sipas kompetencës të përcaktuar përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji.
6. Pas krijimit të Prokurorisë së Posaçme, çështjet në hetim në prokurorinë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë për Krimet e Rënda transferohen sipas kompetencës Prokurorisë së Posaçme sipas nenit 75/a të Kodit të ndryshuar me këtë ligj dhe prokurorive pranë gjykatave të rretheve gjyqësore. I njëjti rregull zbatohet edhe për çështjet në hetim në prokuritë pranë gjykatave të rretheve gjyqësore, të cilat kalojnë në kompetencë të Prokurorisë së Posaçme.
7. Pikat 7 dhe 8 të nenit 57 të Ligjit Nr.95/2016 “Për organizimin dhe funksionimin e institucioneve për të luftuar korrupsionin dhe krimin e organizuar” shfuqizohen.
8. Përbërja e trupave gjykues rregullohet sipas përcaktimeve të këtij ligji, pavarësisht parashikimeve të ndryshme në ligje të tjera.”

KRYETARI

ILIR META